National Library
Bibliothèque nationale
Newspaper Section
Section des Journaux
B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 1063; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

8. NR. SESTDIENA, 1974. GADA 23. FEBRUĀRIS 24. GADS
SATURDAY, FEBRUARY 23., 1974.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

Brežņevs dosies uz Vatikānu

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

Padomju iekārtas kritiķa krievu rakstnieka Aleksandra Solžeņicina drāmatiskā izraidīšana no Pad. savienības vēl joprojām ir pasaules preses uzmanības degpunktā. Acīm redzot Kremlis neiedrošinājās Solžeņicinu iemest cietumā, jo tādā gadījumā atklātos patiesība, ka gadu tecējumā Pad. savienībā patiesībā nekas nav mainījies. Valsts varas pamatos ir tā pati terrora taktika, kāda tā bija Staļina valdīšanas gados. Nav šaubu, ka Nobela balvas laureāta Solžeņicina apcietināšana šo rakstnieku, kas nenoliedzami ir tautas vairākuma pārstāvis, padarītu par mocekli un lieku reizi atklātu pasaulei Kremļa valdnieku patieso seju. Un tā politbirojs izšķīrās par jauna veida „humānāku" atbrīvošanos no Solžeņicina — piespiedu izsūtīšanu trimdā. No Rietumvācijas Solžeņicins nonāca Šveicē, kur viņam eventuāli pievienosies tagad vēl Maskavā turētie ģimenes locekļi

Kā jau varēja sagaidīt, padomju prese neskopojās ar Solžeņicina nonievāšanai veltītiem komentāriem. Tanī pašā laikā ir jābrīnās, ka vairāki komūnistu partijas līnijas padomju autori iedrošinājušies publiski protestēt pret Solžeņicina izsūtīšanu. Te pirmā vietā jāmin dzejnieks Jeftučenko, kas nesen viesojās arī Ziemeļamerikas kontinentā un ko ne bez pamata uzskatīja par Brežņeva galma trubadūru.

Savā pirmajā intervijā Šveicē Solžeņicins bija vārdos skops un nekā nozīmīga nepateica. Tas viegli izskaidrojams, jo galu galā Kremlis vēl joprojām tur ķīlā viņa ģimeni. Pieminētā intervijā par izņēmumu varētu uzskatīt Solžeņicina piezīmi, ka viņš cerot atgriezties savā dzimtenē. Vajagot ticēt brīnumiem. Varbūt šis brīnums varētu būt radikālas pārmaiņas Pad. savienības iekārtā, kuŗas arī manuprāt agri vai vēlu nenovēršami notiks.

Ir daudz dzirdēts spriežam, ja Hitlers Otrā pasaules kaŗā gūstā saņemtos sarkanarmiešu miljonus būtu labi pabarojis, ar tiem labi apgājies un devis rokās ieročus, pie tam apsolot, ka pēc kaŗa pašiem krieviem būs dota iespēja izvēlēties politisko iekārtu resp. brīvu Krieviju, tad šī no gūstekņiem sakomplektētā atbrīvošanas armija būtu kardināli pārveidojusi Otrā pasaules kaŗa iznākumu. Vāciešu neticami sliktā apiešanās ar gūstekņiem drīz vien kā izmisuma ziņa pārgāja pāri austrumu frontei. Zinot, kas tiem draud vācu pusē, sarkanarmieši cīnījās apņēmīgāk un izmisīgāk. Kad latviešu leģionāri Volchovā gūstā saņēma sarkanās armijas ģenerāli Vlasovu, Berlīne steigā mēģināja sasmelt jau izlieto ūdeni. Ģenerāļa Vlasova vadībā vācieši no dzīvi palikušajiem kaŗa gūstekņiem mēģināja radīt nacionālu krievu atbrīvošanas armiju. Šo rindu autoram pagājušā kaŗā divas reizes bija izdevība sarunāties ar ģenerāli Vlasovu. Tāpat kā Solžeņicins tagad, Vlasovs jau toreiz nosodīja Kremļa terroru un citas komūnistu iekārtas nejēdzības.

„Es neesmu nekāds vāciešu zābaku spodrinātājs," Vlasovs, uzrunājot savas armijas rekrūšus, klātesošiem vāciešiem par lielu brīnumu runāja atklātu valodu. „Mēs cīnīsimies par brīvu, demokratisku Krieviju. Mēs atdosim zemniekiem atpakaļ zemi, ukraiņiem būs brīvība pašu brīvā Ukrainā, un tāpat brīvība ir jāatdod atpakaļ visām lielām un mazām tautām, kam komūnistiskā Maskava uzmetusies par kaklu kungu."

Vlasova armijas formēšana nāca daudz par vēlu. Austrumfrontes kaŗa rezultāts bija izšķīries, un to nekādā gadījumā nevarēja mainīt ģenerālis Vlasovs, kuŗam cita starpā vācieši jau vairs neuzticējās. Vlasovs nebija nekāds nacistu kolaborants. Viņš bija pirmais komūnistiskās iekārtas kritiķis un arī vadonis eventuālai pašu krievu politiskai kustībai ienīstās iekārtas pārveidošanai. Vašingtonas muļķības rezultātā Staļinam bija dota izdevība ģenerāli Vlasovu Maskavā pakārt. Nāve, cietums un koncentrācijas nometnes bija pārējo nelaimīgo Vlasova armijas locekļu liktenis. Un vēl šodien tas ir lielākais kauna traips amerikāņu ārpolitikā, jo visus šos nelaimīgos ar amerikāņu atļauju pret viņu gribu izdeva Maskavas terroram.

Es iedrošinos apgalvot, ka Solžeņicina nokļūšana rietumos var iezīmēt jaunu posmu visu pretkomūnistisko spēku aktīvitātei. Var gadīties, ka no rakstnieka Solžeņicins nemanot pārvēršas par politiķi un simbolisku vadoni. Jau tagad viņš ir apbrīnots Mesija apspiesto tautu miljoniem. Vīrs, kas, riskējot ar savu galvu, skaļi un nepārprotami apsūdzēja komūnistu partijas varasvīrus cilvēka tiesību mīdīšanā kājām. Viņš bija

(Turpinājums 20. lp.)

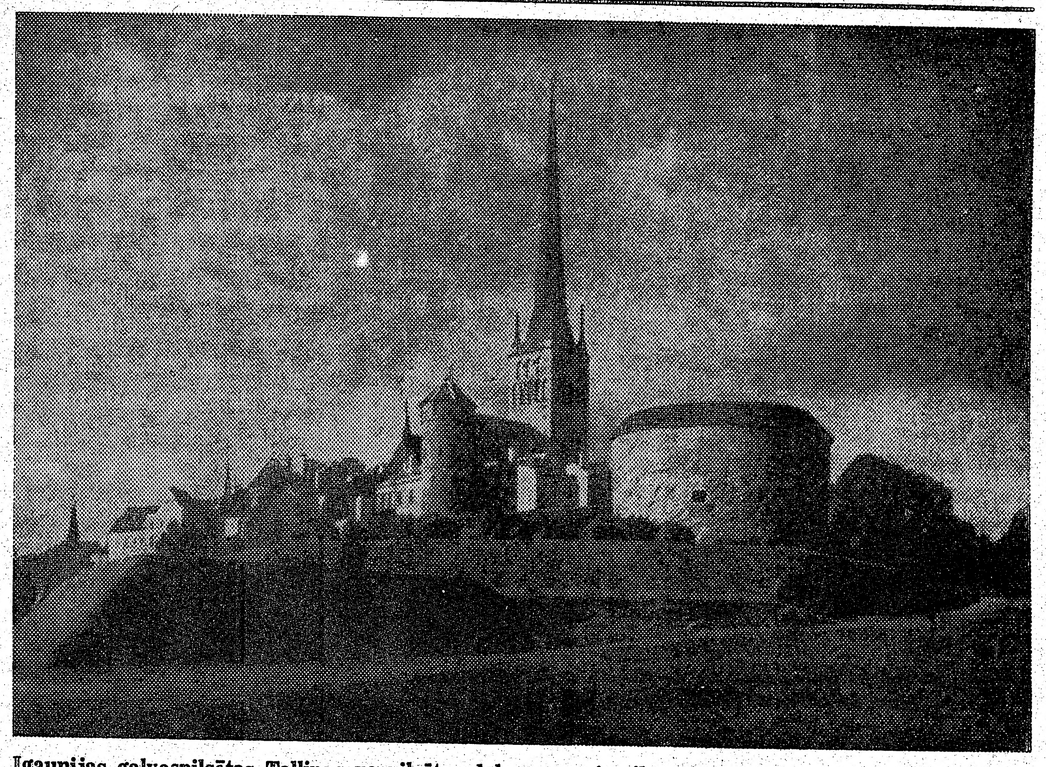

Igaunijas galvaspilsētas Tallinas vecpilsētas daļa — vecais pilsētas mūris ar aizsardzības torņiem un Olevistes baznīcu. LA archīvs

Gatavojas LNAK padomes sesijai

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDE

Jaunievēlētās LNAK padomes sesija paredzēta 20. un 21. aprīlī Latviešu namā; to sasauks padomes prezidijs, bet valdei jāsastāda darbības pārskati un sesijas darba kārta, kā arī budžeta projekti. Iepriekšējā valdes sēdē nolēma, ka visiem nozaŗu vadītājiem un lokālām organizācijām darbības pārskati par 1973. gadu jāiesūta LNAK valdes sekretāram G. Suksem līdz 15. martam, pēc tam darbības pārskatus sakārtos atsevišķā brošūrā un izsūtīs padomes locekļiem.

13. februāŗa valdes sēdē valde bez grozījumiem pieņēma kasieŗa K. Taņņa izstrādāto budžeta projektu, kas operātīvos ienākumos un izdevumos paredz 6600 dol. Dažādo fondu ienākumi un izdevumi sabalansēti uz 6800 dol., bet mācības līdzekļu apgāda budžets uz 500 dol. Kopējais LNAK budžets tātad sabalansēts uz 13.900 dol. Bez plašākām debatēm pieņēma arī padomes sesijas darba kārtu, kas visumā atbilst līdzšinējai praksei. Kā jaunākums šogad būs turpmākās darbības apspriešana divās pakāpēs — atsevišķās komisiju sēdēs un kopējā plenārsēdē, kur galvenokārt pieņems izstrādātās rezolūcijas. Līdzšinējo īsreferātu vietā paredzētās komisijas darbosies politiskās un informācijas, kultūras un izglītības jautājumu iztirzāšanai. Komisiju darbu vadīs atsevišķo LNAK nozaŗu vadītāji. Paredzams, ka šāds jauninājums ievērojami atvieglinās sesijas darbu un ietaupīs laiku rezolūciju izstrādāšanai.

Plašākas pārrunas veltīja Latviešu nama jautājumiem, ko ievadīja valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Viņš ar vairākiem piemēriem sēdes dalībniekiem norādīja, ka citām tautībām līdzīgi pasākumi darbojas daudz sekmīgāk un apmierina to sabiedriskās un nacionālās prasības. Arī mūsu kaimiņu tauta igauņi telpu jautājumu atrisinājusi sekmīgāk un pašreiz gatavojas celt arī veco ļaužu mītni 6 milj. dolaru vērtībā. Sabiedriskiem bezpeļņas pasākumiem arī nekustamu īpašumu veidā iespējami valdības pabalsti, bet tā kā Latviešu nams skaitās privāta akciju sabiedrība, kaut arī darbojas sabiedriskām interesēm bez peļņas, tad nekādi pabalsti nav iespējami. Turklāt Latviešu nama telpas vairs neapmierina mūsu pašreizējās prasības. Arī kreditsabiedrībai ierādītās telpas, darbībai paplašinoties, kļuvušas par šaurām.

Latviešu nama valdes priekšsēdis E. Briedis atzina visus minētos trūkumus un norādīja, ka arī nama valde domājusi par nepieciešamiem uzlabojumiem, ieskaitot arī pašreizējās akciju sabiedrības statūtu maiņu. Organizācijām, kas oficiāli ir īstās akciju īpašnieces, par Latviešu namu ir ļoti liecīga vai nepietiekama interese. Līdz šim tās nav bijušas pietiekami atsaucīgas arī par statūtu maiņu, kas būtu piemērotākais veids nama tālākai paplašināšanai un pārveidošanai. Saimnieciski nama valde vienmēr ir darbojusies budžeta robežās un iespēju robežās veikusi arī vairākus remontus un uzlabojumus. Tuvākā laikā visiem nama labvēļiem — 100 dol. akciju īpašniekiem izsūtīs atsevišķas aptaujas, kas, cerams, dos vairākuma ieskatus par nama nākotni. Varētu būt runa par pašreizējā nama pārdošanu, līdzekļu vākšanu un jauna īpašuma iegādi, kas kalpotu par latviešu centru, atbilstot mūsu sabiedriskā dzīves galvenajām prasībām.

Daži sēdes dalībnieki ieteica nama valdei vēlreiz uzsākt sarunas ar DV Toronto nodaļu, kuŗai arī ir savs īpašums, ko varētu apvienot kopējā pasākumā. Vēl viena iespēja pašreizējo Latviešu namu tālāk paplašināt un eventuāli atpirkt arī dažus apkārtējos īpašumus, kas dotu vēlamo platību piebūvēm.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks izteicās, ka pastāv iespējas nākotnē arī TLTA ģimnazijai telpas rast kādā no vietējām skolām, kas tādā gadījumā ievērojami atvieglotu nama telpu izmantošanu un saimniecību.

Pēc vispusīgām un lietišķīgām debatēm sēdes dalībnieki ieteica Latviešu nama valdei meklēt iespējas vai nu līdzšinējā nama paplašināšanai vai arī jauna īpašuma iegādei, kas atbilstu mūsu pašreizējām vajadzībām, nepieciešamā gadījumā panākt arī pašreizējās akciju sabiedrības statūtu maiņu vai pārveidošanu.

Sēdes turpinājumā izglītības nozares vadītājs J. Mežaks informēja valdi, ka LNAK protektorātā izdotās A. Dzērvītes grāmatas Latvju raksti izplatīšana tuvojas nobeigumam un lūdza valdes akceptu 49 eksemplārus nodot universitātēm, publiskām bibliotēkām un dažādām valdības iestādēm. Valdei

(Turpinājums 12. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

Sestdiena, 1974. gada 23. februāris, 8. nr.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

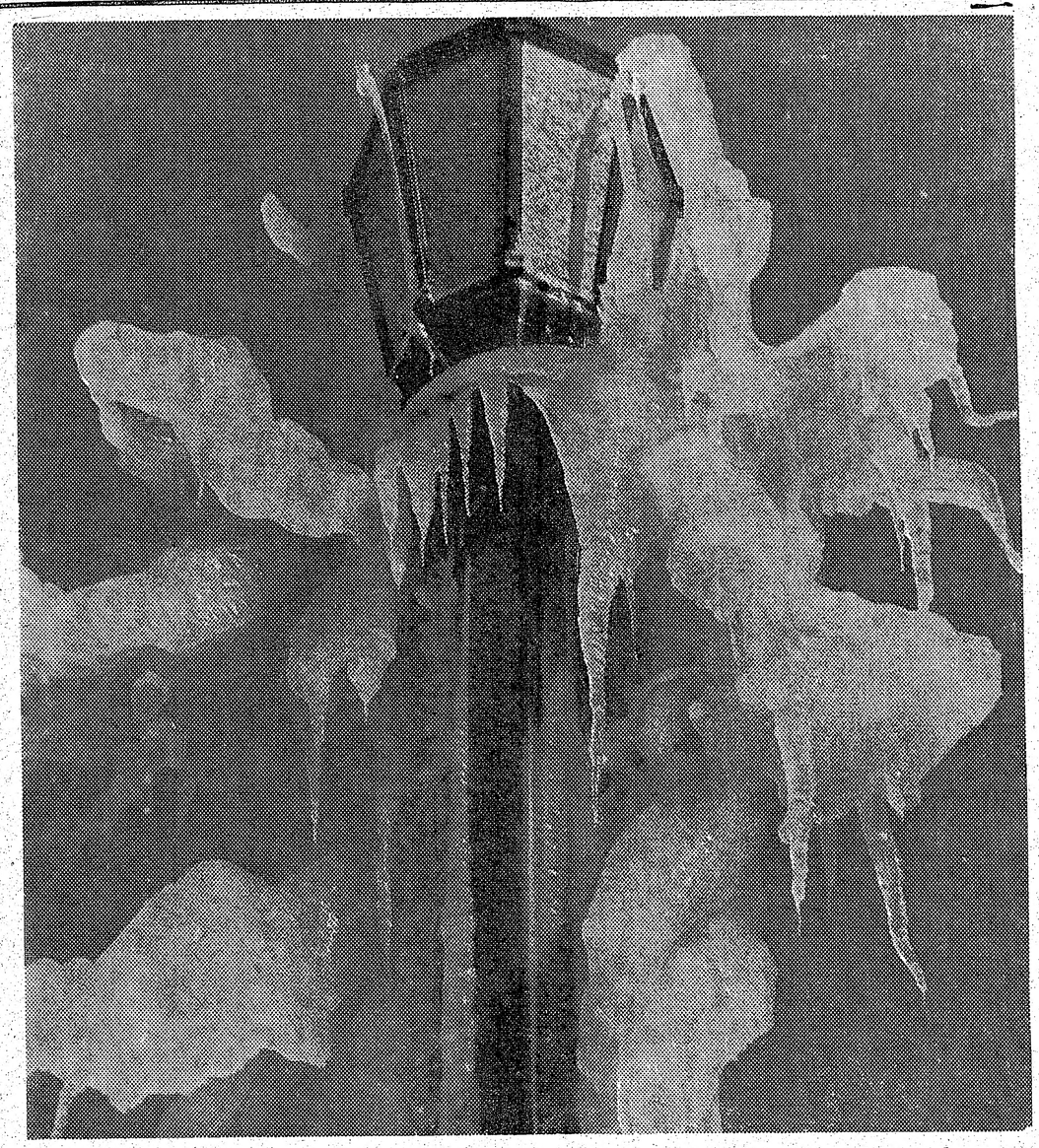

Mainīgajās ziemas dienās Niagarā, ūdenskrituma tuvumā, dažkārt veidojas fantastiskas dabas veidotas skulptūras. J. Liģera uzņēmums

1918. 24. II

— 1974

Igaunijas valsts svētkos

Gandrīz vienā laikā ar lietuviešiem, tikai nedēļu vēlāk, 24. februārī, mūsu otra kaimiņu tauta igauņi svin savas valsts neatkarības dienu, kam tai pašā gadā seko arī Latvijas 18. novembris. Visas trīs Baltijas valstis tanī pašā gadā ieguva savu neatkarību, bet reizē arī zaudēja, Padomju savienībai 1940. gada jūnijā varmācīgi iebrūkot visās trijās Baltijas valstīs, rupji laužot visus solījumus un līgumus. Liktenis tām bijis kopējs, bet ne tik kopēji ceļi neatkarības laikā.

Ja brīvības cīņu laikā igauņu vīri nāca palīgā un izdzina ienaidnieku no Latvijas ziemeļu apgabaliem, kas bija sākums mūsu ieroču brālībai, tad vēlākajos gados katra valsts vairāk rūpējās pati par savas dzīves izveidošanu, nedomājot par kopēju ārlietu politiku un mūžīgo austrumu draudu, kas pēc 22 neatkarības gadiem parādījās savā skaudrajā īstenībā un brutāli iznīcināja visu triju Baltijas valstu neatkarību.

Mūsu kopējā cīņa par neatkarības atgūšanu turpinās trimdā. Baltiešu pasaules apvienību arī šogad vadīs igauņi, par priekšsēdi kļūstot Ilmāram Plēram. Sekretāra amatu uzņēmies Juhans Simansons, bet kasiera Pauls Sārs. Latviešu delegāciju vadīs Uldis Grava, bet lietuviešu Jozefs Valiunas, kas ir viceprieksšēži. Ņujorkā notiek arī rēgulāras baltiešu informācijas sanāksmes, kuŗās gūst pārskatu par notikumiem visās trijās okupētajās Baltijas valstīs.

Igauņi ar savu ziemeļniecisko raksturu vēl vienmēr spītē okupācijas varai, kas cenšas iznīcināt igauņu tautu, iepludinot Igaunijā krievu masas, izkalpinot igauņu tautu un saražotās vērtības aizvedot uz austrumiem. Igauņi arī trimdā pratuši sevi parādīt, izkārtojot savas lielās sanāksmes un ar savas kultūras spēku rodot atbalsi savās patvēruma zemēs.

Igauņi līdz ar lietuviešiem bijuši visur klāt, kur mums bijis jārunā kopēja valoda par Baltijas tautu likteni un neatkarības atgūšanu. Igaunijas valsts svētku dienā vēlēsim, lai ieroču brālība, kas mūs saista kopš brīvības cīņu dienām, nekad nebeigtos, tāpat kā kopējā cīņa par Baltijas valstu brīvības un neatkarības atgūšanu.

TERVITAME EESTLASI EESTI VABARIIGI AASTA PÄEVAL!

Lasītāju vēstules.

PARCENŠANĀS

Latvija Amerikā 19. janvāŗa numurā ievietots Latviešu centrālās komitejas Vācijā sludinājums, ka Minsteres latviešu ģimnazija meklē jaunu direktoru ar pabeigtu universitātes izglītību, priekšroku dodot ģermānistam un paidagogam, labam vācu valodas pratējam, Tā kā sludinājumā stingri uzsvērtas ģermāniskās prasības, bet nekur nav teikts, ka kandidātam jābūt arī latvietim, labam latviešu valodas pratējam, tad ir aizdomas, ka nākošais skolaŗ direktors varētu būt arī nelatvietis.

Iepriekšējais ilggadējais Minsteres ģimnazijas direktors Ansis Dreimanis nebija ne ģermānists, ne labs vācu valodas pratējs. Skolas svinībās viņš bieži uzsvēra, ka tā audzinot nākošos latviešu praviešus un karoga nesējus. Jājautā, ar kādu ideoloģiju turpmāk domāts praviešus skolot un kādu karogu tie nesīs?

Vācijā līdzīgas nacionālas bēgļu skolas pastāv arī lietuviešiem, ungāriem, ukraiņiem, poļiem un citām etniskām grupām, bet nav dzirdēts, ka kādai no šīm skolām būtu vadītājs direktors ģermānists vai tāds tiktu meklēts. Arī Latvijas neatkarības gados ne baltvācu, ne citas minoritāšu skolas necentās izraudzīt par vadītāju baltologu, labu latviešu valodas pratēju. To neuzspieda arī Latvijas valdība, un to tagad nedara arī Vācijas valdība attieksmē pret minoritāšu skolām.

Nekad vēl mūsu trimdas presē nav lasīts, ka Kanadas vai ASV latviešu skolas par vadītājiem meklētu labus angļu valodas pratējus. Tātad Vācijas latviešu vadība atkal grib nevajadzīgi pārcensties, parādīt vāciešiem, lūk, cik mēs esam lieli vācu draugi un tās kultūras cienītāji. Šī Ķenča pārgudrība pielabināties cienīgtēvam un „apvest to ap stūri" īstai latviešu stājai ir pazemojoša un nevajadzīga. Arī vācieši par tādu latviešu pārcenšanos nosmīnēs.

Pēdējie desmit gadi arī praksē pierādījuši, ka ģermānists par vadītāju Minsteres latviešu skolai nav sevi attaisnojis. Minsteres ģimnazijai tikai tad būs nozīme, ja tā spēs mūsu jaunatni svešumā atturēt no asimilācijas un dot mūsu trimdas sabiedrībai latviski domājošus un ar labām latviešu valodas zināšanām apveltītus sabiedriskus darbiniekus. Vispārējās zināšanas un svešvalodas katrs latviešu jaunietis taču var iegūt vietējās vācu skolās.

Minsteres ģimnazijas turpmākai vadībai nav jāmeklē ģermānists par direktoru, bet gan labs latviešu valodas un vēstures zinātājs.

J. Zaļkalns sen.,
Ačenā, Rietumvācija

SAUKLIS

Par saukli Latviju latviešiem I. Z. Toronto savā vēstulē Latvija Amerikā (19. janvāŗa n-rā) jautā A. E. Zviedrijā, kas pret saukli bija izteicies kritiski: „Kādam tad sauklim vajadzētu būt?" Atbilde īsa — tas nedrīkst būt snobisks. Sacīsim labāk — Latviju latviešu tautai. Lai svētīts mazo tautu nacionālisms, neapturamā tiekšanās pēc gaŗa un citām tautas brīvībām, jo sevišķi apspiestībā. Šis nacionālisms, kas savu ceļu iezīmējis ar asiņīm, deportācijām, cietumu spaidiem, nav sajaucams ar saukļiem, kas reizē ir šovinistiski un arī kaitīgi apspiesto tautu atbrīvošanas kustībai ir okupētā tēvzemē, ir svešumā.

Sauklis Latviju latviešiem ir bez kāda reāla seguma, jo neviena laicīga vara nevar šodien Latviju latviešiem atdot, bet brīnumi nenotiek. Līdz brīvībai mums ejams tāls ceļš. Nav jēgas tukši saukļot. — Varbūt savas dūšas uzturēšanai? Varbūt lai „neatšķaidītos nacionālisms", kā to raksta I. Z., „nesaietu dēlī"? Vispirms reālas cīņas programmas tēvzemes brīvības labā, jaunas, konstruktīvas, un pēc tam saukļus, bet ne šovinistiskas.

Mūsu tautas kodolam krievu slodze jāiztur kopā ar citām tautībām ir jauktās laulībās, ir ārpus tām — komūnistu iekārtas nīdējiem, daudz dedzīgākiem nekā mēs svešumā. Te nav runa par mākslīgi iepludinātiem krievu kontingentiem. Un kā būtu, ja Kanadā sāktu saukt — Kanadu kanadiešiem?

Sodien I. Z. aizstāv žīdu valsti, neatkarīgi no tā, kādā veidā tā iegūta — padzenot citu tautu grupas. Lai dzīvo brīvā žīdu valsts, lai taisnīgi tiek atrisināties arī padzīto arabu prasības ,bet cionisms savā būtībā ir šovinisms, kas dzemdē naidu un atriebību.

Latvijas 1922. gada satverme? Tas ir vienīgais mūsu brīvās demokratiskās un neatkarīgās Latvijas valsts pamatdokuments. Tas nekad nenovecos, aizstāvot mūsu tautas tiesības uz brīvību, tāpat kā nenovecos latviešu tautas tiekšmes pēc brīvības, bet iztiksim bez lētiem un nereāliem saukļiem. Arvien visiem pāri stāvēs — Dievs, svētī Latviju. Ja Viņš mūs nesvētīs — būsim paši vainīgi. Padomāsim!

A. E. Zviedrijā

APVAINOJUMS INVALIDIEM

Ierados Oļģerta Liepiņa atceres sarīkojumā 10. februārī Latviešu namā Toronto. Pie ieejas ievēroju, ka ieejas maksa ir 3 dol., pensionāriem, preses darbiniekiem u. t. t. 2 dol. Zināju, ka varu piedalīties kā preses darbinieks — vairāku latviešu izdevumu oficiāls līdzstrādnieks un kāda izdevuma redakcijas kolēģijas loceklis, tomēr jautāju, kā ir ār kaŗa invalidiem? Man atbildēja, ka par to neesot domāts. Neticēdams savām ausīm, pārjautāju — vai tā ir oficiāla atbilde? — „Jā, par to nav domāts," atbildēja tā pati dāma. Mana atbilde bija, ka varu gan piedalīties kā preses darbinieks, bet tādu apvainojumu mūsu invalidiem nevaru pieņemt. Pagriezu muguru un aizgāju. Biju nobraucis sniegputenī 50 jūdzes, lai dzirdētu, ka pat mūsu Preses biedrība aizmirsusi invalidus, jebšu par tiem nekad nekā nav zinājusi?

Metimne Toronto

Redakcijas piebilde: Mūsu laikraksta 16. febr. izdevuma 3. lappusē LPB Kanadas kopa sludinājumā par rakstnieku cēlienu 24. februārī tajās pašās Latviešu nama telpās, lasāms, ka ieeja sarīkojumā kaŗa invalidiem un skolniekiem brīva. Nav saprotams 50 jūdžu gaŗais ceļš līdz Latviešu namam, ja vēstules rakstītājs dzīvo tepat Toronto.

Antonīna Vaivode dziedās Toronto

Dziedātāja Antonīna Vaivode nav tikai māksliniece, kas ar savu dziedāšanu gribētu pelnīt iztiku, bet dziedone ar dziļu pārliecību par savas sūtības nozīmi un vajadzību. Šodien, kad pasaule iestigusi materiālisma, neticības un varmācības purvā, viņas dziesma skan kā atdzimšanas rīta vēstījums apskaidrotākas cilvēces dzīves sākumam. Viņas dziesma latviešiem ir ar sevišķu nozīmi, jo mūsu tauta pašlaik pārdzīvo dzimtenē smagu laiku, atrodoties pat fiziskas iznīcināšanas draudos. Tikai atgriešanās pie dziļākas ticības Dievam un gara vērtību atziņām var pasargāt mūsu tautu no šī baigā rēga. Šeit slēpjas dziļāka jēga katra ticīga latvieša lūgšanai, katram labam darbam, kas tiek veltīts Dievam un savai tautai. Tas ir visas Antonīnas Vaivodes mākslas dziļākais saturs. Šoreiz viņa stāsies publikas priekšā ar plašu repertuāru, kurā bez cittautu skaņražu kompozicijām dziedās arī V.

Antonīna Vaivode

Ziedoņa (Kas esi Dievs) koncerta sākumā un Baštika darbus.

Koncerts notiks vienā no skaistākajām katoļu baznīcām Toronto (Blessed Sacrament), 24 Cheritan Ave., ieeja no Yonge ielas. Pie ērģelēm Anita Rundāne. **Dr. E. Upenieks**

Vīru dziesmas trīsvienība

Apvienoto vīru koŗu koncerts 9. februārī Toronto bija pulcinājis ļoti lielu klausītāju skaitu, kas liecina, ka trimdā joprojām dzīva interese par mūsu koŗu darbu un kultūru. Koncertā piedalījās Toronto vīru koris Viesturs (diriģents Jānis Barušs), Montrealas vīru koris Junda (diriģents Daumants Vītols) un Kalamazū vīru koris (diriģents Roberts Zuika). Kopkori (80 dziedātāju) vadīja visi trīs vienību diriģenti. Trīsdaļīgā programmā ietilpa 15 latviešu autoru dziesmas, no tām 8 tautas dziesmu apdares.

Koncertu atklāja J. Barušs ar Jāņa Cīruļa Vakara dziesmu (K. Krūza), kuŗai sekoja Bruno Skultes Mūzika (V. Veldre) un Arvīda Purva Zobens (Andr. Eglītis). Jāšaubās par Vakara dziesmas piemērotību koncerta sākumam, jo tā saistās ar reliģiozu noskaņu, piem., Ziemas svētkiem. Kaut abas pirmās dziesmas izskanēja korrektā un skaidrā priekšnesumā, šoreiz uzvarēja trešā — patriotiskā A. Purva Zobens ar savu izteiksmes dažādību un drāmatismu. Klātesošo autoru izsauca. Tālāk Roberts Zuika vadīja vienīgo koncerta pirmatskaņojumu Viktora Baštika Debess ābele (A. Kaugars) un Alfreda Kalniņa Šurp brāļi (K. Skalbe). Ja Baštika Debess ābele visā kuplumā vēl neuzziedēja, plašu publikas atsaucību iemantoja pēdējā. Diriģents Zuika sniedza šīs pazīstamās dziesmas pozitīvu pārstudējumu, ko varēja klausīties ar patiesu interesi un uzmanību. Diemžēl, dziesmu neatkārtoja, bet diriģents atskaņoja piedevu J. Vītola Kalējs (K. Skalbe). Respektējot šīs dziesmas mūzikālo un patriotisko nozīmi, jāiebilst tomēr pret piedevu lietošanu programmas sākumā un vidusdaļā. Tām jāpaliek koncerta beigās, vienalga, cik diriģenti koncertā piedalītos.

Otrā daļā dzirdējām 5 Em. Melngaiļa oriģināldziesmas — Daumanta Vītola vadībā. Nupat, 15. februārī pagāja 100 gadu kopš lielā latviešu nacionālās mūzikas meistara dzimšanas dienas: Tā šī atsevišķā Melngaiļa dziesmu daļa bija īstā vietā un laikā. Te noklausījāmies 2 viņa oriģināldziesmas Jau vakarblāzma dziest un Jūrmieku dziesmu (Rainis). Vakarblāzmas parastās intonācijas svārstības netrūka arī šoreiz, bet brīnumainā kārtā ļoti gludi un gandrīz nemanāmi. Vītols dziesmu veidoja lēnākā tempā, kas īpatnējam skaņdarbam piešķīra zināmu smagumu un vajadzīgo orientālo pieskaņu. Arī pats Melngailis dzīves vēlākajā posmā savas dziesmas diriģēja daudz lēnāk nekā jaunībā. Jūrmieku dziesma visvairāk dzirdēta t.s. illustrātīvi — skatuviskā interpretācijā, resp. no pianissimo uz fortissimo un atpakaļ. Bet Vītola mierīgais un viengabalainais mūzikālais zīmējums bija attaisnojams un būtiski saprotams. Vienkāršā sirsnībā atskanēja Melngaiļa tautasdziesmas: Tīšām jāju svētku dienu, Rikšiem bērīti es palaidu un Meita sēde kurāžā. Liekas, ka Vītols saprot Melngaiļa dziesmu panākumu atslēgu un, kaut arī tec'niskā ziņā šajās dziesmās nekādi kalni nav jākāpj, viņa nesamākslotā un nepretenciozā mūzikālā pieeja pienāca visai tuvu lielā dziesmu autora nodomiem. Piedevās Melngaiļa Aijā manu vieglu prātu un Meita sēde kurāžās atkārtojums.

Trešo daļu ievadīja Roberts Zuika ar trim tautasdziesmu apdarēm. Tīkamā klusinātā noskaņā atmirdzēja Jāņa Norviļa Noriet saule vakarā, kaut gan neparasti likās atsevišķo pantu savienojumi. Braši plūda vecā un labā J. Cimzes Ej', bāliņi, lūkoties ar pavisam negaidītām niansēm. Tāpat tikai labu var teikt par J. Kalniņa Meitas gūla ābolā, kuŗai kā piedeva sekoja J. Kalniņa Līgo dziesma ar Pēteŗa Lielzuikas solo. Nobeigumā Jānis Barušs sniedza spožus Tālivalža Ķeniņa Tā tik vien mēs dzīvojam un Pēteŗa Barisona Ķēvīte, svilpastīte tautasdziesmu atskaņojumus. Mazliet ironiskās Ķeniņa dziesmas nobeigumu drusku iztraucēja publikas pāragrie aplausi, kaut citādi kopkoris te parādīja savu technikas manu un balsu lokanību. Kā vainags visam koncertam tomēr izveidojās pēdējā dziesma, kuŗā autora mūzikālā romantiskā sejā jau saskatām pavisam citus vaibstus. Iespējams, ka Barisons tautasdziesmu pasaulē būtu runājis savu diezgan atšķirīgu, svaigu un interesantu valodu. To visu pārtrauca viņa mūža agrais un negaidītais nobeigums. Šai tautasdziesmā ir divas sejas — skumji lēnā un drastiski ātrā. Barisona dzīvā noskaņa ietērpta bagātu technisku imitāciju un illustrāciju ielokā. Kopkoris te pierādīja savu technisko prasmi, dikcijas vingrumu un labskanīgumu. Solo dziedājumu risināja Pēteris Lielzuika atbilstošā iejūtā, sonori spoži un izteiksmīgi. Patīkami vērot, ka ievērojamais koncertdziedonis nekaunās dziedāt arī kopkorī. Dziesmu vajadzēja atkārtot, kam sekoja diriģentu sumināšana un apbalvošana ar krāšņiem ziediem, ko viņi godam bija nopelnījuši.

P. S. Vērojot kopkori, saskatīju vīrus, kam aiz muguras 25 un vairāk gadi latviešu koŗu darbā, jo šogad uz šo sudraba jubileju jau atskatās vecākie Kanadas koŗi Hamiltonā un Toronto. Nerimtīgā dziesmu mīlestībā, saprazdami, ka dziesma ir latviešu kultūras dvēsele, viņi gadu no gada savās rokās nesuši latviešu dzīvības un brīvības lāpu. Visus nevaru nosaukt, minēšu tikai dažus, man pazīstamākos. Te Žanis Šmits, Viestura koŗa priekšnieks, kas jau 1945. g. bēgļu nometnēs iestājās latviešu trimdas koŗu ierindā. Te hamiltonieši Oskars Vīksne un Otto Lazdiņš, nepārtraukti darbodamies gan Hamiltonas latviešu biedrības, gan Viestura vīru korī, no šo vienību sākuma dienām. Viņu ceļa jūdzes un dziedātās stundas jau ar astronomiskiem skaitļiem mērojamas. Tad koŗu diriģenti. Roberts Zuika ar savu leģendāro kaŗavīru kori, Daumants Vītols ar Ziemeļvidzemes lauku kori 9. visp. dziesmu svētkos godalgu spožumā, vēlāk Anglijas un Montrealas koŗu sīkstā darbā, Malienes jauneklis Jānis Barušs ar saviem ansambļiem Vācijā, Anglijā un vēlāk Viestura vīru korī Kanadā. Un daudzi, daudzi citi kopkoŗa rindās, kuŗu vārdus nav iespējams šajā rakstā nosaukt. Kā šos vīrus godināt? Tautas balvas un atzinības medaļas nav viņiem paredzētas, nezinu, vai tās viņi arī sevišķi kāro. Bet vienreiz būtu laiks šos vīrus cienībā pieminēt, viņu vārdus pasludināt visai trimdas tautai, jo viņi ir ierakstīti latviešu kultūras vēsturē.

Esmu pārliecināts, ka katrs klausītājs bija lepns savā nacionālā un kultūrālā pašapziņā par šo kopkoŗa sniegumu, par šiem kopkoŗa dalībniekiem un diriģentiem. Šie vīri savu darbu darīs uz priekšu arī bez atzinībām un godalgām. Pēdējās lai paliek trimdas latviešu karnevāliem un tiem, kas lielīdamies pārdot ved uz tirgu pelavas.

Bet apvienotā vīru koŗa saimei visi vēlēsim daudz dziesmotu dienu Latvijas brīvās un nacionālās kultūras daiļuma darbā. **Imants Sakss**

Kādas bākas sargs

IGAUŅU RAKSTNIEKA ARVEDA VIRLAIDA GRĀMATAI IEVĒROJAMI PANĀKUMI

Skolas laikos, vērojot uz klases sienas ģeografijas kartē Baltijas jūru, tā palikusi prātā kā kāds zils tēls, pieliektu galvu un izstieptu roku uz austrumu pusi. Izstieptā roka bija Somijas jūraslīcis, kas austrumos izbeidzas, rokas plauksta izkaisās mazos zilganos plankumos, tad izgaist... Mēs mācījāmies par bākām Baltijas jūras piekrastēs un ģeografijas uzdevumu burtnīcās mums vajadzēja ar krustiņiem atzīmēt bāku atrašanās vietas. Stāsti par bāku sargiem, kas gādā par bāku ugunīm, lai tās nekad neizdzistu un brīdinātu kuģus no bojā ejas, uzskrienot klintīm, bērnībā bija ar noslēpumaini teiksmainu gaisotni.

Pēc gadiem gandrīz trīs paaudzes, gan sasistas pret nebrīvības klintīm Baltijas jūras krastos, gan kuģiem bojā, glābjoties citos krastos, savā vidū atrod kādu bākas sargu. Viens no tādiem ir igauņu populārais rakstnieks Arveds Virlaids (Arved Viirlaid). Autora ievērojamais darbs Kapi bez krustiem Zanes Zemdegas tulkojumā 1951. g. jau izpārdots. Izpārdoti tulkojumi arī citās valodās: franču, spāņu, zviedru, ķīniešu, somu, angļu. Angļu tulkojumam (no igauņu valodas tulkojusi Ilze Lehiste) Kanadas ievērojamais valstvīrs Džons Dīfenbēkers ievadvārdos teicis: Daudzi brīvību uzskata par paliekamu, ne ar ko neatņemamu nolikumu, nemaz nedomājot par tās sargāšanu un saglabāšanu." Arveds Virlaids ar savu darbu pierādījis nemitīgu modrumu, stāvot sardzē par brīvību.

Dažādu tautu lasītāji varbūt paskatīsies ģeografijas kartēs uz Baltijas jūras līci, uz mazajām tautām tās piekrastē, kas vienas nevarēja ne sevi aizstāvēt, ne pasargāt savu brīvību, ne arī aizkavēt daļēju tautas iznīcināšanu.

No Arvēda Virlaida grāmatas apvalka uz lasītāju raugās mokās pārvērstas sejas zīmējums, asiņaina galva. Aiz sejas — vientuļš kaŗavīrs. Vai tas nav pats autors, savās kaŗavīra cīņās, savā bākas sarga postenī? Grāmatā kāda igauņu māte saka: „Mēs gaidīsim tos, kas nāks atpakaļ. Cilvēkam vajaga viņa dzīvē kaut ko gaidīt. Mēs tad jau esam vēl bagāti." Tā runā sīkstās igauņu tautas sieviete, ar kuŗu tik daudz kopēja latviešu tautas mentālitātei. Autors darba beigās runā par Lielā Glābēja krusta ceļu, ko tas gājis par vainīgiem un nevainīgiem, atgādinādams par miljoniem kapu bez krustiem.

Savu autora honorāru A. Virlaids nodod fondam, kas izplata Kapi bez krustiem tulkojumus un sagādā jaunus tulkojumus citās valodās. Darba angļu tulkojuma izdevniecība ir Clarke Irwin & Camp. Ltd. Toronto/Vancouver. Toronto grāmatnīca 791 St. Claire Ave.

Z. K.

Jāņa Laura koncerts Toronto

Pianistam, pazīstot gandrīz vienīgi klavieres, grūti rakstīt par čellista koncertu. Nav iespējams norādīt uz jebkādu analoģiju šo abu instrumentu technikā, jo pārāk atšķirīgas ir viņu statiskās un dinamiskās attieksmes. Vienīgi paliek mūzikālā puse, par kuŗu gribētos Jānim Lauram sacīt atzinīgus vārdus.

Mākslinieks iesāka koncertu ar baroka komponista Frankūra (Francour) sonātu, kuŗā līdz ar pirmajiem lociņa vilcieniem atklājās viņa spraigais spēles veids un savdabīgās mūziķa iezīmes. Šīs īpašības, t. i., izteiktā personība, jāpiemin, ievērojot Laura jaunību, un viņa skolotāja — Pjēra Furnjē (Pierre Fournier) iespaidu. Varētu gaidīt, ka Furnjē ar savu izcilo talantu un pasaules slavu būtu savus skolniekus padarījis par sevis atdarinātājiem. Bet Laurs to nerādīja. Šis atzinums radās, atceroties Furnjē augstākā mērā iespaidīgo spēli Lucernas festivālā un domās to salīdzinot ar jaunā mākslinieka sniegumu.

Ja čells sava zemā tembra dēļ tiek uzskatīts par instrumentu, kas izteic vīrišķību, nopietnību un garīgumu, ta sekojošā Bēthovena sonātā mākslinieks parādīja, ka šim instrumentam padodas arī liegums un līksme. Veiklas rokas vadīti, tika radīti virtuozi pretstati, kas klausītājus pārliecināja, ka instruments, runājot līdzības, spēj izteikt un apvienot kā dionīzisko, tā apolonisko elementu savā skaņu sfairā.

Programmas turpinājumā dzirdējām Debisī Sonātu; pēc tam Šūbertu. Spēles intensitāte klausītājos uzturēja neatslābstošu interesi, kas sevišķi jāizceļ attieksmē pret Šūberta sonātas „dievišķīgo garumu". Koncerta nobeigumā bija Martinū Variācijas par Rossīni temu, kas izteica šā komponista reibinošās skaņu krāsas. Laura technika izcēla visas kompozicijas formas elementus, izvadot skaidrās līnijās tās mūzikālo plūdumu. Piedevām tika nospēlēta Ravela Habanera.

Attieksmē pret dažādajiem izteiksmes veidiem mākslinieka varēja piedēvēt lielu mēra sajūtu. Viņa kantilēna bija dziedoša, bez sentimentālas pieskaņas. Vibrāto (paņēmiens, kas piešķir tonim dzīvīgumu, tā pastiprinot skaņu iespaidu) viscaur bija stilā izturēts, atšķirībā no tā saucamā „kafejnīcu vibrāto", ko dažreiz nākas dzirdēt zemākas kvalitātes atskaņojumos.

Klavieŗu daļu koncertā veica jaunais pianists Damien Mansfield, turoties vienā līmenī ar čellistu. Abi tie viegliem soļiem pārstaigāja technniskos grūtumus; abi sakļāvās vietās, kas prasīja jo dziļu pārdzīvojumu. Abi — varēja redzēt — pazina darbu un sapņus.

Ko lai nobeigumā saka? — Varbūt līdz ar dzejnieku: tur vainagiem galvā jaunība iet. Protams, ar simboliskiem vainagiem, kuŗos, jācer, un — jānovēl, uzziedēs viņu slavas pukes. Mākslinieki rožu vietā saņēma arī simboliskas sirdis, jo koncerts notika 14. februārī. Jācer, ka te paslēpto domu viņi uzminēs un atgriezīsies pie mums jo drīz.

Tas bija Toronto koncertapvienības trešais sarīkojums šajā sezonā.

Marta Tūtere-Kundrate

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Journal of Baltic Studies, Association for the Advancement of Baltic Studies (aabs) izdevums, redaktors A. Ziedonis, 118 lp.

ALA žurnāls, 10. n-rs, Amerikas latviešu apvienības izdevums, makslinieka Ilmāra Rumpētera vāks un nodaļu virsraksti, redaktrise A. Cīrule, 64 lp.

Brīvība, 10. (244.) n-rs, Latvijas soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts, redaktori B. Kalniņš un J. Rītums, 16 lp.

Kristīgā Balss, 1.-2. n-rs, janvāŗa - februāŗa burtnīca, Amerikas latviešu baptistu apvienības izdevums, redaktors R. Ekšteins, 24 lp.

Jauna vadība Baltiešu pasaules apvienībai

Baltiešu pasaules apvienībai Ņujorkā ievēlēja jaunu vadību. To šogad pārņem igauņi. Jaunais Baltiešu pasaules apvienības priekšsēdis ir Ilmārs Plērs, sekretārs J. Simansons un kasieris P. Sārs. Vicepriekšsēži ir līdzšinējais priekšsēdis J. Vaļunaģs un latviešu delegācijas vadītājs U. Grava. Pēc pirmā darbības gada Baltiešu pasaules apvienības priekšsēdis Dr. Jozefs Vaļunaģs nolika savas pilnvaras un rotācijas kārtībā tās uz vienu gadu pārņēma igauņi.

Lielākā sēdes daļā pārrunāja jautājumu par nākošām kopējām akcijām Eiropas drošības konferencē. Atzina, ka vajadzīgi nepārtraukti sakari ar konferences dalībniecēm, jo iepriekš nevar zināt, kurā brīdī sarunas var kļūt kritiskas. Šinī gadā paredzamas vēl vairākas delegācijas gan Ženēvā, gan Helsinkos, kuŗas vadītu kāds no Baltiešu pasaules apvienības. Kaut arī ne vienmēr būtu pārstāvētas visas 3 tautības, delegācijas vienmēr runātu visu baltiešu vārdā.

Gada sapulcē nolēma palielināt katras tautības delegācijas sastāvu no 3 uz 4 personām. Līdz šim latviešus pārstāvējuši PBLA valdes locekļi U. Grava, I. Spilners un A. Lejiņš. Gada sapulcē bija aicināti piedalīties arī Amerikas latviešu apvienības un Jaunatnes apvienības valdes locekļi. Amerikas latviešu apvienību pārstāvēja priekšsēža vietnieks A. Lejiņš un vicepriekšsēži A. Aldzers un J. Riekstiņš, bet ALJA vicepr. A. Spirģe. 1974. gada dalības maksu katrai tautībai noteica 250 dol.

Ziņojumos par atsevišķo centrālo organizāciju darbību sevišķu atzinību izpelnījās igauņu organizācijas: tās panākušas, ka reizi mēnesī notiek apspriedes starp sabiedrisko organizāciju vadītājiem un neatkarīgās Igaunijas diplomātiem. Ziņoja arī, ka decembrī Lietuvā arestētas 4 personas par pretpadomju materiālu izplatīšanu: Tanī pašā laikā jo-projām rēgulāri izmāk lietuviešu Katoļu ziņas, kuŗu redaktori atklāti uzdod savus vārdus. Iznācis jau septītais numurs. Izskaidrojums, kādēļ redaktori netiek aizturēti, saistāms ar Padomju savienības censanos uzturēt labvēligus sakarus ar Vatikānu.

—be

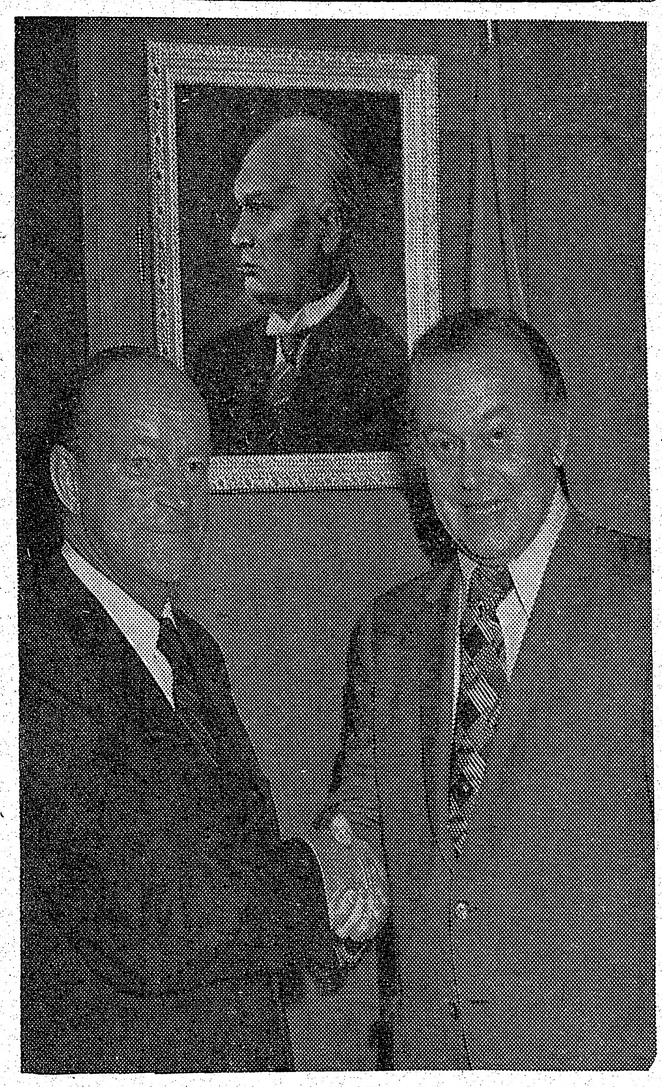

Pasaules baltiešu apvienībai mainās vadība — pa kreisi līdzšinējais apvienības priekšsēdis Jozefs Vaļunas un jaunais priekšsēdis igaunis Ilmārs Plērs.

Igauņu rakstnieku stāja Zviedrijā

INFORMĀCIJAS APSPRIEDE ŅUJORKĀ

Somu-ugru institūts pie Upsalas universitētes Zviedrijā janvārī Upsalas pilsētas bibliotēkā bija rīkojis okupētās Igaunijas rakstnieku grāmatu izstādi, bet ar samērā maz panākumiem. Igauņu rakstnieki Zviedrijā bija saņēmuši ielūgumu apmeklēt šo skati, kā arī noklausīties referātus, bet bija atturējusies sarīkojumu apmeklēt. Šādas ziņas sniedza baltiešu žurnālistu informācijas sanāksmē 7. februārī Ņujorkā.

Pēc igauņu vērtējuma šai grāmatu skatei bija propagandas raksturs, lielāko tiesu dažādi propagandas izdevumi ne tikai igauņu, bet arī citās valodās. Kad daži Zviedrijas igauņu apmeklētāji par šo propagandu sūdzējās institūta direktoram, grāmatas novāca. Tās cildināja padomju varas panākumus Igaunijā, pie kam daļu no tām izdalīja arī izstādes apmeklētājiem par brīvu.

Izstādē no Igaunijas bija ieradies turienes rakstnieks Vetemā, partijas biedrs kopš 10 gadiem. Kad pēc viņa runas apmeklētāji prasījuši atbildēt uz jautājumiem, tas izvairījies.

Kaut aicināti, grāmatu skatē nav ieradušies Zviedrijā dzīvojošie igauņu rakstnieki. Padomju vēstniecības igauņu atašejs Stokholmā mēģināja sarīkot tikšanos Stokholmas universitātes telpās Somugru kluba sarīkojumā, bet arī šī sanāksme nevarēja notikt. Pēc tam gatavota sanāksme Intūrista telpās Stokholmā, bet arī te panākumi nav bijuši.

Pagājušā gada beigās un šā gada sākumā notikušas dažādas padomju mākslinieku gleznu izstādes, kur piedalījušies arī mākslinieki no Baltijas valstīm, bet, kā parasti, atzīmēti par padomju mākslinieciem. Decembrī šāda izstāde sākusi ceļot pa Angliju. Izstādē bijuši 84 mākslinieku 207 darbi, to vidū arī 11 latviešu mākslinieku 45 darbi. Tie katalogā atzīmēti par krieviem. Londonā izstāde notikusi bez starpgadījumiem, bet Liverpūlē žīdi rīkojuši demonstrācijas, taču nav varējuši panākt izstādes atsaukšanu. Kad izstādi vajadzējis atklāt Ņūkāstlē, vietējos laikrakstos parādījusies arī DVF Kārlailas nodaļas informācijas daļas darbinieka Z. Mičuļa vēstule. Latvieši iesūtījuši vairākas citas vēstules. Latviešiem neesot bijis iebildumu pret okupētās Latvijas mākslinieku darbiem, bet gan pret to rādīšanu zem krievu izkārtnes.

—be

Krievu vēsturnieks par deportētiem baltiešiem

Pēteris Jakirs, krievu vēsturnieks, notiesātā un nošautā Pad. savienības ģenerāļa dēls, kas pats tagad atkal izcieš sodu Sibirijā par to, ka bijis ļoti aktīvs pašreizējā pretestības kustībā, grāmatā A Childhood in Prison stāsta ne tikai šausmas, ko piedzīvojis, kad kā 14 gadu vecs zēns apcietināts un ievietots mazgadīgo cietumā un vēlāk izsūtīts spaidu darbos, bet arī raksta par baltiešu likteni. Viņš min arī vairākus latviešu komūnistu vārdus, kā piem., Alksni, Eidemani, Feldmani un citus, kā arī soda likumu pantus, uz kādiem apcietinātie notiesāti, tāpat arī jautā, uz kāda likuma pamata varēja nošaut 12 gadu vecus bērnus. Šis likums izdots 1935. gada 7. aprīlī. Tikai tad. kad pēc kaŗa ārvalstu komūnistiem tas nācis zināms, likums par bērnu nošaušanu atcelts. Bērni apcietināti un izsūtīti spaidu darbos pat vairākas reizes.

Par baltiešiem Jakirs raksta, ka tie deportēti 1941. gadā pēc speciāla deportējamo saraksta, kuŗā ievesti visi tā saucamie buržuji, tirgotāji, ierēdņi, policisti un viņu ģimenes u. t. t. Deportētiem esot bijis atļauts ņemt līdz personiskas mantas un produktus, kopā 16 kg. Tie, pa 60 personām, atšķirot no ģimenēm, ievietoti lopu vagonos. Šādi vilcieni no Rīgas bijuši apm. 12, tikpat daudz no Tallinas un Viļņas transitcietumiem. Tie novirzīti uz Iekškrieviju un tālāk uz Sibiriju, kur ap 1. jūliju nonākuši Ziemeļkazahstānā. Visu ceļu deportētie bijuši tik vāji ēdināti, ka, nonākot izsūtīšanas galamērķī, gandrīz vairs neesot bijuši spējīgi izkāpt no vagoniem.

Ar saviem apģērbiem baltieši iepriekš izsūtīto acīs esot izskatījušies labi apģērbti. Drēbes, kurpes, mēteļi bijuši ļoti labas kvalitātes, bet drīz vien no visa tā „atbrīvoti". Būdami godīgi un nepiedzīvojuši, tikuši apkrāpti, mainot drēbes pret uzturu, un nohākuši badā, meklējuši pārtiku pat atkritumu tvertnēs. Bijušais Lietuvas prezidenta sekretārs bijis tik novājējis, ka pat neesot spējis no šādas **tvertnes izkāpt.**

Pyotr Yakir — A Childhood in Prison amerikāņu izdevumā iznākusi 1973. gadā. To izdevusi Coward, McCann & Geoghegan, Inc. izdevniecība Ņujorkā. **Anglijā** šī grāmata izdota 1972. gadā Macmillan, London Ltd. apgādā.

Kas jāzina nodokļu maksātājiem?

Neskaidros jautājumos par ienākumu nodokli Ontario iedzīvotāji varēs saņemt atbildes savā dzimtajā valodā.

Valsts ienākumu ministrs Allans Grosmans paskaidro, ka Ontario valdība nodibinājusi īpašu instanci, kuŗā katrs dažādās valodās varēs saņemt informāciju par šāgada plašo nodokļu samazināšanas programmu.

Ontario nodokļu samazināšanas informācijas centrā ikviens Ontario iedzīvotājs var saņemt telefonisku informāciju.

Līdz šim apmēram 5000 interesentu pieprasījuši telefonisku informāciju gan īpašuma nodokļa, tirdzniecības nodokļa vai pensionāru nodokļa lietās, kas izmantojama, izpildot provinces valdības ienākuma nodokļu lapas. Plašā ļaužu interese, bet jo sevišķi pensionāru, norāda, cik nozīmīgi iegūt ātru informāciju šādā valdības pasākumā.

Ministrs izteicās, ka šis informācijas centrs nodibināts pēc valdības novērojuma, ka ne visi Ontario iedzīvotāji runā tekoši angliski. Lai palīdzētu šīs valodas grūtības pārvarēt, ir pieņemti darbinieki, kas varēs dot informāciju 20 dažādās valodās.

Jau līdz šim daudzi griezušies pie Ontario ienākuma nodokļa informācijas centra savā dzimtajā valodā, un domājams, ka izziņas izmantos vēl vairāk, daudzvalodu centram kļūstot plašāk pazīstamam.

Uz Ontario nodokļu informācijas centru var zvanīt bez maksas, uzgriežot 0 un prasot telefoniski ZENITH 8—2000. Lieltoronto iedzīvotājiem jāuzgriež vietējais numurs 965-8470.

Ar Ontario paplašināto nodokļu atmaksas programmu financiāli iegūst divi no katriem trim Ontario iedzīvotājiem, kas izpilda federālās valdības ienākumu nodokļa anketi. Šīs trīs dažādās nodokļu atmaksas izdarot, ņem vērā īpašuma nodokļa maksu vai īri, maksātu 1973. gadā, personiskos ienākuma nodokļa atvilkumus, personiskos ienākumus un pensionāriem vecumu.

Šā gada nodokļu atmaksas sistēma sadalīs apm. 300 miljonus dolaru apm. 2,7 miljoniem nodokļu maksātāju kā finanču atmaksas.

Pat tie iedzīvotāji, no kuŗu ienākumiem nodokļi nav jāmaksā, var pieprasīt atmaksu, izpildot federālās nodokļu atmaksas veidlapu.

Pensionāriem, kam nav nedz algas, nedz kādi ienākumi no kapitāla (kuŗi nesaņem T4 un T5 income slips) ieteicams pieprasīt atmaksu jau tagad, pirms sākas lielais nodokļu atmaksas pieplūdums 1. martā. Konsultējieties pie Bob Moxley (416) 965-8480.

IESPĒJA SAMAZINĀT JŪSU 1973. G. PERSONĪGĀ IENĀKUMA NODOKLI!!!!!
(Income Tax)

„Income Tax Act sec. 146". atļauj jums, IENĀKUMA NODOKĻA MAKSĀTĀJIEM, noguldīt kārtējus depositus reģistrētā, personiskā pensijas plānā un ATVILKT šos noguldījumus no jūsu taksējamiem ienākumiem.

Šī ir vienreizēja izdevība krāt nākotnei, izmantojot KRIETNU PERSONĪGĀ IENĀKUMA NODOKĻA (INCOME TAX) IETAUPĪJUMU!

Piezvanat man vai iesūtat sekojošo kuponu, parādīšu jums, kā patiesi ietaupīt uz ienākuma nodokļa (INCOME TAX) rēķina!

Birojā: 364-8153 Mājās: 757-8669

Mārtiņš Grimba

MONY LIFE
2 Carlton St., Suite 1311, Toronto 2, Ontario

Vārds, uzvārds .....

Adrese: .....

Dzimšanas gads ..... Telefons .....

Dzīve Latvijā

LATVIEŠU NACIONĀLĀ FONDA STOKHOLMĀ INFORMĀCIJA

BLAKTIS RĪGAS JAUNCELTNĒS UN SLIMNĪCĀS

Rīgas jaunceltnēs ieviesušās blaktis. Tās ievazājuši iecelotāji no citām „brālīgajām republikām" austrumos, novietojoties jaunajos dzīvokļos, kur tiem priekšroka — Ķengaragā, Juglā un citur. Blaktis, kas „ciema kukulim" atvestas līdz ar gultas matracēm un krievu „pufaikām", drīz pārņem visu jaunceltni, ceļojot no dzīvokļa uz dzīvokli. Latvieši mēģina tās izskaust ar dzīvokļu dezinfekciju.

Ar svešinieku ieplūšanu pilsētā strauji pasliktinājušies sanitārie un higiēniskie apstākļi pārtikas sadalē — veikalos, tirgū, ēdnīcās. Tas pats sakāms arī par slimnīcām. Pēdējās, sakarā ar darbinieku zemo atalgojumu, grūti sameklēt apkopējus (māsa-sanitāre pelna mēnesī ap 70 rubļu, ar medicīnisku izglītību 85 līdz 100 rubļu). Apkopējas klejo no vienas darba vietas uz otru. Blaktis ieviesušās arī dažās Rīgas slimnīcās un neganti moka bērnus, kas ārstējas ar dažādiem kaulu lūzumiem, ieģipsētiem locekļiem. Tās ieperinās aiz ģipša apvalka un nav iznīdējamas. Grūtāk slimos kopj paši piederīgie.

Ārsts pelna mēnesī 110—120 rubļu, bet veicot vēl otru pienākumu (darba slodzi) — ap 160 rubļu. Pad. savienības medikamenti vājas kvalitātes, dažām slimībām pat grūti iegūstami.

Nopietna problēma ir arī alkoholisms. Daudz alkohola patērē kā pilsētās, tā laukos, jo visus māc bezcerība un apātija. Alkoholiķus ārstē Olainē un Straupē. Te sapulcina krietnu vairumu arī sieviešu. Turpat Sarkankalnā ārstē mākslinieku, kas nodevušies alkoholam. Sakarā ar jauno alkohola apkarošanas likumu, reibinātāju dzērienu pārdošana Rīgā un citās pilsētās izbeidzas ar vakara stundu.

LATVIEŠU JAUNIEŠU STĀJA

Jaunatnē ir protesta gars pret visu, ko aizliedz okupācijas vara. Ziemsvētkos, Lieldienās un citās svētku dienās dievnamos redz daudz jauniešu, jo — to negrib varasvīri. Tas tomēr nenozīmē, ka jaunieši būtu Dieva meklētāji un ticētāji, bet dievnamā viņi ierodas spīta dēļ.

Mirušo pieminas diena un 18. novembris kļuvuši līdzīgi masu demonstrācijai, kad Meža un Brāļu kapos saplūst daudz ļaužu, kurus uzmana drošības iestāžu patruļas. Bijuši arī daži apcietināšanas gadījumi par brīvāku izrunāšanos, ko noklausījušies čekas kalpi. 18. novembris dzīvo jaunatnē, kaut arī bez dziļākas izpratnes, dzīvo tāpēc, ka to aizliedz padomju vara. Dažās Rīgas skolās atrastas arī lapiņas, kas vēršas pret okupācijas varu.

Pēdējos gados jaunieši bez kurnēšanas dodas uz „jaunapgūto zemi" un jaunu pilsētu būvvietām, kur labi nopelno. Daļu uz turieni mudina arī interese redzēt svešas vietas. Rīko arī tā saucamās svētdienu talkas par labu valstij, kas nav populāras un darba ražība tajās zema, bet rezultātu izskaitļojums uz papīra liels.

ATTIEKSMES PRET KRIEVIEM

Latviešu attieksmes pret ienācējiem, sevišķi krieviem, naidīgas, bet naids visumā apvaldīts, jo kaut kā „jāsadzīvo". Darba vietās ar krieviem nenotiek arī lielāka biedrošanās, vēl mazāk ģimenēs. Krievus uzskata kā svešķermeni un tikai retos gadījumos tos ieaicina latviešu mājas viesībās. Latviešu šoferis, vadot autobusu Rīgas ielās, dažkārt atļaujas atvērt logu un nepareizai ielas pārgājējai uzsaukt: „Vai tu nezini, kur Maskava, Duča? Skrej uz otru pusi!"

Uzņēmumos, kuŗu vadībā dažkārt ir arī latvieši, noteicēji tomēr ir visur ir krievi ar poļitruku aizmugurē. Svešinieku ieplūdums Latvijā joprojām turpinās, kaut mazāk nekā agrā. Nelatviešu darba spēku pieprasa arī jaunie rūpniecības uzņēmumi Latvijas laukos.

Rindas pie Rīgas veikaliem nav saīsinājušās un liecina par chaotisku pārt. preču piegādi. Nav arī liela preču izvēle. No rīta preču pietiek, pēcpusdienā izbeidzas. Tomātus ieved no citām republikām, jo pašu tomāti noliktavās aiziet bojā. Trūkst arī ābolu, vīnogu, banānu, apelsīnu un citu augļu. Arī tas pierasts, ka nopirktajos kartupeļos daudz bojāto, kuŗus veikalos neatlasa.

Poļitiskas apcietināšanas Rīgā pēdējā laikā nav manītas, kaut gan čeka joprojām strādā klusi un gudri. Privātās sarunas viesnīcās tiek noklausītas, izseko arī māju sanāksmes, kamēr dažam „loks savelkas".

TĒVZEMES APCIEMOJUMI

Rīdzinieki par tiem spriež: Apciemojumi ir katra brīva izšķiršanās. Jautājums tikai, kas iegūst vairāk — apciemotāju piederīgie, paziņas un draugi vai čeka? Pēdējā seko visiem tikšanās emociju izplūdumiem, reģistrē apciemotāju radu un draugu adreses, izpēta attieksmes. Nav arī noslēpums, ka daudzi pēc ārzemju ciemiņu aizbraukšanas spiesti virināt čekas durvis. Jautājumi: Vai jūs apsūdzējāt padomju iekārtu? — Nē — Ko tad jūs runājāt? Ja atbilde neapmierina, seko „pierādījumi" — čekas noklausītās telefona sarunas, sarunu atskaņojums vai atstāstījums draugu pulkā u. t. t. Latvieši dzimtenē necieš dažu apmeklētāju cenšanos atrast kontaktus ar okupācijas varas pārstāvjiem.

Svešatnes latviešu darbu tautas brīvības un tēvzemes labā Latvijā uzzina no ārzemju raidījumiem un citiem avotiem, arī svešatnes izdevumiem, kas iekļuvuši Latvijā.

ALGAS UN PREČU CENAS

Algas Pad. savienībā sadalās civīlo un bruņoto spēku darbinieku algās. Jaunkareivis līdz zvēresta nodošanai pirmos sešus mēnešus saņem tikai 5 rubļus mēnesī, ko vēlāk palielina, atkarā no attiecīgās dienesta pakāpes. Kaŗa akadēmiju beigušais virsnieks saņem jau 400 rb. mēnesī, ja tas paliek kaŗaspēka daļā, bet majors — 600 rb. mēnesī. Civīliedzīvotāju algas svārstās no 65 līdz 400 rubļu mēnesī.

Biroju darbinieki, arī pārdevēji, saņem 75—85 rb. mēnesī pamatalgu, atkarā no uzņēmuma katēgorijas. Ārstu, juristu, skolotāju un inženieŗu algas pēc augstskolas beigšanas pirmajos 3—5 gados ir 80 līdz 110 rb. mēnesī. Grāmatveži pelna 90—140 rb., vienkāršs ierēdnis ap 100 rb., skolotāji 120—160, augstskolas mācības spēks 180—200, teātŗa aktieris

(Turpinājums 17. lp.)

Šuvēju artelis Rīgā. Šuvējas pelna ap 120 rubļu mēnesī. Vilnas drēbe kleitai maksā līdz 30 rubļu metrā.

LNF archīvs

LIETUVIEŠU NEATKARIBAS DIENA TORONTO

Ap 800 lietuviešu 17. februārī bija pulcējušies valsts svētku aktā Centrālā technikuma auditorijā, atzīmējot neatkarīgās Lietuvas valsts dibināšanu priekš 56 gadiem. Sarīkojums bija visai nozīmīgs poļitiskā ziņā, jo vairāki ievērojami kanadiešu sabiedriskie darbinieki bija ieradušies valsts svētku aktā. Galvenā apsveicēja Kanadas ministru prezidenta Pjēra Elliota Trudo sveicienus un laba vēlējumus nolasīja Dr. Stenlijs Haidašs, valdības ministŗs daudzkultūras jautājumos. Trudo savā īsajā apsveikumā uzsvēra, ka lietuvieši ienesuši Kanadas dzīvē patīkamu dažādību ar savu etnisko kultūru, reizē padarot šo zemi bagātāku ar savām nacionālajām krāsām un skaistumu. No savas puses Dr. St. Haidašs izteica cerību, ka daudzkultūra kļūs vēl plašāka.

No poļitiķiem pirmais runātājs bija Ontario kabineta loceklis Džons Jaremko, kas arī sveicināja no Ontario ministru prezidenta Viljama Dēvisa. Jaremko uzsvēra, ka „laiki kļuvuši arvien grūtāki" un rusifikācija atstājusi lielu iepaidu uz visām apspiestajām nācijām. „Es uzskatu šo dienu par lielu dienu brīvības labā," teica runātājs. Jaremko arī pavēstīja, ka viņš jau 20 gadus atbalstījis lietuviešu centienut brīvības labā.

Pēc Jaremko runas nolasīja Toronto pilsētas galvas Dēvida Krombija uzrunu un proklamāciju. Krombijs 15., 16. un 17. februāri bija pasludinājis Lietuviešu dienas Toronto, sakarā ar Lietuvas valsts dibināšanas atceri šinī pilsētā. Pēc tam nolasīja viesu sarakstu. No redzamākajiem viesiem minami: oldermaņi Freds Bevis, Džordžs Bens, Viljams Boičuks, pavalstniecības daļas vadītājs Glens Allens, parlamenta loceklis Otto Dželineks, latviešu konsuls Dr. E. Upenieks, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un latviešu jaunatnes pārstāve Baiba Rubesa, Pārstāvjus vēl bija sūtījušas ungāru, igauņu, poļu un ukraiņu organizācijas.

Galveno runu valsts svētku sarīkojumā teica Dr. Pauls Jučeks, daudzkultūru komitejas priekšsēdis un Albertas provinces parlamenta loceklis. Runātājs sevišķi vērsās pret CBC iekšējiem noteikumiem, kas paredz tikai angļu un franču valodu par divām oficiālām valodām visas Kanadas mērogā. Jučeks uzsvēra, ka daudzkultūras ideja būtu arī vairāk veicināma ar kanadiešu preses palīdzību. „Nav nekādas vajadzības šajos apstākļos novērsties no etniskās kultūras, atsakoties no savas reliģijas, valodas vai pat vārda," teica Jučeks. „Paturot identitāti, mēs varam būt tikpat labi pilsoņi kā vietējie, kas dzimuši šajā zemē." Viņa runu uzņēma ar ilgiem aplausiem.

Oficiālajām runām sekoja priekšnesumu daļa. Mūsu brāļu tauta dziesmās un dejās demonstrēja savu kultūru. Vislielāko piekrišanu izpelnījās tautas dejas ar krāšņajiem tautas tērpiem. Sarīkojuma beigās nodziedāja Lietuvas valsts himnu.

Vēlāk bija rīkota plaša pieņemšana lietuviešu namā Kolledža ielā.

A. K.

Ūdens upē, tāpat kā dienas un gadi cilvēka dzīvē, aizrit nebūtībā, uz neatgriešanos, tāpēc mēs bieži uzvedamies kā neapmierināti un izlutināti viesi, kam viesošanās laiks īss, nenoteikts un ierobežots.

Tonijas Krūkas romānā **„Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež"** autore stāsta par kādu apdāvinātu latvieti, kuŗu šāds dzīves veids novedis aiz cietuma kameras durvīm.

Grāmatas cena $6.00, pasūtināma un dabūjama DV grāmatnīcā, 491 College St., Toronto, un pie autores:
Mrs. T. Krūka, 411 St. Clements Ave.,
Toronto, Ontario M5N 1M2, Canada.

Antoninas Vaivodes

GARĪGAIS KONCERTS

ANITAS RUNDĀNES ērģeļu pavadījums.

1974. gada 3. martā pl. 4 pēcp.

Blessed Sacrament baznīcā,

24. Cheritan Ave., ieeja no Yonge ielas,

(pie Lawrence Ave. pazemja pieturas)

Ieeja 3 dol., pensionāriem un studentiem 2 dol.

Biļetes iepriekšpārdošanā Daugavas Vanagu grāmatnīcā.

Arī mazās draudzes ir rosīgas

Toronto Austrumu draudzē, kā tas redzams no darbības pārskata šā gada sākumā, bija 759 locekļi, no tiem 116 bērnu un neiesvētītu jauniešu, otrā draudzē Bramptonā, kuŗu arī apkopj māc. A. Briedis — 99 draudzes locekļi. Miruši 14 locekļi (8 vīrieši un 6 sievietes), iestājušies draudzē 25, kristīti 7 bērni, iesvētīti 6 jaunieši, salaulāti 8 pāŗi (no tiem 6 jauktu tautību). Notikuši 34 dievkalpojumi ar kopējo apmeklētāju skaitu 3853, bet Bramptonā 10 dievkalpojumi. Bez tiem māc. A. Briedis vadījis 2 dievkalpojumus Toronto Sv. Andreja baznīcā un vienu Sv. Jāņa baznīcā, Pļaujas svētku dievkalpojumu latviešu lauksaimniekiem Šelburnā, kā arī piedalījies visu triju Toronto latviešu luterāņu draudžu kopējos kapu svētkos. Draudzes ērģelnieka pienākumus veicis brīvmākslinieks V. Kviesis. Draudzes dievkalpojumi notiek nomātajā Sv. Barnaba baznīcā, par ko maksā 1800 dol. gadā, piemaksājot vēl baznīcas apkopējam 145 dol. gadā.

Svētdienas skolā par skolotājām darbojas Margarita Sama, Ingrīda Zariņa un Daina Zīlāne. Pirmiesvētes jauniešu grupas sanāksmes notikušas reizi mēnesī draudzes mācītāja vadībā. Draudzes vadība, kuŗas priekšnieks ir E. Ziplāns un sekretārs R. Pētersons, aizvadītajā gadā sanākusi 2 draudzes valdes un 2 padomes sēdēs; notikusi viena draudzes locekļu pilnsapulce. Draudzes padomes apgrozījums bijis 21.241 dol., dodot atlikumu uz šāgada sākumu 4341 dol., bet draudzes rezerves fondos uzkrāti 10.393 dol.

Dāmu komiteja, kuŗā darbojas 33 locekles, pulcējusies 4 darba sēdēs. Sarīkoti 2 draudzes vakari, Lieldienu rīta brokastis, draudzes bazārs un Ziemsvētku eglīte priekšnieces O. Jeckalējas vadībā, sekretāres pienākumus veicot L. Rūdolfai. Dāmu komiteja apgrozījusi 5356 dol., atlikums uz 1974. gadu ir 2527 dol. Lielākos ienākumus devis bazārs — 1975 dol., no kā puse iemaksāta draudzes rezerves fondā. Palīdzības darbam pašu draudzes slimajiem locekļiem izlietoti 322 dol., bet ārpus Kanadas 382 dol.

Draudzes lauku īpašuma Tālava pārvalde, kuŗas priekšnieks ir A. Amoliņš, bet sekretārs J. Vandels, apgrozījusi 3119 dol. ar 803 dol. atlikuma. No iznomātiem apbūves gabaliem ieņemts 850 dol., kas bijis lielākais ienākums, bet galvenais izdevums bijis 1051 dol. materiāliem būvei. Tālavā līdz 1973. gada beigām iznomāti 39 apbūves gabali, uzceltas 26 vasaras un ziemas mājas. Pārskata gada vasaras sezonā Tālavas brīvdabas baznīcā notikuši 8 svētbrīži. Sasauktas 4 pārvaldes sēdes. Aizvadītajā gadā pabeigti draudzes mājas paplašināšanas darbi. Notikuši 3 sarīkojumi — sezonas atklāšana un beigšanas vakars, kā arī Jāņu sarīkojums ar līgošanu. Bez tam vēl pagājušā vasarā Tālavas pārvalde uzņēmusi Toronto latviešu pensionāru apvienības ekskursijas dalībniekus.

Draudzes gada sapulce notiks svētdien, 24. februārī, pēc dievkalpojuma pl. 3 pēcp. Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.

—ls—

Prof. Dr. Leonu Āboliņu atceroties

Zviedrijā, Upsalā, 18. janvārī miris pazīstamais latviešu zinātnieks — Upsalas universitātes zooloģijas institūta mācības spēks un šīs universitātes goda doktors Leons Āboliņš.

Nelaikus bija dzimis 1895. gada 17. aprīlī Stāmeriehē kā lauksaimnieka dēls. Studijas sācis Pēterpilī un Maskavā. Pēc atgriešanās Latvijā tās pabeidzis 1921. gadā Latvijas universitātē. Pēc habilitācijas Āboliņu 1923. gadā ievēlēja par privātdocentu Latvijas universitātes zooloģijas institūtā. 1923. un 1924. gadā jaunais zinātnieks papildinājās Vīnē, bet pēc tam kā Rokfellera fonda stipendiāts vairākkārt sūtīts pētniecības komandējumos uz Austriju, Italiju, Šveici, Franciju, it īpaši uz Neapoles zooloģijas staciju, kas kļūst par viņa daudzu pētniecības ceļojumu mērķi līdz pat pēdējam laikam.

L. Āboliņu 1928. gadā ievēlēja par docentu, tad par vecāko docentu un kopš 1939. gada par ārkārtas profesoru. No 1938.—1940. gadam viņš bija matēmatikas un dabas zinātņu fakultātes dekāns. Tai pašā laikā noorganizēja pie fakultātes zoofizioloģijas un eksperimentālās zooloģijas institūtu, pirmo šāda veida pētniecības un akadēmiskās apmācības iestādi Baltijas valstīs. Būdams šī institūta direktors, prof. L. Āboliņš ar apbrīnojamu enerģiju izveidoja tā modernās laboratorijas un pulcēja ap sevi apdāvinātos studentus, no kuŗiem vairāki vēlāk kļuva par atzītiem zinātniekiem, piemēram, Ivars Bickis (nesen miris), Jānis Immers, Oskars Lūsis, Jānis Metuzāls.

Nelaikā saistošās lekcijas, it īpaši zoofizioloģijā dabaszinātniekiem, atceras simtiem viņa bijušo studentu, to vidū arī šo rindiņu rakstītājs.

Kādā 1944. gada novembŗa vētrainā naktī L. Āboliņš devās zvejnieku laivā uz Zviedriju, kur viņš sākumā strādāja par zinātnisko līdzstrādnieku Venner-Grena institūtā Stokholmā. Upsalas universitāte 1950. gadā viņu aicināja par docentu zoofizioloģijā. Ar Zviedrijas riksdaga lēmumu nelaikam 1957. gadā piešķīra personiskā pētnieka amatu, kas viņam deva iespēju visu savu laiku veltīt zinātniskam pētniecības darbam. 1959. gadā Upsalas universitāte viņam piešķīra goda doktora (Fil. Dr.) gradu.

Profesora L. Āboliņa galvenie pētījumu objekti bijuši smadzeņu apakšējā piedēkļa hipofīzes hormoni, A vitamīni, hormoni un to produkcija un karotinoidi, enzīmi, dzimumiedarbība uz organismu. Par šiem pētījumiem sarakstīts daudz zinātnisku publikāciju. Nelaikus rakstījis arī latviešu presē par populārzinātniskiem jautājumiem. Atzīstot L. Āboliņa pētījumu svarīgumu, Zviedrijas zinātņu akadēmijas Retzinas fonds, kā arī citi fondi, atbalstījuši viņa zinātnisko darbību kā Zviedrijā, tā ārzemēs.

Profesors L. Āboliņš ārpus savas speciālitātes bija aktīvs arī sabiedriskā darbā — savā laikā gan Latvijas universitātes padomē, gan Latvijas bioloģijas biedrībā (tās sekretārs, vēlāk priekšnieks un šīs biedrības Rakstu redaktors), Rīgas zooloģiskā dārza noorganizēšanā un vadībā, bet kopš studiju laikiem arī studentu vienībā Austrums. Trimdā viņš piedalījās latviešu akadēmiskās organizācijas Zviedrijā veidošanā un darbojies arī Latviešu nacionālā fondā Zviedrijā padomē.

Profesora L. Āboliņa interešu loks ir daudz plašāks par viņa zinātnisko speciālitāti, par ko liecina arī plašā mājas bibliotēka, latviešu gleznotāju darbi, lielais skaņu plašu krājums un interese par vēsturiskām vietām ceļojumos.

Arī nelaikā dzīvesbiedre ir pazīstama latviešu zinātniece un zoofizioloģe, Upsalas universitātes docente Dr. Anna Āboliņa-Kroģis.

A. Dreimanis, D. Sc.,
profesors Rietumontario universitātē,
Londonā, Ontario

Solžeņicins Šveicē

RAKSTNIEKS CĪRICHES KATEDRĀLĒ LŪDZ DIEVU

No Pad. savienības izraidītais krievu rakstnieks Aleksandrs Solžeņicins pēc īsas atpūtas Rietumvācijā pie vācu Nobela prēmijas laureāta Heinricha Bella, kas dzīvo Bonnas tuvumā, ar Ķelnes ātrvilcienu devās uz Šveici, Cīrichi. Solžeņicinu pavadīja viņa Šveices advokāts Frics Hēbs un tulks. Rakstnieks izskatījās noguris. Šveices muitas ierēdņi iespieda 3 mēnešu tūrista uzturēšanās atļaujas zīmogu viņa Rietumvācijā izdotajā ārzemju pasē, ko rietumvācu iestādes parasti izsniedz bēgļiem.

„Pirms četrām dienām es biju Ļefortovo cietumā, apvainots tēvzemes nodevībā. Ar mani apgājās kā ar cietumnieku, uzmanot katru soli," sacīja Solžeņicins reportieŗiem. Kurp viņu ved, uzzinājis, kad pa padomju lidmašīnas logu ieraudzījis Frankfurtes lidlauka uzrakstu. Solžeņicins no vācu pārgājis uz angļu, tad krievu valodu, lūdzot viņu vairāk nefotografēt, jo neesot vēl pieradis pie rietumu preses". Rietumvācijas immigrācijas pārvalde izsniegusi Solžeņicinam ārzemju pasi, derīgu vienam gadam, kas viņam dod tiesības brīvi iebraukt un izbraukt no Rietumvācijas.

Šveicē Solžeņicins bija Cīriches pilsētas galvas viesis, kas viņu vēlāk ar pavadoņiem aizveda uz Einsīdelna katedrāli, kas būvēta vairāk nekā pirms 1000 gadiem. Solžeņicins nosēdās dievnama balkona koka solos, noskaitīja lūgšanu un pieceļoties pārmeta krustu. Solžeņicinam Cīriches bankā uzkrājies 6 milj. dol. noguldījums no viņa rietumos izdotām grāmatām, kuŗā ieskaitīta arī 1970. gada Nobela prēmijas balva — 78.400 dol. Viņa advokāts Hēbs pērngad izteicās, ka Solžeņicins vēlas lielāko daļu šīs naudas izlietot labdarībai.

Maskavā starplaikā radušās šaubas, vai rakstnieka 34 g. vecā sieva Natālija un viņu trīs bērni — 3 gadīgais Jermolajs, Ignats (16 mēn.) un Stefans (5 mēn.) varēs drīzumā pievienoties ģimenes galvam rietumos. Solžeņicinam bija 25 minūšu ilga saruna ar sievu Maskavā. Ģimenes draugi domā, ka Natālijas Solžeņicinas izceļošanu varētu aizkavēt viņas 11 g. vecais dēls no pirmās laulības, kam izceļošanai jāizprasa atļauja no tēva.

Solžeņicinam patvēruma tiesības piedāvājušas arī ASV un Anglija. Kanadas ministru prezidents Trudo sacījis, ka Kanada nepiedāvās rakstniekam politiskās patvēruma tiesības, bet viņš Kanadā būs gaidīts, ja vēlēsies to apmeklēt.

Apcietināšanā Pad. savienībā Solžeņicinam sacīts, ka viņš apsūdzēts par nodevību, par ko draud 15 gadu ieslodzījums vai nāves sods. Eiropas rakstnieki uz Solžeņicina izsūtīšanas veidu reaģējuši ar sašutumu. Padomju fiziķis Andrejs Sakarovs un citi intellektuāļi Maskavā prasījuši, lai Solžeņicinam atļauj atgriezties, dzīvot un strādāt savā tēvijā.

Prof. Dr. Leons Āboliņš

Kremlis izdevis asu brīdinājumu pārējiem rakstniekiem Pad. savienībā: Pārtrauciet atbalstīt Solžeņicinu, vai jūsu darbus aizliegs un pašus ievietos cietumos. Dzejnieks Jevtušenko ziņojis, ka atsaukta viņa darbu lasīšana televīzijas raidījumā, tāpēc ka viņš aizstāvējis Solžeņicina tiesības atklāt Staļina laika asiņainos noziegumus. Jevtušenko nosūtījis nesen telegrammu padomju komūnistu partijas vadītājam Brežņevam, protestējot pret Solžeņicina izraidīšanu. Jevtušenko vēlāk aicināts ierasties padomju rakstnieku arodbiedrības sekretariātā un norāts par „pazemojošas telegrammas" sūtīšanu.

Maskavā starp padomju intellektuāļiem apgrozās pēdējā Solžeņicina eseja — Nedzīvot ar meliem. Dokuments datēts ar 12. februāri, kad Solžeņicinu arestēja. Savā esejā Solžeņicins sacījis, ka gandrīz katrs padomju pilsonis katru dienu spiests dažādās pakāpēs pieņemt oficiālus melus par patiesību, neko nejautājot. Viņš mudinājis boikotēt mītiņus un nepirkt laikrakstus, kas izplata viltotus stāstus un saukļus. „Ja kāds baidās to darīt, tad mums jāizbeidz žēlošanās, ka režīms mūs nosmacē," sacījis Solžeņicins.

Vai esat pēdējā laikā domājuši par ārsta parakstīto zāļu cenām?

Vienas un tās pašas kvalitātes dažāda fabrikāta zāles cenas ziņā ļoti atšķiras.

Nākamā reizē, kad jums jānodod ārsta recepte, jautājiet — Vai es saņemu zāles par zemāko cenu sakarā ar Parcost? — Parcost ir programma, kas nodrošina jums — zāles par samērīgu cenu — izmantojiet to! Jūsu ārstam un farmaceitam ir pieejams augstas kvalitātes Parcost zāļu saraksts.

Domājiet par Parcost—izvēlieties aptieku, kas šai plānā piedalās.

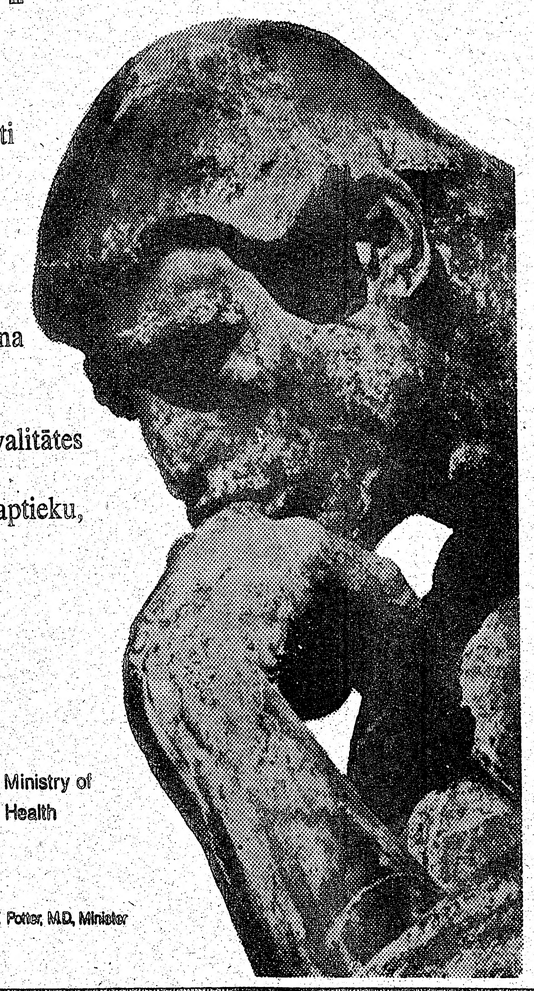

PARCOST
prescriptions at reasonable cost
PARTICIPATING PHARMACY

Ministry of Health
Ontario

Hon. Richard T. Potter, M.D., Minister

Vērtīgi speciālsaiņi uz LATVIJU

SAMAKSĀTI UN APDROŠINĀTI

10 SILTI GALVAS LAKATI
5 vilnas lakati un 5 acrylic lakati ar zelta diegiem caurausti, 32 x 32 collu lieli. Cena $77.00
Ar gaisa pastu $91.00

5 vilnas galvas lakati bez bārkstīm, 32 x 32 collu un
1 ITĀĻU PŪKAINS gultas pārklājs, dubultplats 190 x 230 collu, skaisti musturi un krāsas. Cena $123.00

MĀKSLĪGAIS KAŽOKS, ļoti vērtīga un skaista dāvana. Cena $115.00

VĒRTĪGS DAŽĀDU MANTU SPECIĀLSAINIS
3 jardi kungu ziemas mēteļa drāna, 100% vilnas, 3 j. dāmu ziemas mēteļa drāna, 100% vilnas, 3½ j. kungu uzvalka drāna, 100% vilnas, 3 j. dāmu ziemas kleitas drāna, 100% vilnas, 2 dubultplati gultas palagi, 2 spilvena pārvalki, 6 austrumnieciskiem motīviem rotāti dvieļi. Cena $203.00

Speciālsainis No. 1. $91.00
10 mārc. cūku tauki, 10 m. balti kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.

Daudz citu SPECIĀLU saiņu. Pieprasiet mūsu ilustrētos katalogus. Pasūtiniet tagad tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
5th Floor
New York, N. Y. 10010.
Tel. 982-1530

Pārsūtām lietotas drēbes. Iebraucēji no Pad. savienības, pieprasiet speciālo informāciju!

Mums ir 25 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto)
491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

MAKSĀ
6% par noguldījumiem
7% par 1 gada ilgtermiņa noguldījumiem
8% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem
9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

IZSNIEDZ
apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligācijas līdz $50.000.-.

PĀRDOD
naudas orderus un ceļojumu čekus.

Birojs pirmdienās slēgts
Birojs atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakarā, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak.
Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

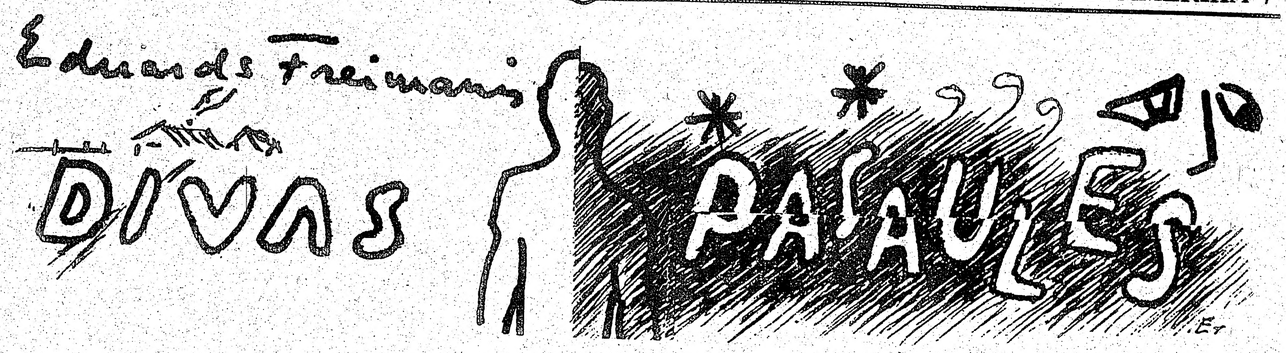

romāns

(22. turpinājums)

„Nedomāju, ka tādēļ."

„Bet epilepsija bīstama — pakrīt ceļa vidū — var sabraukt — visur bezdibeņi, ugunis — asumi."

„Daudzi dzīvo uz savu roku."

„Mani tur šeit — kāpēc?"

Nesaku nekā. Atbildes parāds Artūru neuztrauc. Ja es uzvestos kā uzraugs vai dvēseļnieks un grūstu viņam ausīs neprasītu padomu avansu, tad gan viņš uztrauktos, lamātos, draudētu sist. Tagad Artūrs turpina sparkšķēt. Katrs vārds pielādēts ar nervu elektrību, lec no lūpām kā ekspozija:

„Advokātam tēvs nodos papīrus — pašlaik raksta — sūdzība gaļa — advokāts palīdzēs par velti — apsolījies — tēvam naudas nav — vecs — tēvam krītamais, bet viņu laiž uz pilsētu — pa nedēļu nogalēm — ja tēvam ļauj ārā iet — kāpēc man ne? Tēvs labāks? Iet ar nūju — stāvus stāvēdams trūd — bet advokātu sameklēja — nu drīz būšu ārā."

„Tas labi, Artur; nesūrojies vairs."

„Palīdzēs — palīdzēs — uzrīdīs ārstiem tiesu virsū — pašus šeit iebāzīs — ārsti īsti trakie — tikai ņav, kas viņus apsūdz — pasēdēs šeit, pagāni — zinās, kā ir, kad netiek ārā — velna ārsti — lai iet ellē ārstēt — ja cilvēks traks nav, to grib traku pataisīt."

„Tev viņi nekā nepadarīs. Pasmejies un —"

„Nepadarīs! Ne ar kādām drigenēm nenomaitās! Nopērdos un pasmejos — hā, hā! Advokāts to vircas mārku izmaisīs — iemetīs tanī ārstus — kā sapuvušus kāļus — lai papeldas — melu stāsti būs jāiesāla — traki ārsti, traki, traki! Vai gudros šeit turētu? Traki pie trakiem — ja kāds netraks gadās — to neatšķir — ko vispār traks var atšķirt?" un Arturs aizmetas projām putainām lūpām, rokas vicinādams.

*
* *

Pēcpusdienā iepazīstos ar Dāvidu. Tas gadās dušas telpā, kur viņš mani lūdz, lai noberžu muguru. Jau agrāk esam viens otram dažus vārdus pametuši; ar to Dāvidam pietiek, lai mani uzskatītu par draugu.

„Redzi — man sarkani plankumi," Dāvida balsī skan tāda cilvēka lādzīgums, kas ar visu samierinājies.

Paskatos uz viņu ciešāk: ķermenis sačokurojis, āda kā noecēts, izkaltis tīrums — sarkanie plankumi kā rūdas piejaukums smiltīm.

„Sāp?"

„Nē, tikai niez."

„Kas tā par vainu?"

„Nezinu — ārsti nesaka."

„Varbūt paši nezina."

„Tā ir, Gunti," viņš raugās manī uzticīgi, kaut gan acis asarās izkurcējušas, tā ka man jāšaubās, vai viņš daudz ko var saredzēt. „Vecumā vainas piemetas."

„Cik tev gadu?"

„Piecdesmit trīs."

„Nav daudz."

„Ir gan, ja divdesmit septiņi pavadīti šeit — bez saules. Ja tiktu ārā, saule nolīdzinātu kreveli."

„Nevar apstarot?"

„Nepalīdz. Reiz gadu mēģināja — tā sacepu, ka ēstgriba pazuda un sāku grabēt. Tagad tricina ar elektrību — dur adatas dibenā — liek tabletes rīt — spiež kaut ko salkanu dzert — laikam miroņu asinis."

„Kļūst labāk?"

„Kur nu! Sliktāk gan. Domāju — viņi grib mani nomaitāt — pirms laika iegrūst zemē."

Dāvids ir nomazgājies un aiziet. Pastiepju mazgāšanos par pāris minūtēm, lai nebūtu ar viņu kopā jāgērbjas. Nepatīkami redzēt viņa plankumus sev tik tuvu. Viņš varētu man piespiesties klāt un pielipināt vainu. Bet plankumi ir uzbāzīgi, sauc skatīties, kā dažkārt skatu kairina neparasts skaistums vai neciešams neglītums. Acīs, tāpat kā visā cilvēkā, ir mocīšanas tieksme.

Paskatos vēl un vēl, kā Dāvids kūņojas — cilvēks kā sakaltis suņburkšķa laksts: stīvām kājām, mugurai pielipušām krūtīm, pliku galvas vidu, matiem kā slapju, noplukušu kūlu, atšļaubtiem pleciem, plakaniem vaigiem un dzelteniem plankumiem ap acīm. Kājas viņš nespēj pacelt — tikai velk. Cietuma sagrauzts, pāragri novecojis puskroplis.

*
* *

Bet Dāvids man uzmetis savu ēnu; visu pievakari netieku no tās vaļā. Kaut arī paslēpjos zem galda un pagriežos pret sienu, priekšā tuntuļo Dāvida plankumainais augums. Kad aizveru acis, tas kļūst vēl uzbāzīgāks. Nē — tam piebiedrojas otrs: mīksts, bāli dzeltens, nespēcīgiem, neattīstītiem locekļiem. Kas tas tāds? Gluži kā redzēts, pazīstams. Kā tad! Tas ir Arvīds Eldmanis.

„Kā tu te gadījies?" es iesaucos.

Dāvids it kā nobīstas, aizvelkas tālāk un pazūd.

„Nebrīnies, draugs," Arvīds dudina. „Čikaga nav tālu — atnācu ciemos."

„Divi tūkstoši jūdžu — nav tālu?"

„Šādām gaitām — manām gaitām — nekas nav tālu."

„Saprotu, — tev veļu spārni."

„Jā, nu esmu vesels — neliek vairs Čikagas slimnīcās — dvēseļnieki nežēlo — neprasa pagātni stāstīt!"

„Klusāk, Arvīd — sargi izdzirdēs."

„Neviens mani nedzirdēs — ja negribēšu, lai dzird."

„Saprotu."

„Par manu pagātni nevajadzēja prasīt — ne caurlaides nometnēs — ne ieceļotāju saņemšanas punktos, ne darba birojos, ne policijā, ne slimnīcās — tad nebūtu nokritis uz pazemja sliedēm, bet tagad man vienalga, vai kļuvu ogle, vai trūdi."

„Paldies, ka atnāci aprunāties — par tevi ne kripatas nezināju, kopš izšķīrāmies pēc beigu eksāmeniem."

„Par to laiku tev nav jāzina — man nevienam nevajadzētu stāstīt — kaut Dievs to ļautu aizmirst."

„Kāpēc Dievs neļauj?"

„Grib, lai man mūžībā nav miera — tāpat kā Jāņkrišam, Ārijam Priedītim, Herbertam Bēdelim, Vilim Ciziķim."

„Par Jāņkrišu zinu — par citiem tev jāstāsta — neesmu bijis mājās — tik sen — ja vēstulēs prasa — atbildes nepienāk — neviens nekā nezina."

„Esmu kopā ar visiem — viņi mani pacēla no pazemja sliedēm — kā jau draugi un klases biedri, Cizikis palīdzēja visvairāk."

„Reiz gājāt aci pret aci."

„Reiz bijām iejūgti — grūti ticēt, ka vadoņi var tādas sakas kaklā uzmaukt — politisko mācību sakas — iejūgt kara ratos, ar kuriem jānoķer kāda pārkarsētu smadzeņu illūzija."

„Skolā ar Ciziķi labi sadzīvojāt."

„Blakus sēdējām."

„Tāpat kā es ar Beno."

„Bet tu paliki viņa draugs līdz beigām."

„Apsargāju — arī bijām pretējo varu kara kalpiņi — ideālu ķērāji — aizskrējuši pretējos virzienos."

„Tagad zinu: mana lode nebija Ciziķa nāve — to pavēstīja viņpasaule, mani saņemot — tai mirklī, kad elektrizētās sliedes atdalīja dvēseli no miesas, mūžu no aizmūžības, mokas no atpestīšanas."

„Pastāsti —visu no sākuma."

„Atminies: Ciziķim neveicās mācībās — tāpat kā man. Es aizskrēju pa labi — mazais seržants Jāņkrišs ar ērgļa dūšu man uzmauca apaušus galvā. Vakaros sāku iet pie viņa ciemos — kā barojamus zoslēnu viņš mani bāza pilnu ar jaunās Eiropas biezputru: dižciltība samaisīta ar rases tīrību, garšas dēļ klāt teutoniska varonība, krāsas labad smalkas kultūras putekļi. Ap pusnakti opija dūmi bija tā sabiezējuši, ka skatīju sevi visvisādās nākotnes vizijās: kā lielā vadoņa audžu dēlu, kā armijas virspavēlnieku melniem un zelta krustiem pie krūtīm, kā orātoru gavilējoša pūļa priekšā."

„Un Ciziķis?"

(Turpmāk vēl)

TORONTO ZIŅAS

● Pirms kāda laika radās ideja par zinātņu kopas dibināšanu pie Toronto latviešu biedrības. Starplaikā šajā virzienā izdarīti daži meklējumi, pēc kam sākta kopas darbība TLTA ģimnazijas direktrises V. Slaviešas vadībā. Līdz šim jau bijuši vairāki mazāka apmēra saieti, bet turpmāk paredzēts kopas darbību izvērst. Nākošā sanāksme notiks 12. martā pl. 7.30 vak. par tematu „Kas ir svarīgs skolotājiem un jaunatnes audzinātājiem metožu izvēlē?" Runās prof. A. Bāliņš, A. Spricenieks — Vūdbridžas ģimnazijas ģeogrāfijas departamenta vadītājs, V. Slaviešа, T. Krūka un citi. Pēc tam paredzētas diskusijas. Sanāksme notiks Toronto latviešu biedrības telpās, Latviešu namā. Ieeja brīva.

● TLTA sestdienas ģimnazija 31. martā pl. 5 pēcp. Latviešu namā rīko audzēkņu priekšnesumu vakaru ar pašu audzēkņu gatavotu cienastu. Atlikums par labu Latviešu namam, kas ģimnazijai dod par brīvu telpas.

● Toronto latviešu koncertapvienības šīs sezonas trešā koncertā 14. februārī Sv. Lorensa mākslas centrā pirmoreiz Toronto koncertēja čellists Jānis Laurs no Austrālijas; pie klavierēm Damīns Manfīlds. Abi mākslinieki ieradās Toronto no Anglijas. Koncerts bija pulcinājis ap 400 klausītāju. Koncertapvienības nākošais koncerts 21. martā pl. 8,30 vak., kad Toronto viesosies baritons Andrejs Krūmiņš no ASV. Pie klavierēm Edīte Tīmermane.

● Toronto televīzijas raidījumā (10. kanālis) 26. februārī pl. 7 vakarā Alfreds Spricenieks dziedās latviešu solo dziesmas. Vēlams, lai klausītāji pēc raidījuma zvanītu uz studiju un pateiktos.

● Latviešu pensionāru apvienības valde izkārtojusi turpmāko sanāksmju programmu. Kārtējā ceturtdienas saietā 28. februārī dziedās Marta Ādama; pie klavierēm R. Āze. 7. martā — Dr. L. Luksa referāts, 14. martā A. Kiršas skečs par pensionāru dzīvi ar A. Bencones piedalīšanos, bet svētdien, 17. martā, pl. 2 pēcp. apvienības sarīkojums ar dziedoņu Zenijas un Alberta Vītolu un DV tautas deju kopas Daugaviņa piedalīšanos. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 1 dol. Būs kafijas galds un loterija, kuŗai ziedojumus vāks ceturtdienu saietos. Mantas nododamas N. Slaucītājai. Apvienības Ģimenes dienas sarīkojums paredzēts 12. maijā. Visi saieti un sarīkojumi notiek Latviešu namā.

● Latvisko paražu kopēji burtnieki 15. februārī sanāca Meteņu saietā A. Memeņa mājā. Senie latvieši ar Meteņiem sāka jauno gadu. Saietā pārrunāja latviskās gadskārtas, salīdzinājumā ar indoeiropiešu un citu tautu gadskārtām. Lieldienu daudzinājums 24. martā pl. 3 pēcp. DV namā.

● Latviešu biedrības gadskārtējā kostīmu vakarā „Neskaties spogulī" 16. februārī Latviešu namā bija ieradušies vairāk nekā 100 apmeklētāju, no tiem 30 maskās. Zūrijā darbojās V. Šteinmillers, A. Briede un M. Rone. 1. godalgu izpelnījās Fr. Linde (Ganiņš), 2. god. O. Beča (Nakts) un 3. god. M. Bērziņa (Ziema). Zāles dekorācijas bija gatavojis mākslinieks Kārlis Langenfelds, bet tehnisko iekārtojumu un apgaismojumu veica V. Epners un V. Āpše. Deju mūziku spēlēja deju kapella „Roma". Izlozē A. Bērziņa dāvāto televīzijas aparātu laimēja I. Freimane. Bez tam vēl izlozē bija A. Černonoka un I. Alkšņa dāvinājumi — svečturis un glezna. Dāmu komiteja E. Āpšes vadībā rūpējās par viesu pacienāšanu. Balles atlikums par labu TLB sestdienas skolai.

● Dainas koŗa koncerts 2 5gdu darbības atcerei notiks 23. martā, pl. 7 vak., Lietuviešu namā (1573 Bloor St. W.). Programmā uzņemtas 15 latviešu komponistu dziesmas — E. Melngaiļa, J. Norviļa, E. Freimanes, J. Cīruļa un Alfreda Kalniņa kompozicijas. Ar šo pašu programmu Dainas koris 30. un 31. martā viesosies Čikagā un Kalamazū. Korī dzied 60 dziedātāju diriģentes Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Koncertā trīs dziesmas diriģēs viena no jaunajām koristēm; soliste — Dace Kārkliņa. Pēc koncerta saviesīgs vakars. Spēlēs Dana deju kapella. Skolēniem līdz 16 g. v. ieeja koncertā brīva.

● TLB nākošais biedru un viesu vakars Latvijas dabas-skaistuma ciklā sestdien, 27. aprīlī, būs veltīts kokiem — ābelei un ievai. Iepriekšējā vakara temats bija: Priedes, kāpas un jūŗa.

● Sv. Jaņa draudzes Ideju un sadraudzības vakarā 15. februārī draudzes mācītāja mājā piedalījās padomes locekļi ar dzīvesbiedrēm. Māc. I. Gaide ievadīja vakaru ar svētbrīdi, kam sekoja pārrunas un ierosinājumi par draudzes darbu.

● Toronto latviešu kreditsabiedrības bilance janvārī palielinājusies par 196.688 dol., sasniedzot 5,43 milj. dol. Personiskie aizdevumi palielinājušies par 27.946 dol., bet hipotekārie aizdevumi par 113.391 dol. Peļņas atlikums janvārī ir samērā zems — 2013 dol., jo izdarīti maksājumi kreditsabiedrību līgai par kreditsabiedrības biedriem 3565 dol. un 500 dol. pašas kreditsabiedrības gada nodoklis. 1550 dol. kreditsabiedrība ziedojusi kultūrāliem mērķiem. Saimniecības gada peļņa bijusi 61.112 dol., pieskaitot vēl 11.000 dol. augļus par noguldījumiem. Janvāŗa mēneša pārskats rāda, ka liela daļa noguldījumu no akciju, krāšanas un čeku kontiem pārskaitīti uz 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem.

● Sv. Jāņa draudzes 17. februārī rīkotā filmas izrāde „Mēs, latvieši, brīvajā pasaulē 1972. gadā" bija pulcējusi 100 skatītāju. Draudzes dāmu komiteja bija rūpējusies par atspirdzinājumiem.

● Sv. Andreja draudzes telpās 12. februārī notika visu trīs latviešu luterāņu draudžu mācītāju apspriede. Mācītāji A. Briedis, I. Gaide un J. Cālītis pārrunāja latviešu slimnieku apmeklēšanu slimnīcās. Slimnieku apmeklēšanu visās Toronto slimnīcās pārzina kanadiešu luterāņu draudzes mācītājs R. Vukašs, ar kuŗu mūsu mācītāji stājās sakaros, lai sadalītu apmeklēšanu pa rajoniem. Toronto pilsētas austrumdaļas slimnīcas aprūpēs māc. A. Briedis, rietumdaļu — māc. I. Gaide, bet pilsētas centru un Ziemeļjorku — māc. J. Cālītis. Bez tam vēl pārrunāja dievkalpojumus, kuŗos piedalās vairāki mācītāji. Līdzīga tikšanās paredzēta reizi mēnesī. Nākošā sanāksme 12. martā māc. A. Brieža mājā.

● Sv. Andreja draudzes gada sapulce 3. martā pl. 3 pp. pēc dievkalpojuma.

● Māc. A. Briedis kristījis Ritu Ingrīdu Kollinu, Toma un Ingrīdas meitu.

● Filmas „Mēs, latvieši, brīvajā pasaulē 1972. gadā" izrāde 17. februārī DV namā bija pulcējusi 70 skatītāju. Tā bija šīs filmas pēdējā izrāde Kanadā.

● DV Toronto nodaļas gada sapulce 24. februārī pl. 12,30 DV namā. Pl. 1 sapulce būs pilntiesīga neatkarīgi no ierašanās biedru skaita.

● DV Toronto nodaļas darbinieka un Latvija Amerikā līdzstrādnieka Osvalda Kļavenieka jaunā adrese: 82 Constance St., Toronto, Ont. M6R 1S6, tālr. 763-3354.

● DV Toronto nodaļas rīkotais pīkv. Oskara Kalpaka atceres vakars 2. martā pl. 7.30 DV namā. Par Kalpaka bataljona cīņām runās Savienības pulkveža Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākais un savienības valdes loceklis K. Tannis. Programmā Ernesta Juršēvska deklamācijas un TLB koklētāju grupa.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas rīkotā dzejnieka Viļa Plūdoņa 100 gadu dzimšanas dienas atcere 9. martā pl. 7.30 vak. DV namā. Par dzejnieku referēs rakstnieks Arnolds Rasa-Skujiņš. Dziesmas ar Plūdoņa tekstiem dziedās Zenija un Alberts Vītoli, pie klavierēm Pēteris Zariņš. Plūdoņa dzejoļus deklamēs DV teātŗa aktieŗi un TLTA sestdienas ģimnazijas audzēkņi. Vakaru vadīs rakstniece Tonija Krūka. Ieeja, ieskaitot mielastu, sākot ar 2 dol. ziedojumu.

● Toronto korporāciju kopas pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums svētdien, 10. martā, pl. 6 vak., Sv. Jāņa baznīcā. Atceres balle sestdien, 16. martā, pl. 6.30 viesnīcā Inn on the Park. Tuvākai informācijai zvanīt 221-4309.

● Latviešu leģiona kauju atceres dievkalpojums 30. martā pl. 10 rītā Sv. Andreja baznīcā. DV delegātu sapulces atklāšana pl. 12 dienā DV namā.

● Māc. R. Ekšteinam promesot, pārdomu vakaru ciklā 28. februārī pl. 8 vak. Latviešu namā referēs māc. J. Cālītis. Koncerta daļā dziedās Laimons Tīluks.

● Raiersona institūta studentei Birutai Silarājai piešķirta „Griffith Laboratories Ltd." stipendija par teicamām sekmēm visos priekšmetos. Pēc studijām Silarāja iegūs laboranteš diplomu, bet pēc viena gada īpaša kursa beigšanas vēl universitātes gradu ar tiesībām strādāt pētījumu darbā slimnīcās. 20 g. vecā Biruta Silarāja dzimusi Londonā, Anglijā, un kopā ar vecākiem 1966. gadā ieceļojusi Kanadā. Viņa dejo arī DV tautas deju kopā Daugaviņa un 1972. gadā, karalienes Elizabetes viesošanās laikā Toronto, etnisko grupu priekšnesumos Kanadas nacionālās izstādes estrādē atbildēja uz karalienes jautājumu par latviešu tautas tērpu gatavošanu.

● Gatavojoties savas vienības gadasvētkiem, Rīgas (72.) skautu pulciņā notika solījums, kuŗu deva Raitis Freimanis, Raimonds Kalniņš, Mārtiņš Kunaus, Vilis Ozols, Edmunds Lejiņš un Raimonds Pētersons. Solījumu pieņēma pulciņa vecākais V. Vāgners ar palīgu S. Leimani.

● DV vīru koŗa mēģinājuma 15. februārī DV namā koŗa mūzikālais vadītājs komponists Imants Sakss aicināja koristus pieminēt mūsu nacionālās mūzikas lielmeistara Emīla Melngaiļa 100. dzimšanas dienu, tukšojot vīna glāzi. Mūsu dziesmu tulku dziesmā sumināja visi koristi.

Saulainajās un maigajās ziemas dienās Toronto latviešu skolas brīvstundā patīkami dalīties ar klases biedrēm azaidā ārpus skolas telpām. Attēlā no kreisās: Anna Pauzere, Ingrīda Bērziņa, Sandra Kuze, Ilze Ezergaile un Ieva Ose. Viņas visas māc ās 6. klasē.

Foto: J. Liģers

SĀK DARBU DEJU KOPA LĪKSNA

DV tautas deju kopa Daugaviņa iestudē jaunas dejas un apmāca jaunus dejotājus, gatavojoties deju uzvedumiem veco laužu mītnēs un šī gada starptautiskajai Karavānai Toronto. Pie Daugaviņas nodibināta jaunāko dejotāju kopa Līksna, dejotājiem vecumā no 8 — 15 gadiem, ko vadīs Māra Blizarda ar palīdzi Sandru Leimani. Līksna jau uzsākusi darbību, un ieinteresētie dejotāji aicināti pieteikties pie Māras Blizardas, tālr. 493-5048. Mēģinājumi notiek katru otrdienu no pl. 6.30 vak. DV namā. Līksnai vēl ir vajadzīgi dejotāji — gan zēni, gan meitenes. Jaunieši, kas vecāki par 15 gadiem un vēlētos piedalīties Daugaviņas deju kopā, var zvanīt Edvīnam Kalviņam, tālr. 493-1648.

Latviešu tautas deju apvienības valdes sēdeklis no Savienotām Valstīm Bāliņš un trīs no Daugaviņas dalībniekiem — Edvīns Kalviņš (priekšsēdis), Dainis Ķivlenieks (aizstājējs) un Māra Blizarda (biedrzine). Bez tam vēl valdē darbojas Jānis Jurjāns (Klīvlande) un Lidija Zariņa (Anarbora).

Latviešu tautas deju apvienības valdes sēdeklis no Savienotām Valstīm pārceļas uz Toronto, jo nākošie latviešu dziesmu svētki notiks 1976. gadā Toronto. lai vieglāk būtu veicams organizatoriskais darbs.

Visu tautas deju uzvedumu pārzina A. Bāliņš. Latviešu tautas deju apvienības padomē no Kanadas darbojas Diždanča vadītājs Zigurds Miezītis. Viens no apvienības tuvākiem uzdevumiem izplatīt un sākt lietot A. Bāliņa rediģēto izdevumu „88 latviešu tautas dejas un apdares", pēc kuŗa sagatavos nedēļu nogaļu un vienu nedēļu gaŗus kursus jaunu grupu vadītāju apmācībai. Pirmie nedēļu nogaļu kursi paredzēti 20. aprīlī Detroitā un tos vadīs E. Kalviņš. Vienu nedēļu ilgi kursi augusta trešā nedēļā risināsies Gaŗezerā. Sidrabenē paredzēti nenedēļu nogaļu tautas deju grupu vadītāju kursi, ko cer saskaņot ar 13. un 14. jūlija lielsarīkojumu, piesaistot dejotājus arī no ASV vidienes — Detroitas un Ročestras, kā arī Montreālas.

—ls—

VELTAS VILSONES
AUDUMU IZSTĀDE
No 5. febr. līdz 2. martam
no plkst. 9.30 līdz 5.30 vak.
(svētdienās un pirmdienās slēgta)
THE CRAFT GALLERY,
29 Prince Arthur Ave., Toronto, Ont.

● Personas, kas vēlētos piedalīties grupas braucienā uz Pitsburgu, lai apmeklētu Katrīnas Kūlmanes dziedināšanas dievkalpojumu 15. martā, tuvāku informāciju var saņemt no mācītāja Džima Pointera, zvanot 449-3707, vai latviskai informācijai: 277-1163. Izbraukšana no Toronto 14. martā, atgriešanās nākošās dienas vakarā, ap pl. 10—11.

● Toronto korporāciju kopas literārās komisijas paplašinātais literārais vakars 3. martā pl. 4 pēcp. Latviešu nama augšējā zālē. Programmā E. Lejiņa (Patria) referāts „Brazilija — vārdos, krāsās, skaņās". Vakaru vadīs J. Rubenis (Fr Lataviensis).

● Lai veicinātu veco laužu mītnēs izklaidēto latviešu apvienošanu, Toronto latviešu pensionāru apvienības priekšsēdis A. Retigs lūdz tautiešus, kas uzturas dažādās mītnēs un vēlētos apvienoties vienā mītnē ar citiem latviešiem, pieteikties pie apvienības priekšnieka, zvanot: 757-4327. Līdz šim dažādās mītnēs apzināti 16 latvieši, no kuŗiem tikai divi ar savu stāvokli apmierināti.

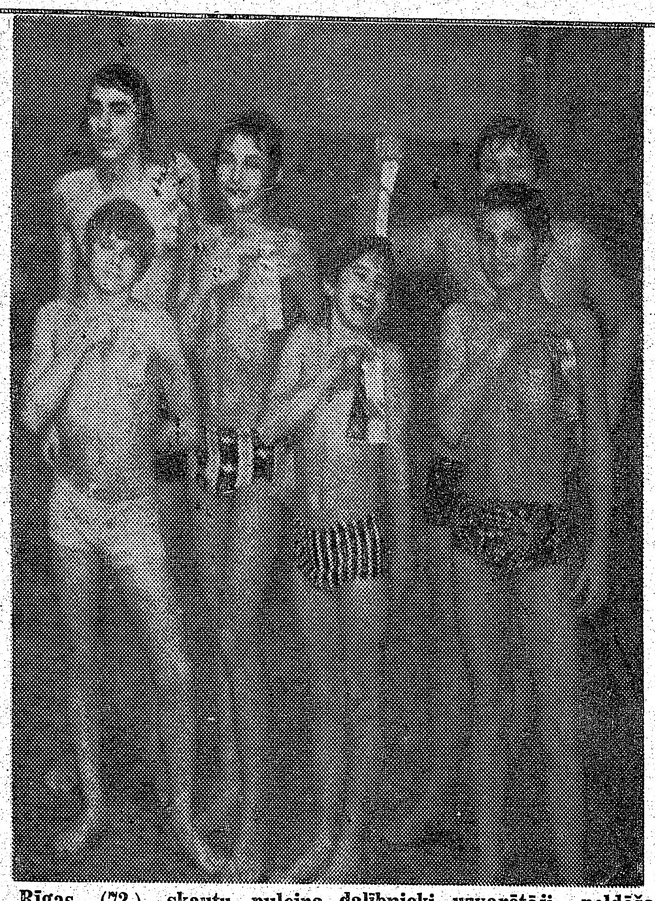

Rīgas (72.) skautu pulciņa dalībnieki uzvarētāji peldēšanas sacensībās. 1. r. no kreisās: Raimonds Pētersons (1. v.), Aldis Vāgners (1. un 3.), Raimonds Kalniņš (1. un 2.); aizmugurē — Jānis Galējs (1.), Ēriks Kalniņš (divas 1.) un Mārtiņš Pētersons (1.). Pulciņš piedalījās kanadiešu rīkotās peldēšanas sacensībās Toronto, deviņu sacensību ietvaros izcīnot 6 pirmās, vienu otro un trešo vietu.

PBLA apsveikums Solžeņicinam

Dažas stundas pēc Aleksandra Solžeņicina ierašanās Rietumvācijā Pasaules brīvo latviešu apvienība nosūtīja ievērojamam krievu rakstniekam un Nobela prēmijas laureātam pateicības telegrammu, kuŗā apsveica viņu par drošsirdīgu cīnītāju padomju varai paklauto un apspiesto tautu cilvēku tiesību un cilvēku cieņas aizstāvēšanā. Telegrammu nosūtīja Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners un LCP locekļis Ādolfs Šilde, kas abi ir Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes locekļi. Telegrammu nosūtīja uz vācu rakstnieka Heinricha Bella lauku mājām Langenbroichā, kur no savas dzimtenes padzītais krievu rakstnieks atradis apmešanās vietu.

Dr. Spilners satikās arī ar latviešu darbiniekiem Ķelnē un Menchengladbachā, kārtojot priekšdarbus Radio Liberty raidījumiem, kas saistījās ar vairākām intervijām, tiekoties ar latviešiem, kuŗi nesen ieradušies no okupētās Latvijas. Spilneram 13. februāŗa vakarā bija priekšlasījums Menchengladbachā, bet pēc tam viņš tikās ar DV Rietumvācijas valdes priekšsēdi Jēkabu Leitīti, MSO vienību vadītāju Lejasreinas apgabalā — kapt. Skadiņu, kā arī citiem latviešu virsniekiem, kas strādā angļu iestādēs. Viņam bija arī saruna ar Latviešu preses biedrības valdes priekšsēdi Vācijā Albertu Eglīti, un tieši šai laikā atnāca ziņa par Solžeņicina deportāciju uz Vāciju. Ād. Šilde ieradās Vācu telegrafa aģentūras pārvaldē Diseldorfā, kur nodeva PBLA telegrammas tekstu arī šai vācu aģentūrai.

Spilners Minchenē nolasīja savu ceturto priekšlasījumu Vācijā, apskatot padomju imperiālisma plānveidīgo izplatību un uzkundzēšanos citām tautām, tās pārvēršot par otras un trešās šķiras tautām. Savos priekšlasījumos Spilners iepazīstināja Vācijas tautiešus sīki ar PBLA un ALAs darbību un nodomiem. Izraisījās dzīvas pārrunas, pie kam netrūka arī jauni ierosinājumi. Tas bija teicams turpinājums plašajām pārrunām un apspriedei Stokholmā, kur sakarā ar ALAs priekšnieka ierašanos PBLA vicepriekšsēdis Imants Freimanis bija sasaucis īpašu LCP Zviedrijā valdes sēdi. Tāpat kā pag. gada vasarā, kad līdzīgās sēdēs un apspriedēs piedalījās PBLA valdes priekšsēdis Uldis Grava, atkal no jauna pierādījās, cik nozīmīga ir saskaņošanās sabiedriski kultūrālos jautājumos un politiskajās akcijās. Tā kā Vācijas tautieši Ministeres latviešu ģimnazijas uzturēšanu un izveidošanu uzskata par globālu lietu, tad bija jauna izdevība pārrunāt ar Spilneru arī skolas darbu. Spilners kā ķīmiķis atsaucās skolas vadības aicinājumam un noturēja divas ķīmijas mācības stundas par naftu un ar tās iegūšanu saistītām ķīmiskām un technoloģiskām problēmām. Šīs mācības stundas noklausījās triju vecāko klašu audzēkņi. Spilners bez tam vēl aprunājās ar 9 ASV un 8 Kanadas audzēkņiem, kā arī audzinātājiem MLĢ internātā.

Spilners atrada arī laiku plašākām pārrunām ar Pēteri Reini Kopenhagenā un Guntaru Martinsonu Ķelnē, kas nesen ieradušies no okupētās Latvijas, izbaudot smagu padomju terroru.

Jau pirmā brauciena nedēļa deva Ilgvaram Spilneram manāmu ieguvumu, kas viņam noderēs nākamo nedēļu rūpīgi izplānotajā Ženēvas akcijā. Tur viņš saskaņosies ar rietumu delegāciju apmeklēšanā ar LAK EC priekšsēdi Paulu Reinhardu no Londonas. Dažām delegācijām Ženēvā viņus abus jau pieteikušas viņu zemju ārlietu ministrijas.

Si-Do

Jauniešu solījums

Lai gan tajā pašā laikā Toronto notika arī plašais vīru koŗu sarīkojums, apmeklētāju bija arī Gaujas (14.) gaidu un Rīgas (72.) skautu vien. gadasvētkos 9. februārī Sv. Andreja baznīcā, svētbrīdi vadot māc. J. Cālītim. Abu vienību vecāku padomes priekšsēdis J. Vandelis aicināja latviešu sabiedrību daudz vairāk atbalstīt skautus un gaidas nekā tas darīts līdz šim. Gaidu vienības priekšniece S. Ozola ziņoja par pag. gada darbību, kam sekoja sekmīgāko gaidu apbalvošana. Guntiņu pulciņā liesmiņas pakāpi ieguva Andra Vaivara un gunas pakāpi Renāte Krastiņa. Āra gaidas pakāpi ieguva Zaiga Frīdenberga un Viviāna Vasarāja, bet nometnes gaidu — Sarma Eglīte. Vienības dalībnieces, kuŗas nebija kavējušas nevienas nodarbības, saņēma no savām vadītājām pa ziedam: Astrīda Ezergaile, Renāte Krastiņa, Māra Grāvīte, Dace Cielava, Sandra Ķuze, Ilze Morgenšterna, Daina Pauzere, Dace Budrēvica un Daina Zīlāne. Velta Kupere, kuŗa Gaujas gaidu vienībā iestājās kā guntiņa un gadiem ejot bija ieguvusi augstāko lielgaidas pakāpi, tika paaugstināta par vadītājas vietnieci.

Apsveicēju rindu ievadīja Latviešu gaidu priekšnieces vietniece M. Vilka, pasniedzot gaidu vienībai piešķirto sekmīgas darbības apliecību, kā arī gaidu organizācijas pateicības zīmes St. Vasarājam un skautu vad. Edm. Ozolam.

Vietējā Kanadas skautu novada priekšnieks Edm. Ozols apbalvoja mazskautu, skautu un dižskautu pulciņus ar „Scouts Toronto Award." Šis apbalvojums ir jaunievedums Kanadas skautu organizācijā un šogad tiek piešķirts pirmo reizi. To piešķiŗ pulciņiem, kuŗi darbojušies ļoti sekmīgi, vērtējot arī vecāku padomes darbību. Vad. Edm. Ozols arī pasniedza speciālos kaklautus un meža zīmi vad. v. Dainai Siliņai un vad. Jurim Līvītim, kuŗi beiguši augstākos (Gilvela) vadītāju kursus.

No Sv. Andreja draudzes sveica R. Roze, Toronto DV nodaļas — V Plūdons, M. Bērziņa, no gaidu un skautu draugu komitejas — A. Tīcmanis, pasniedzot aploksnes, un no Tērvetes (19.) skautu vienības — kopn. A. Miķelsons.

Rakstveida sveicieni līdz ar balvām bija no Toronto latviešu biedrības un Inženieŗu un techniķu kopas. Bez tam sveicienus bija sūtījusi skautu un gaidu augstākā vadība un citas vienības.

Pēc skautu vienības priekšnieka V. Ezera ziņojuma par vienības darbību,sekoja sekmīgāko skautu apbalvošana. Modrības skauta pakāpi ieguva Jānis Galējs. Skautu pulciņa bija notikušas arī rokdarbu sacensības latvisku domino kauliņu gatavošanā, kuŗās 1. v. bija J. Galējs, 2. v. V. Ozols un 3. v. E. Kalviņš, A. Vāgners un R. Kalniņš.

Mazskautu pulciņā raženā staburadzēna pakāpi ieguva Pauls Pētersons un diženā staburadzēna Edmunds Lejiņš. Dižskautu pulciņš saņēma latviešu skautu priekšnieka atzinības rakstu par 1. v. rosīgākās vienības sacensībās dižskautu nozarē. Dižskautu modrības skauta pakāpi ieguva Ričards Kaņķis, brīvības skauta — Andris Aldermanis, Viktors Vasarājs, Pēteris Zariņš un Andris Bebris. Dzimtenes skauta pakāpi ieguva Māris Kārkliņš, Elgars Vaivars un Juris Jansons.

Tajā pašā dienā bija noticis arī mazskautu solījums, kuŗā solījumu deva 10 jauni mazskauti un skautu solījumu — 6 jauni skauti.

Programmas daļā bija gaidu priekšnesums Pazīsti un atceries Rīgu ar dziesmām un krāsu slīdītēm. Skauti rādīja savas vienības dzīvi, un dižskauts P. Zariņš atskaņoja klavieŗu priekšnesumus. Svinības beidzās pie vecāku padomes sarūpētā kafijas galda. Viesu vidū bija arī abu jendu priekšnieki, G. Upīte un E. Dāvidsons, kuŗi piedalījās arī sekmīgāko jauniešu apbalvošanā. Bija ieradušies arī rakstnieki Olģerts Liepiņš no Bostonas un Aizsila Zīlīte no Britu Kolumbijas.

E. O.

Sacensības daudzkultūru mūzikā

Radio CHIN, kas apkalpo gandrīz 40 kultūras grupas Toronto, agrākais programmas vadītājs nelaikā Dagless Makgovans vienmēr bijis liels daudzkultūru draugs un atbalstītājs. Lai izteiktu cieņu šim daudzkultūru atbalstītājam, CHIN raidītāja vadība piešķirs gadskārtēju apbalvojumu par visnozīmīgāko devumu daudzkultūras mūzikā, kas saglabātu nākamām paaudzēm cieņu pret Daglesu Makgovanu. CHIN Daglesa Makgovana balvas pasniegšanu apvienos ar gadskārtējo „Juno" apbalvojumu. Pirmo apbalvojumu pasniegs „Juno" apbalvojuma ceremonijā 25. martā Inn on the Park viesnīcā.

Iesniegumi Makgovana 1974. gada apbalvojumam jāiesūta CHIN Radio, 637 College St., Toronto, Ont. Visiem iesniegumiem jābūt ne vēlāk kā ar šā gada 8. marta pasta zīmoga datumu, minot vārdu, adresi, tālruņa numuru, vecumu un kultūras mantojumu. Jāraksta 500 vārdu garš paskaidrojums par iesniedzēja mūzikālo izglītību, klātpievienojot vokāli (katrā valodā) vai instrumentāli 1973. gada ieskaņotu 45 apgriezienu plati un norādot, kuŗa tās puse iesniegta apbalvošanai, vai arī vokāli (katrā valodā) vai instrumentāli ieskaņotu 1973. gada skaņu plašu albumu, norādot albuma izlasi, kas domāta apbalvojumam.

Apbalvošanai piemēroti visi mūzikālā stila iesniegumi. Iesniedzējam nav jābūt angļu vai franču izcelsmes, bet gan Kanadas pavalstniekam, vai ar „landed immigrant" statusu. Nav vecuma ierobežojumi. Ja iesniegums izdarīts kādas grupas vārdā, jānorāda grupas locekļa vārds, kas tiesīgs grupas vārdā saņemt apbalvojumu. Visiem skaņu plašu ieskaņojumiem jāatbilst sekojošiem noteikumiem: a) instrumentālā vai vokālā ieskaņojuma autoram jābūt kanadietim, b) mūzikai jābūt kanadiešu komponista, c) dzejai — kanadiešu rakstītai, d) visam sniegumam jābūt ieskaņotam skaņu plate, kas ražota Kanadā.

Katram iesniedzējam jānorāda, kādā no divām katēgorijām viņa iesniegums sagatavots. Iesniegums apbalvojumam var būt iesniedzēja dzimtā vai angļu valodā. Katrs var piedalīties tikai ar vienu iesniegumu. Visi iesniegumi paliek CHIN radio International īpašumā.

Uzvarētājs aicināts apbalvojumu saņemt 25. martā personiski Inn on the Park viesnīcā. Visus transporta un apmešanās izdevumus, sakarā ar balvas saņemšanu, segs CHIN

RĪGĀ MIRUSI
MAIJA SILMALE

Zviedrijā no Latvijas saņemta vēstule, ka naktī no 22. uz 23. decembri kādā Rīgas slimnīcā ar vēzi mirusi Maija Silmale. Viņa apbedīta 28. decembrī bez runām pie kapa. Šķirstu nesuši jaunie Rīgas dzejnieki. Rīgas presē neparādījusies neviena ziņa par šīs tulkotājas bērēm.

Maiju Silmali apcietināja 1971. gada februārī, kas atbalsojās arī rietumu presē. Spriežot pēc dažām iegūtām ziņām, viņa ievietota cietuma psīchiatriskajā nodaļā. Šo paņēmienu, ka opozicionāros intellektuāļus ievieto garā vājo iestādēs, padomju vara sāka lietot arvien biežāk. Maija Silmale jau 1949. gadā deportēta uz Sibiriju, jo bija tulkojusi aizliegtus franču autorus, to vidū arī Antuanu de St.-Eksiperu, kas jau vairākus gadus kļuvis par sava veida literāro elku okupētajā Latvijā.

Maija Silmale pēc atgriešanās no izsūtījuma, kad pēc 12 gadiem „represēta", veikusi intensīvu kultūrālu darbu, tulkodama vairākus franču autorus latviski. Viņa slimojusi ar vēzi jau kopš 1964. gada. Par ko apcietināta, nav zināms — vienīgi tikai tas, ka figurējusi kā aizstāvības lieciniece prāvā pret biroja darbinieci Doroņinu, kas notiesāta par „melu izplatīšanu pret Pad. savienību". Viņa it kā pavairojusi un izplatījusi Andreja Amalrika un Nobela prēmijas laureāta Aleksandra Solžeņicina literāros darbus un citus rakstus.

ATZINĪBA LIETUVIEŠU SKAUTISMA DARBINIEKIEM

Toronto lietuviešu skauti un gaidas bija sarīkojuši svinīgu sanāksmi Lietuviešu namā Toronto, atzīmējot Lietuvas neatkarības svētkus. Kopā ar vadītājiem piedalījās 67 skauti 106 gaidas. Viesu vidū bija Lietuvas ģenerālkonsuls Dr. Žmuidzinas, seši Lietuvas augstākā ordeņa — Brīvības krusta kavalieŗi un citu organizāciju pārstāvji. Kanadiešu skautu novada priekšnieks Edm. Ozols pasniedza atzinības zīmes par ilgu darbību vadītāja amatā J. Dambaram (35 g.) un H. Stepaitim (20 g).

E. O.

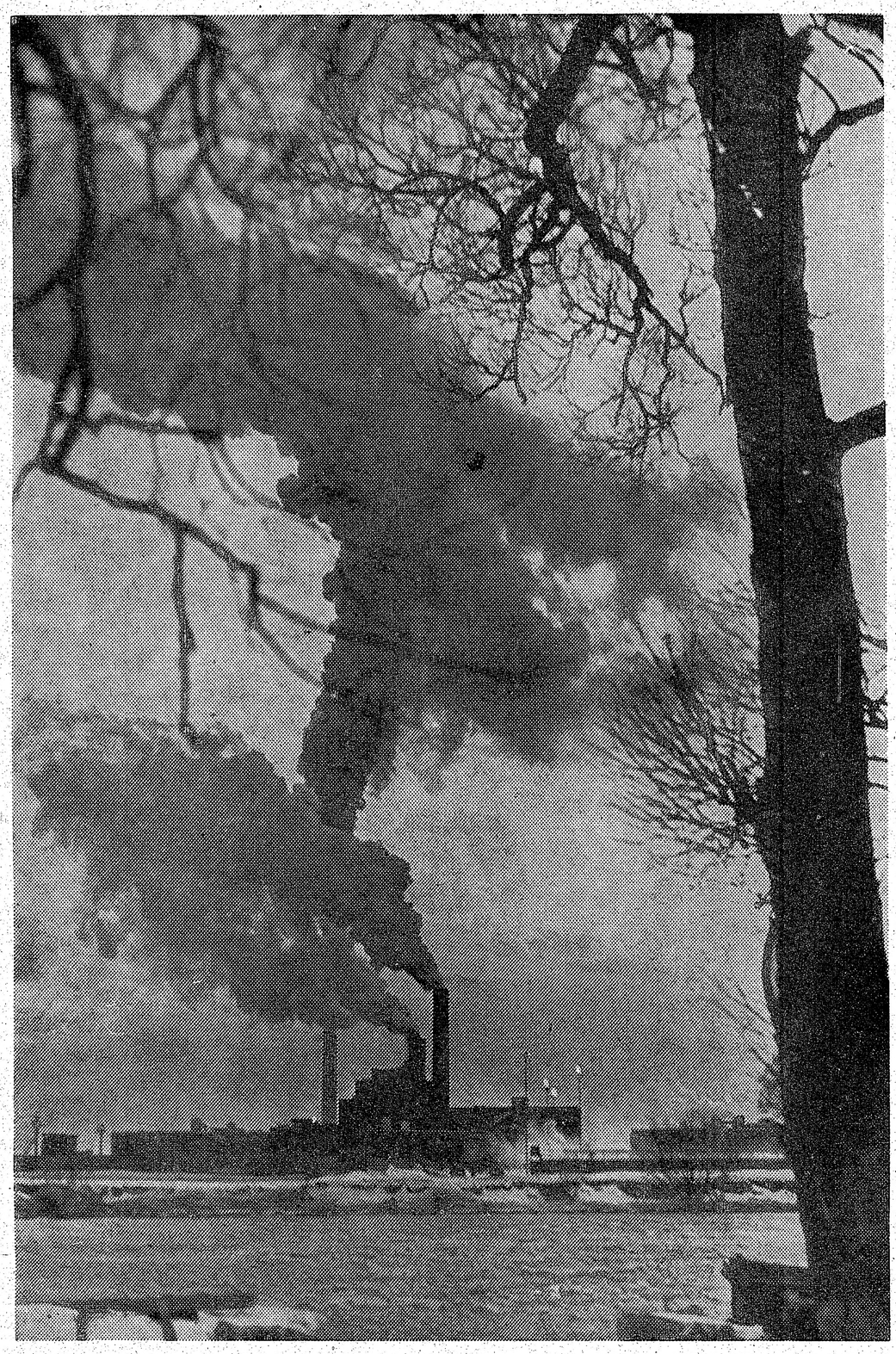

RĀMA ZIEMAS DIENA ZIEMEĻAMERIKAS PRIEKŠPILSĒTĀ

Aleksandra Kalniņa uzņēmums

DV LONDONAS NODAĻAS GADA SAPULCE

Gadskārtējo DV Londonas nodaļas biedru pilnsapulci 17. februārī atklāja nodaļas priekšsēdis G. Brikmanis ar īsu uzrunu, pēc tam ar klusuma brīdi godināja mirušo DV organizāciju biedru piemiņu.

Par sapulces vadītāju ievēlēja R. Bērziņu, par sekretāru R. Alksni, bet par balsu skaitītājiem darbojās rev. kom. locekļi — A. Liepiņš un T. Bērziņš.

Iepriekšējās pilnsapulces protokolu, nodaļas valdes sastādīto darbības pārskatu un budžeta projektu 1974. gadam pilnsapulces dalībnieki pieņēma bez debatēm.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja rev. kom. priekšsēdis A. Liepiņš un aicināja pilnsapulces dalībniekus izteikt pateicību nodaļas valdei, vanadžu kopai, visām nozarēm un ikvienam, kas ar savu lietderīgo un nesavtīgo darbu sekmējis nodaļas darbību.

Pagājušā darbības gadā noturētas 5 valdes sēdes, 1 rev. kom. sēde, 1 biedru gada pilnsapulce un 2 vispārēja informātīva rakstura sanāksmes.

Nodaļā ir 127 biedri, no tiem 14 jaunvanagi, 34 vanadzes un 79 vanagi. Iestājušies 3 jauni biedri, bet izstājušies/izskaitīti 2. 33 nodaļas biedri dzīvo ārpus Londonas. No nodaļas biedru naudas maksas pilnīgi atbrīvoti 23, bet daļēji 8 biedri. Nodaļas biedri ar 70 dzīves gadiem atbrīvoti no nodaļas biedru naudas maksājumiem, bet ar 65 gadu vecumu biedru nauda samazināta par ⅓. Jaunatnei noteiktā biedru nauda gadā ir 2.50 dol. Nodaļas biedru caurmēra vecums ir — 52.4 gadi.

Nodaļas darbā sevišķa vērība veltīta nodaļas darba rosināšanai, Londonas latviešu nama iegādes jautājumam, jaunatnes pasākumu atbalstīšanai, slimo un trūcīgo aprūpei iespēju robežās, kā arī nacionālpolitiskā un kultūrālā darba veicināšanai. Darbības gadā notikuši 5 sarīkojumi, 2 kopā ar Londonas latv. kopu un 2 reprezentātiva rakstura sarīkojumi. Nodaļa kā patstāvīga vienība iestājusies Londonas tautas mākslas padomē un izkārtojusi latviešu vieglās mūzikas raidījumus Londonas FPL-FM.

Pie nodaļas aktīvi darbojas drāmatiskā kopa (vad. un režisore prof. Elfrīda Karlsone-Bērziņa), kas darbības gadā iestudēja Spodra Klauverta vēsturisko drāmatizējumu „Mēs gribam būt kungi", piedaloties 22 tēlotājiem, no tiem 14 jauniešiem; jaunatnes sporta sekcija; jaunatnes nozare, mednieku un makšķernieku sekcija, šaušanas sporta sekcija, saimniecības nozare, informācijas nozare (nodaļas biļetens) un aprūpes daļa. Nodaļas aizgādībā darbojas skautu un gaidu vienība.

Biedru rēgulārai informācijai jau 5. gadu iznāk DV Londonas nodaļas ziņas.

Kopējais kases apgrozījums 1973. gadā bijis 10.261,26 dol. Aprūpei, jaunatnei, skolām un stipendiju fondiem no nodaļas un DV KV līdzekļiem pārskaitīts 3157,19 dol. Ziemeļamerikas kultūras fondam caur LNAK iemaksāti 200 dol.

Nodaļu pēdējos 5 gadus vada G. Brikmanis, bet valdē pag. darbības gadā darbojās Z. Petrovskis, O. Zers, V. Lukšēvics, Gaida Bite, Dzidra Stirāja un A. Dambenieks.

Vanadžu kopas darbs galvenokārt izpaudies mājasmātes pienākumu veikšanā un bijis rosmes pilns, veicot arī nodaļas slimo un veco ļaužu aprūpi. Kopu pēdējos 4 gadus vada I. Bērziņa, bet valdē pag. gadā darbojās Dz. Stirāja, E. Glinava, A. Sarmane, J. Eirode un E. Lestiņa. Par valdes priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja G. Brikmani un par viņa vietas izpildītāju R. Alksni. Valdē ievēlēja līdzšinējos, bet no jauna Zigurdu Krēsliņu. Kandidāte A. Ādmine. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos. A. Liepiņu, H. Laviņu un T. Bērziņu. Par delegātiem DV Kanadas delegātu sapulcei ievēlēja Gunti Liepiņu un T. Bērziņu, bet LNAK padomes sesijā par delegātu nākošiem 3 gadiem G. Brikmani. Pilnsapulce noritēja vienotā garā.

— g.b.

30.000 DOLARU APRŪPES DARBAM

Pašreizējais lielākais biedru skaits kā jebkad, viskuplāk apmeklētā biedru sapulcē un kandidātu pārpilnība valdes vēlēšanās bija iezīmīgākais konstatējums DV Kalamazū apvienības gadskārtējā sapulcē 2. februārī Latviešu biedrības namā.

„Mēs, DV apvienības biedri, varam būt lepni un gandarīti, jo 20 gadu darbības pārskatā par mūsu apvienības devumu minēti Kalamazū tautiešu nodotie 30.000 dol.," ziņojot par darbību, biedru sapulcē minēja apvienības priekšnieks A. Minka, uzsverot arī, ka esošie 126 biedri ir lielākais skaits, kāds jebkad bijis. Revīzijas komisijas priekšsēdis V. Šmits cildināja kasieŗa R. Zaķa darbu. Pagājušā gada darbības pārskatu pieņēma ar visām balsīm, un šā gada budžetu 5800 dol. apmērā apstiprināja bez iebildumiem.

Par apvienības priekšnieku ar visām balsīm ievēlēja ilggadēja līdzšinējo priekšnieku Alfrēdu Minku, bet valdē visi 10 minētie kandidāti: R. Zaķis, E. Krasts, Z. Bērziņš, A. Elksnis, E. Dīriķis, K. Vizulis, J. Kalniņš, A. Krūmiņš, M. Laurēna un V. Vizulis. Revīzijas komisijā: J. Žumburs, Ž. Balcers un V. Šmits. Par delegātiem DV ASV sapulcē Indianapolē ievēlēja A. Minku, V. Zaķi un M. Laurēnu. ALAs delegāta izraudzīšanu atstāja valdes rīcībā. Tanī pašā laikā risināsies vanadžu sapulce, kuŗā par priekšnieci ievēlēja līdzšinējo Vandu Zaķi, par palīdzēm B. Benderi un V. Ozoliņu, sekretāri G. Minku, palīdzi M. Laurēnu, kasieri L. Krūmiņu, pal. F. Krastu, saimniecības daļas vadītājām: Z. Klungstu, E. Ozolu un M. Žumburu.

Sapulce vienojās ierosināt, lai tiktu mainīta DV ASV priekšnieka un valdes locekļu vēlēšanu kārtība, par kuŗu balsos delegāti Indianapoles sapulcē. A. Vanags ierosināja aicināt vasarā uz Gaŗezeru par referentu plkv. ltnt. V. Kukaini un virspulkv. Silgaili. K. Sedliņš aicināja iestāties Latviešu fondā un A. Minka — iegādāties Gaŗezera akcijas. Šos ierosinājumus atstāja izlemšanai nākotnē.

Apvienība piedalīsies 6. martā Oskara Kalpaka pieminas sarīkojumā, 16. martā rīkos gada svētkus ar Kalamazū un Toronto Viestura koŗu koncertu un izteica vēlēšanos, lai 18. novembŗa dievkalpojumi notiktu abām draudzēm kopīgi.

Sapulci vadīja V. Rinkuss, protokolēja E. Krasts. Ar klusuma brīdi godināja pagājušā gadā mirušo Robertu Vizuli. Pēc sapulces vanadzes rīkoja biedru vakaru pie kopēja vakariņu galda.

V. Boķis

LATVIEŠI AUSTRĀLIJĀ

DV Adelaides nodaļa Austrālijā savā namā atzīmēja 22. g. svētkus. Tos ievadīja katoļu prāvesta Dr. P. Grieniņa svētruna, kam sekoja nodaļas priekšnieka M. Mieža sen. pārskats par nodaļas darbību arī ārpus Austrālijas. Akta beigās DV nodaļas vīru koŗa diriģents St. Livmanis izjusti nodziedāja tautasdziesmas, pats uz klavierēm spēlējot arī pavadījumu. Nodaļas vanagi un vanadzes saņēma atzinības rakstus. Vanadzes klātesošos pacienāja ar šampānieti un kafiju.

K. K. Adelaidē

Steidzīgi vajadzīgs
PĀRVALDNIEKS
Latviešu namam,
491 College Street Toronto.
Vēlams precēts pāris.
Brīvs dzīvoklis, atalgojums pēc vienošanās.
Zvanīt 922-2931, vakaros 465-4803

SATRAUKUMS IGAUNIJĀ

Stokholmā saņemtas drūmas vēstis no okupētās Igaunijas, kur valda liels satraukums, jo okupanti sākuši sagatavošanos iedzīvotāju pārcelšanai no pilsētām uz laukiem — kolchoziem vai sovchoziem (valsts saimniecībām). Šis darbs uzticēts Igaunijas zemkopības ministrijai un darba spēka rezervju pārvaldei. Domā, ka tas varētu nozīmēt jauna krievu iecelošanas viļņa sākumu. Tiem jau tagad sagatavo dzīvokļus, igauņus vienkārši pārceļot uz laukiem, kur krievi nevēlas dzīvot. Pārceltajiem strādniekiem solīti dažādi atvieglinājumi — aizdevumi savu māju celšanai laukos un govs iegādei. Tas vedina domāt, ka sākuma akcija plānota uz brīvprātības pamatiem. Līdzīgs rīkojums par pārcelšanās „atbalstīšanu" publicēts arī Rīgā.

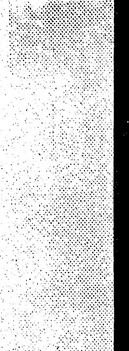

Uz plaš
vietu,
Attēlā K
ezeru, k

Čellists Jānis Laurs un pianists Damiens Mansfīlds Toronto latviešu koncertapvienības šīs sezonas trešajā sarīkojumā Sv. Lorensa mākslas centrā. (Sk. recenziju 3. lappusē).
Foto: J. Tannis

EDMONTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS DARBS

Edmontonas latviešu biedrības Imanta kārtējo gada sapulci Lietuvju namā atklāja biedrības priekšnieks J. Cinats, vadīja J. Birzgalis un protokolēja L. Jurikass. Pagājušā darbības gadā notikušas 12 valdes sēdes, 7 no tām kopā ar DV Edmontonas nodaļas valdi. Kopēji rīkota masku balle, Līgo vakars un Latvijas valsts svētki. Biedrība viena rīkojusi gleznu un lietiskās mākslas izstādi, bet tā ka šie sarīkojumi nedod atlikuma, biedrība jau otru gadu pārdevusi Albertas derbijas izlozes zīmes. Peļņu, 20%, var izlietāt labdarīgiem mērķiem, nama celšanai, nometņu rīkošanai un citiem projektiem.

Tradicionālā biedrības kopējā Ziemsvētku kartīte arī katru gadu pievelk vairāk dalībnieku, šoreiz jau ap simtu tautiešu un labvēļu. Ienākumus biedrība izlietājusi Mīnsteres skolas atbalstam (100 dol.), Latvijas Sarkanajam Krustam Vācijā izlietāšanai pēc ieskata (100 dol.). Ieskaitot slimo apmeklējumus mājās un slimnīcās, biedrība pasākusi rūpēties par tautiešiem un tautietēm Edmontonā un tuvākā apkārtnē, kas pārsnieguši 75 gadus un bieži vien ir nespējīgi atstāt māju, uzturas slimnīcās, vai veco cilvēku mītnēs. Pēdējos Ziemsvētkos apmeklēti un pasniegti ziedi 10 tautiešiem, kuŗu vecuma robeža apzināta. Ar biedrības atbalstu notika arī jauniešu kopas Daina saiets, kuŗā Ina Rudovica un Ilona Cinata demonstrēja arī slīdītes un atskaņoja skaņu lenti par Divreiz divi nometņu ideju un nozīmi latviešu jaunatnes nacionālā ievirzē.

Kasieŗa A. Tīģeŗa un revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja A. A. Brēdenfelds.

Valdē šim darbības gadam ievēlēja J. Birzgali (priekšnieks), J. Cinatu — par pr. vietnieku, par kasieri līdzšinējo A. Tīģeri, kasieŗa palīgu A. Sondoru, sekretāru J. Atvaru, palīgu J. Jurikasu. Revīzijas komisijā ievēlēja E. Vītoli un L. Jurikasu. No jauna biedrībā uzņēma Dr. Alvini Štreibergu, Ilonu Cinati, Inu Rudovici, Nilsu Rudovicu un Kārli Tīģeri. No 4 minētiem jauniešiem Ilona Cinata jau piedalījās sapulcē.

Pārrunājot biedrības turpmāko darbību, Dr. A. Rudovica ieteica no jaunatnes līdzekļiem (536,31 dol.), 100 dol. piešķirt kādam jaunietim, kas vēlētos Gaŗezerā papildināties latviešu valodas zināšanās. A. Birzgale ieteica izveidot biedrības dāmu komiteju un vienmērīgāk sadalīt sabiedriskā darba slodzi. Šo priekšlikumu pieņēma ar visām balsīm un lūdza A. Birzgali noorganizēt dāmu komiteju.

No 32 biedriem sapulcē piedalījās 23. A. Štāls

Uz plašā Simko ezera ledus nav viegli atrast visizdevīgāko vietu, kur izcirst āliņģi, lai ar žibuli vilktu bagātu lomu. Attēlā K. Briedis no Toronto un J. Liģers no Oriļas pārstaigā ezeru, kas klāts biezu ledus segu.
Jāņa Neimaņa uzņēmums

PETSA 100. DZIMŠANAS DIENA

Reizē ar Igaunijas valsts svētkiem igauņi šogad atzīmē arī neatkarīgās Igaunijas pēdējā valsts prezidenta Konstantīna Petsa 100. dzimšanas dienu, kas ir dienu pirms Igaunijas neatkarības svētkiem — 23. februārī. Igauņu pasaules apvienība izsludinājusi 1974. gadu par prezidenta Petsa gadu. Par Konstantīna Petsa likteni ir tikpat maz ziņu kā par mūsu valsts pēdējo prezidentu Kārli Ulmani. Krievi pēc Igaunijas okupācijas Petsu aizveduši uz kādu gara vājinieku slimnīcu Krievijā, kaut igauņi zina, ka prezidentam bijusi laba veselība. Vairāk par K. Petsu līdz šim nav uzzināts.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

23. febr. pl. 8 vak. St. Lawrence mākslas centrā vijolnieces Rasmas Lielmanes koncerts. Pavadītājs Leo Barkins.

23. febr. pl. 7.00 vakarā tradicionālā Pankūku balle Latviešu namā pie labas deju mūzikas. Ieeja brīva. Latv. nama dāmu komitejas sarīkojums.

23. februārī pl. 7.30 vak. — Saimniecisko darbinieku apvienības 20. gada svētki Latviešu namā.

24. febr., pl. 4.00 pēcp. Latv. namā rakstnieku cēliens.

28. februārī pl. 8 vak. Latviešu namā Pārdomu vakars. Referēs māc. J. Cālītis un dziedās Laimons Tīluks.

2. martā pl. 7.30 vakarā DV namā plkv. O. Kalpaka atcere.

3. martā pl. 4. pēcp. Antoninas Vaivodes garīgs koncerts Blessed Sacrament baznīcā, 24 Cheritan Ave., ieeja no Yonge ielas (pie Lawrence Ave.) Pie ērģelēm Anita Rundāne.

3. martā — svētdien, pl 4 pēcp. Latviešu nama augšējā zālē Toronto korp. kopas literārais vakars. E. Lejiņa (Patria), referāts: Brazilija — vārdos, krāsās, skaņās. Visi mīļi aicināti. Ieeja brīva.

9. martā pl. 7.30 vakarā DV namā dzejnieka Viļa Plūdoņa 100 gadu atcere.

10. martā, pl. 6 vak. Sv. Jāņa baznīcā plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

15. martā pl. 7.30 vak. Visvalža Reinholda gleznu izstādes atklāšana Sv. Jāņa baznīcas zālē, un būs atvērta 5 dienas: sestdien un svētdien no pl. 2 — 9 vak., pārējās dienās no 6 — 9 vakarā.

16. martā pl. 6.30 vak. plkv. O. Kalpaka atceres balle Inn on the Park. Rīko Toronto korporāciju kopa.

16. martā plkst. 8.00 vak. DV namā Latviešu kaŗa Invalidu apvienības Kanadā saviesīgs vakars ar deju. Spēlēs V. Ustavesona kapella.

17. martā pl. 2 pēcp. Latviešu namā pensionāru apvienības sarīkojums ar programmu tikai biedriem un to laulātiem draugiem. Piedalīsies dziedoņi Alberts un Ženija Vītoli un tautas deju kopa Daugaviņa.

23. martā Dainas koŗa koncerts un balle Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W.

30. martā plkst. 7.30 Igauņu namā, DV vīru koŗa sarīkojums „Ejam mēs, latviešu zēni."

30. un 31. martā Kanadas DV delegātu salidojums.

31. martā pl. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Ienākums par labu Latviešu namam.

31. martā pl. 4.30 Sv. Andreja baznīcas telpās Gaujas gaidu vienības sarīkojums Lieldienas brauc.

6. aprīlī Sv. Andreja draudzes koŗa 22. gadskārt. koncerts.

7. aprīlī plkst. 5.00 pēcp. DV namā dzejnieces Ilzes Kalnāres piemiņas vakars ar dirigentes A. Plampes referātu un koŗa „Zīle" piedalīšanos. DV Toronto vanadžu kopas sarīkojums.

20. aprīlī — pl. 8. vak. DV namā Toronto, DV Toronto vanadžu koŗa jautrs vakars „Zīles ziedoni'. Bones deju kapella.

4. maijā pl. 6.30 vak. Lietuviešu namā Čikagas Piecīšu kabarē. TLB sarīkojums.

4. un 5. maijā DV teātŗa uzveduma dziesmu spēle „Zaļā pļavā" Bickford Park vidusskolā, Bloor St.
Sestdien pl. 2.30, svētdien pl. 6 vak.

11. maijā pl. 7.30 vak. Latviešu namā balle stipendijām.

25. maijā ALT Vašingtonas ansamblis viesosies ar G. Griezes „Bez siltām vakariņām" Bickford Park skolas auditorijā. Dienas un vakara izrāde.

12. — 14. jūl. Lielsarīkojums Sidrabenē.

SV. KATRĪNAS

2. martā, pl. 7 vak. jaunajās un plašajās U.A.W. telpās, 124 Bunting Rd., St. Catharines deju kopa Jandāls rīko „Jandālvakaru". Programmā ukraiņu, lietuviešu un igauņu deju kopas, Ceļinieki, DV vanadžu kopa un Jandāls. Deja Runču ritmā. Ieeja $3.50, studentiem un pensionāriem $1.50.

Ar jauno mācītāju ierašanos abās Toronto latviešu draudzēs šejienes draudžu dzīvē sākusies jauna rosība. Augšējā attēlā Sv. Andreja draudzes mācītājs Juris Cālītis ar dzīvesbiedri Rutu (pa kreisi) un māti Ievu Cālīti. Pēc amatā ievešanas draudzes priekšnieks R. Roze pasniedza jaunajam mācītājam rupjmaizes kukuli ar sāls trauciņu.
Foto: J. Liģers

Gatavojas LNAK...

(Turpinājums no 1. lp.)

pret šo ierosinājumu nebija iebildumu. J. Mežaks informēja arī par piedalīšanos Hamiltonas latviešu skolas 25 gadu darbības atceres sarīkojumā, kur nodevis LNAK velti (200 dol.) un piedalījies ilggadējo skolotāju apbalvošanā. No skolas padomes saņemta pateicības vēstule.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja par iecerēto sacensību drāmā, kas būtu izziņojama šā gada kultūras dienu nobeigumā un turpinātos līdz nākamā gada kultūras dienām. Paredzams, ka sacensības varēs noorganizēt ar PBLA starpniecību globālā mērogā, tomēr priekšdarbu iesākšanai nepieciešami 500 dol., ko valde paredzēja šā gada budžetā. Iespējams, ka sacensības darbus izmantos arī Kanadas latviešu dziesmu svētku rīcības komiteja iecerētai teātŗa izrādei

Dažas neskaidrības radušās sakarā ar nesen nobeigto literāro sacensību, ko savā laikā organizēja iepriekšējais kultūras nozares vadītājs E. Upenieks. Šo neskaidrību noskaidrošanu uzdeva Intai Purvai. Daži pārpratumi radušies arī ar kultūras dienu ietvaros rīkoto rakstnieku cēlienu, ko organizē LPB Kanadas kopa. Daži aicinātie autori rakstnieku cēliena vadītājai Gunai Ikonai izteikuši neīstenojamas prasības, kādēļ no līdzdalības atteikušies. LNAK valde solidārizējas ar rakstnieku cēliena vadītājas Gunas Ikonas nostāju un izsaka nožēlu par dažu autoru ultimātīvām prasībām.

Valde bez iebildumiem piekrita Valdas Siksnas lūgumam jauno mākslinieku izstādes labāko darbu godalgošanai piešķirtos 25 dol. izsniegt LNJAK šīs izstādes organizēšanas izdevumu segšanai.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņoja par piedalīšanos Progresīvi konservātīvo partijas politiskās platformas konferencē, kas notika Toronto 9. februārī. Pieņemto rezolūciju vidū ir arī kāda par iestāšanos visu apspiesto tautu labā un tā attiecināma arī uz latviešiem. Partijas vadītājs R. Stenfilds tomēr vēlāk savā runā pārmetis liberāļu partijai anglosakšu sadrumstalošanu, kas eventuāli konservātīvo partijas valdības laikā būtu korriģējama (?!).

LNAK pārstāvis Otavā E. Pārups iesniedzis paziņojumu par Baltiešu vakara organizēšanu, kurā piedalītos arī valdības locekļi, un tas paredzēts 13. martā. Sarīkojuma izdevumu daļa latviešiem būtu 150 līdz 200 dol., ko valde piešķīra, sazinoties ar igauņiem un lietuviešiem.

Pārrunājot pašreiz radušos stāvokli sakarā ar A. Solžeņicina izsūtīšanu no Pad. savienības, valde atzina, ka šis gadījums izmantojams arī mūsu labā, un uzdeva politiskai un informācijas nozarēm apsvērt ātru rīcību.

Par PBLA Brīvības fondu informēja Dr. A. Šteins. Fondā pašreiz jau ienākuši ap 30.000 dol., pie kam Kanadas latviešu devums ir ap 3000 dol. Kā cildenu piemēru A. Šteins minēja Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņus, kas fondam iemaksājuši 10 dol. no saviem ierobežotiem līdzekļiem. Tāpat teicamu interesi fondam parādījis arī māc. O. Lange Otavā, pieprasot 100 ziedojumu listes.

Valdes loceklis A. Zaķis ziņoja, ka Brigita Grāvīte, kas bija uzņēmusies sakārtot „333" loterijas kartotēku, to daļēji veikusi, bet atteikusies darbu turpināt. Visi materiāli nodoti Hamiltonas latviešu biedrībai. LNAK valde uzdeva A. Zaķim rūpēties par materiālu pārvešanu uz Toronto, pēc tam valde izraudzīs darba turpinātāju. Vienojās par nākamo valdes sēdi 27. martā. R. N.

Ar darbu Toronto latviešu skolā un bibliotēkā Kultūras dienās iepazinās DV KV priekšsēdis E. Krūka (vidū) ar DV darbiniekiem V. Cini (pa kreisi) un E. Ābeli. Foto: J. Liģers

DAUGAVAS VANADŽU ATBALSTS IDEOLOĢISKAM DARBAM

DV KV SĒDE HAMILTONĀ

DV Kanadas valdes sēdē Hamiltonā 17. februārī valdes priekšsēža vietnieka J. Gailīša mājā valdes locekļi pārrunāja 30. un 31. marta delegātu sanāksmes gaitu un ierosinājumus. Delegātu sanāksmes atklāšana paredzēta 30. martā pl. 1 pēcp. Daugavas Vanagu namā, Toronto. Delegāta dalības maksa tāda pati kā pagājušā gadā — 12 dol. Latviešu leģiona atceres dievkalpojums pl. 10.30 Sv. Andreja baznīcā.

Pēc DV CV locekļa E. Krūkas ziņojuma DV Kanadas valdes revīzijas komisijas priekšsēdis A. Kalviņš paskaidroja, ka izdarīta aprūpes daļas un Kanadas vanadžu kases revīzija.

Aprūpes daļas vad. E. Pulciņs uz Vāciju nosūtījis Ziemsvētku kartītes. Izdevumi 320 dol. Minēto summu valde atļāva pārskaitīt DV Vācijas aprūpes daļai.

Informācijas daļas vad. G. Brikmaņa vietā, kas nevarēja sēdē piedalīties, ziņojumu sniedza priekšsēdis E. Krūka. Baltā grāmata tiek izsūtīta. Valde akceptēja 150 dol. izdevumus par filmu My Latvia, kuŗu V. Cinis aizsūtījis kādai pretkomūnistu organizācijai Latīņu Amerikā.

Kasieris R. Britals ziņoja, ka Sv. Katrīnu vanadzes ziedojušas 500 dol. Minsteres ģimnazijai un 500 dol Latvija Amerikā atbalstam. „Baltic Events" atbalstam DV KV atvēlēja 100 dol.

Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne varēja sēdē ziņot, ka vanadzes savu solījumu LA atbalstam ar uzviju īstenojušas, 1500 dol. vietā nododot pāri par 1800 dol. M. Jonāne lūdza neaizmirst, ka DV Edmontonas nodaļa savus 20 gadu jubileju svinēs 11. maijā.

Kultūras daļas vadītājs sācis sarunas par no okupētās Latvijas izbēgušā P. Reiņa iespējamo referātu ciklu Kanadas austrumu krastā. Pašreiz P. Reinis ir dāņu valdības aprūpē un viņam jāmācās dāņu valoda.

Saimniecības daļas vadītājs A. Šterns varēja ziņot, ka DV grāmatnīcas izpelņa arī pagājušā gadā bijusi laba. Izstrādāts darbības pārskats.

Valde atzina, ka Divreiz divi pasākums atbalstāms un lūdz nodaļas palīdzēt jauniešiem tur nokļūt. Ja līdzekļi to neatļauj, tad sazināties ar DV KV.

DV Britu Kolumbijas protokolā redzams, ka nodaļa ar mieru aizdot 1000 dol. DV nodaļas Londonā nama iegādei, ja pašiem nebūtu jācieš zaudējumi.

Uz nodaļu pieprasījumu un ieteikumiem DV KV piešķīra 6 Atzinības rakstus un 1 zelta medaļu.

Revīzijas komisijai piešķīra 2 akcijas LA un Ambera gada sapulces vajadzībām.

Sēdes nobeigumā priekšsēdis E. Krūka nodeva valdei rakstu:

„Mēs sakām vissirsnīgāko paldies par ziediem un laba vēlējumiem, ko tik bagātīgi saņēmām pēc pārciestās auto sadursmes š.g. 20. janvārī.

Tonija un Elmārs Krūkas."

Pārrunāja arī rūpīgāku programmu un nosaukumu izvēli DV nodaļu sarīkojumos, lai dažkārt nerastos pārpratumi un iebildumi.

Šī bija šāgada gaŗākā sēde, un torontieši atgriezās tikai vēlā vakarā. E. T.

Pulkveža

O. Kalpaka

ATCERES VAKARS

sestdien, 2. martā, pl. 7.30 vakarā

DV namā, 125 Broadview Avenue.

Atceres runu teiks plkv. Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākais K. Tannis.

Programmā piedalās režisors Ernests Jurševskis un TLB koklētāju grupa

Saviesīgs vakars

Laipni aicina DV Toronto nodaļas valde

Tev mūžam dzīvot, Latvija . . .

Dzejnieka

Viļa Plūdoņa

100 GADU DZIMŠANAS ATCERE

sestdien, š. g. 9. martā, pl. 7.30

DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

Programmā:

1. *Rakstnieka Arnolda Rasas referāts*
2. *Dziesmas ar V. Plūdoņa tekstiem — solisti Alberts un Ženija Vītoli. Pie klavierēm Pēteris Zariņš.*
3. *Dzejas—skandēs rež. Hugo Miķelsons ar TLTA ģimnazijas drāmatiskā pulc. audzēkņiem*

„Svešumā klīstot," lai noliecam galvas godbijībā un pateicībā mūsu nacionālā gara uzturētāja un iedvesmotāja piemiņai.

Atceres norisi vadīs Tonija Krūka.

Ieeja, ieskaitot cienastu, pret ziedojumiem.

Atceri apmeklēt visus sirsnīgi ielūdz vanadzes

JAUNATNES BASKETBOLA MEISTARSACĪKSTES KANADĀ

Jaunatnes basketbola meistarsacīkstes Kanadā rit pilnā spēkā. Drīz pabeigsies pirmā spēļu kārta. Jaunatnes grupā spēlē YMCA, TLSK, DV un Sparta. Ja pirmajā spēlē pagājušā gada meistarvienība YMCA guva iespaidīgu uzvaru, tad nākošās sacīkstes rādīja, ka pārējo vienību sniegums audzis un YMCAi bija jāsamierinās ar diviem zaudējumiem, kamēr Sparta guvusi divās spēlēs divas uzvaras un atrodas pagaidām pirmā vietā.

Sparta uzvarēja TLSK ar 104:76 (33:19).

Spartā spēlēja: U. Lazdiņš — 35, A. Zulps — 22, J. Bleks — 14, H. Amoliņš — 11, J. Bērziņš — 8, V. Matisons — 8, E. Bitmanis — 4, K. Vālodze — 2.

TLSK: G. Paukšēns — 30, H. Lents — 17, I. Koškins — 12, V. Skujiņš — 11, J. Bruniņš — 6, V. Felkers, D. Kūksis.

DV uzvarēja YMCAs vienību ar 79:75 (44:34).

DV vienības ikviens spēlētājs ir techniski ļoti labs, vienības spēle labi saskaņota. Protams, YMCA, spēlējot bez Kromaņa un Līduma, ļoti izjuta pretinieka spēlētāju augumu pārākumu. Trešajā ceturksnī DV palielināja punktu starpību savā labā uz 18 punktiem, bet ierodoties Andrim Līdumam, YMCA kļuva atkal bīstama un punktu starpība strauji samazinājās. Tieši šajā laikā ļoti labi spēlēja DV, necenšoties gūt punktus, bet paturēt bumbu, kas tiem teicami izdevās. Kaut arī Līdums paspēja iegūt 31 punktu, uzvara tomēr palika DV rokās. DV vienībā par izcilu spēlētāju jau kļuvis R. Krūze, kas ir reizē arī precīzs punktu guvējs.

DV vienībā spēlēja: R. Krūze — 36, A. Paukšens — 16, V. Jaunkalns — 17, R. Jaunkalns — 8, V. Vītols.

YMCA: A. Līdums — 31, J. Ozoliņš — 12, J. Jansons — 12, M. Kārkliņš — 10, A. Pālens — 4, V. Stuģis — 2, E. Goba — 4, I. Knostenbergs.

Sparta uzvarēja YMCAs jaunatni ar 94:81 (40:36).

Sparta spēlē pret YMCAs jaunatni parādīja, ka tā salīdzinājumā ar pagājušo gadu, ir daudz labāka un ir viena no visnopietnākiem kandidātiem uz meistara godu. Sparta bija visu laiku vadībā, atskaitot pirmās 8 minūtes. Tā bija arī labāka spēlē, kamēr YMCA daudzkārt pārcentās un izpelnījās daudz sodu, kopskaitā 20, no kuŗiem Sparta ieguva 18 punktus. Spartas sodu skaits bija tikai 8, dodot YMCAi 5 punktus soda metienos. Lielais sodu skaits spēles beigās „nosēdināja malā" YMCAs vienības galveno balstu Andri Līdumu, bet citkārt veiksmīgais pretinieka bumbu pārķērējs Juris Jansons šoreiz bija neveiksmīgs no vislielākā tuvuma.

Sparta: A. Zulps — 29, U. Lazdiņš — 29, J. Bērziņš — 13, H. Amoliņš — 9, V. Matisons — 8, E. Bitmanis — 6, J. Bleks, K. Vālodze.

YMCA: A. Līdums — 31, M. Kārkliņš — 20, J. Jansons — 16, E. Goba — 8, V. Stuģis — 4, A. Pālens, I. Knostenbergs.

TLSK guva vienu uzvaru pret DV jaunatni, kuŗai bija tikai 4 spēlētāji.

DV ar vienu uzvaru un vienu zaudējumu ir otrā vietā, bet YMCA un TLSK ar vienu uzvaru un diviem zaudējumiem dala 3. un 4. vietu.

Ž. Z.

Laikraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā, 491 College St., kā arī LA spiestuvē, 125 Broadview Ave.

Ar vainu nevainīgie

JĀDARA VISS IESPĒJAMAIS, LAI GLĀBTU TAUTU LATVIJĀ

LNAK kultūras nozares 17. februārī Latviešu namā Torontao rīkotajās diskusijās par iedzīvotāju sastāvu Latvijā un problēmām trimdas un dzimtenes latviešu sabiedrībā noklausījās ap 80 apmeklētāju, daudziem pēc referātiem piedalo-ties arī pārrunās. Doktorands un Toronto universitātes mācī-bas spēks Juris Dreifelds sniedza zinātniski precīzu Latvijas stāvokļa analizi, ilustrēdams Latvijas iedzīvotāju sastāvu daudziem skaitļiem, pēc tiem izteikdams savus secinājumus.

Lai gan grūti būtu domāt, ka latviešu tauta varētu iznīkt, to-mēs tāda varbūtība jāpie-ņem. 1897. gadā latviešu bija 1.318.112, bet pēc 62 gadiem, 1959. gadā to skaits bija noslī-dējisuz 1.297.900, turpretim Kanadas franči tanī pašā laikā pieauguši pieckārtīgi. Abi pa-saules kari ar visām to sekām atstājuši dziļus robus mūsu tau-tas demografiskā struktūrā. Abos karos latvieši atradušies visās iespējamās armijās, un fronte divas reizes apstājusies latviešu zemē. Ārpus Latvijas atrodas 16 proc. latviešu. Liela daļa 1950. gados svešumā dzi-mušo jauniešu vairs neapmek-lē latviešu sarīkojumus, daudzi no tiem precas ar nelatviešiem. Tie jānoraksta zaudējumos. Tāds pats liktenis sagaida lat-viešu jauniešus Krievijā.

Stāvoklis Latvijā rāda, ka latvieši savā zemē paliek ma-zākumā. 1970. gadā Latvijā bi-ja vairs tikai 56,8 proc. latvie-šu, bet mūsu zemē ieplūst 13.000 svešu cilvēku gadā, ku-riem ir lieli ģimenes pieaugu-mi. 11 gados, no 1959. — 1970. gadam, Latvijas iedzīvotāju skaits ar dzimstību pieaudzis par 271.000, kamēr pašu latviešu pieaugums bijis tikai 44.000. Latviešu dzimstībai mazinoties, var teikt, ka latvieši Latvijā noveco, palielinoties vecāko ga-du grupai. Pat ja apstādinātu krievu un citu tautu ieplūdumu, latviešu skaits ar pašreizējo mazo dzimstību turpinātu sama-zināties. 32 proc. Latvijā ir jaukto laulību. Ģimenēs, kur lat-vieši precējušies ar krieviem, 75 proc. tomēr sevi uzskata par latviešiem. Secinājums: šīs lau-lības savā ziņā ir ieguvums, ka-mēr trimdas latviešos tas ir otrādi.

Lai gan asimilācijas briesmas Latvijā nav manāmas, valsts varas nostāja pret lat-viešu valodu ir stipri izteikta. Piemēram, televīzijas raidījumu programmā latviešu valodai ie-rādīts vairs tikai 16 proc. Ro-das jautājums, cik ilgi latviešu valoda paliks par otru oficiālo valodu Latvijā? Referents norā-dīja, ka tā saucamo „buržuji-sko demokratiju" krievi nekad nepieļaus, lai gan atdalīšanās no Pad. savienības būtu visre-ālākais problēmu atrisinājums. Būtu jādara viss iespējamais, lai latvieši nenogrimtu paši sa-vā valstī.

Arī otrs referents V. Upeslā-cis bija ieskatos, ka jauktās laulības Latvijā ir ieguvums, kamēr šeit ir otrādi — zaudē-jums, jo uzvar vietējā sabied-rība. Latviešu dzimstība Lat-vijā pieaugtu, ja tur mazinātu krievu privilēģēto stāvokli. Lat-vieši tagad Rīgā spiesti dzīvot pat trīs paaudzes vienā dzīvok-lī. Tas nevar veicināt normālu ģimenes dzīvi. Jāaptur krievu ieplūšana Latvijā, jo ar šūpuli vien nevar novērst katastrofu, kad no austrumiem pienāk vil-cienu sastāvi ar svešiem iece-ļotājiem un uz katru jaundzimu-šo latvieti ierodas pieci krievi.

Nevienai minoritātei nav tie-sības uz savu valsti. Tādā pašā stāvoklī var nokļūt arī latvieši, ja tie no tautas kļūs par cilti. Latviešu skaits kā izteikts un apzinīgs nacionāls elements sa-brūk arī brīvajā pasaulē. Ja Kanadā priekš apm. 25 gadiem iebrauca 25.000 latviešu un ta-gad aktīvi parādījušies tikai 2000, tad jājautā, kas noticis ar pārējiem tūkstošiem. Kanada ar mums ieguvusi gan labus, strādīgus un godīgus cilvēkus, bet mūsu tauta daudzus no tiem zaudējusi. Pēc referenta uzska-tiem nav starpības starp inže-nieri, kas Ziemeļamerikā ceļ til-tu, ar to inženieri, kas būvē tiltu pāri Jenisejai, ja tie abi savai tautai nacionāli miruši. — Vai tāpēc mēs esam trimdā, lai šeit tikai omulīgi justos? — jautāja V. Upeslācis.

Apolītiskai trimdai nav ne faktiskas, ne idejiskas nākotnes. Mēs varam rīkot dziesmu svēt-kus vai katru gadu, bet tie būs bez nozīmes, ja nepateiksim, kāpēc mēs dziedam! Mums ne tikai jāklaudzina pēc patiesības un taisnības, bet arī jāuzbrūk. Jau 25 gadus esam staigājuši ar saviem lūgumrakstiem, bet anglosakši mīl boksu. Kas sit, tam atbild. Sitēju ciena vairāk nekā lūdzēju.

Pievēršoties latviešu stājai šeit un Latvijā, V. Upeslācis citēja kāda Latvijas dzejnieka dzejoli un jautāja, ko darījuši mūsu dzejnieki trimdā? Visos šajos gados tie nav uzrakstījuši nevienas spārnotas rindas.

Koreferents Valdis Liepiņš iz-cēla baltiešu akciju Helsinku konferences laikā Somijas gal-vaspilsētā un ieteica no tās mā-cīties. Debatēs V. Upeslācis ai-cināja izmantot pieeju šejienes politiskajām partijām, ko ietei-ca K. Zenaitis, jo „mēs gan esam labi karavīri, bet slikti politiķi". Dr. A. Šteins domāja, ka mūsu trimdas organizācijas vēl neizmanto visas iespējas. N. Austriņš norādīja, ka mūsu turpmākā politiskā cīņa lielā mērā atkarīga no mūsu jaunās paaudzes, kas labi pārvalda vie-tējo valodu, bet jābūt skaidrībā arī par mūsu mērķiem.

Osvaldam Liepam bija jautā-jums V. Upeslācim, ko viņš teiktu, ja viņa citēto dzejoli no-lasītu kādā šejienes rakstnieku cēlienā? — „Ja to nolasītu kāds šī dzejoļa idejas brālis, es ap-laudētu," atbildēja V. Upeslā-cis un noraidīja pārmetumu it kā LNAK būtu pretim, ja kāds Latvijas apmeklētājs lasītu sa-vus darbus šejienes literārajos sarīkojumos, bet iespaids ir tāds, ka daži Rīgas braucēji nezin kā izslavēt turienes re-žīmu un nolikt visu, kas šeit darīts, Valdim Krāslavietim pat rakstot, ka „trimda sapuvusi". Ja Latvijā kas sasniegts, tas nav režīma, bet mūsu tautas nopelns. Ja kāds apgalvo, ka LNAK būtu pret Latvijas dzej-nieku darbu lasīšanu, tad tā ir iedomāta aizsardzība, kas paši jūtas vainīgi.

Debatēs vēl piedalījās J. Me-žaks, L. Vīks, M. Bērziņa, A. Reinberga, J. Ozols, M. Čulī-tis u.c. Beidzot izskanēja vēlē-šanās, lai līdzīgas pārrunas tik-tu rīkotas arī turpmāk. Disku-tētājiem un referentiem patei-cās LNAK kultūras nozares va-dītāja Inta Purva un aicināja pie kafijas.

—ls—

Sidnejas tautas deju kopas 23. Austrālijas latviešu kultūras dienās. Stariņš dejotājas Audēju dejā

Foto: V. Motmillers

MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBAM JAUNA VADĪBA

Toronto Mednieku un mak-šķernieku kluba gada sapulcē 17. februārī Latviešu namā no 123 biedriem piedalījās 75. Sapulci atklāja un vadīja kluba priekš-nieks Dr. P. Bārdiņš, ar klusu-ma brīdi pieminot mirušos bied-rus P. Rudzīti un K. Stagavu. Ar valdes locekļu ziņojumiem biedri iepriekš bija iepazinu-šies apkārtrakstā, un pilnsapul-cē tos tikai pieņēma ar visām balsīm. Revīz. kom. pr-ris V. Veidemanis ziņoja par izdarīto revīziju un izteica atzinību val-dei par sekmīgo darbību. Goda tiesas priekšsēdis E. Brencis ziņoja, ka iepriekšējā gada di-vu biedru sūdzības lieta nokār-tota, abiem partiem izlīgstot. Kluba pārstāvis pie Ontario mednieku un makšķernieku klu-ba federācijas D. Marsons iero-sināja, lai visi latviešu kluba biedri iestātos federācijā, jo tā-dā kārtā tie būtu līdztiesīgi ru-nāt par medību laukiem. Līdz šim federācijā bija iestājušies 47 kluba biedri. Ierosinājumu pieņēma un nolēma reizē pa-augstināt kluba biedru maksas uz 25 dol., no tiem 5 dol. paliek kā iestāšanās maksa feredāci-jā.

Pieņēma budžetu ar 4000 dol. ieņēmumos (2000 dol. no biedru maksām un 2000 dol. no sarīko-jumiem), izdevumos paredzot 3300 dol., Bērzainei 700 dol. Ga-da sapulce nolēma par amat-personu palīgiem ievēlēt kluba jaunās paaudzes pārstāvjus, lai viņi darbotos līdzi kluba dzī-vē. Tā kā līdzšinējais kluba priekšnieks Dr. P. Bārdiņš vairs nekandidēja, viņu iecēla par kluba goda priekšnieku. Val-dē ievēlēja J. Atmatu par priekšsēdi, viņa palīgu D. Mar-sonu, kas reizē būs arī Bērzai-nes pārzinis, sekretāru K. Dek-lavu, palīgu I. Krieviņu, kasie-ri A. Rūdolfu, palīgu — A. Lē-mani. Līdzšinējam vadītājam K. Švernam atteicoties, turp-māk sporta sekciju vadīs G. Vilmanis ar palīgiem I. Purma-li, M. Holcmani un J. Beitiņu. 22. kalibra šaušanas sekciju va-dīs K. Šverns, palīgi — O. Pau-ders, G. Paegle un E. Viškers, bet pistoļu šaušanu pārzinās O. Zvirgzdgrauds. Makšķernieku sekciju vadīs J. Birznieks ar palīgu J. Greizi. Sarīkojumu daļas vadītājs — B. Belārs ar palīgiem J. Greizi, J. Birznieku un O. Jākobsoni.

Bērzaines pārzinim D. Mar-sonam par palīgu izraudzīja O. Slocenieku. Revīzijas komisijā darbosies V. Veidemanis, O. Zvirgzdgrauds, A. Salnājs un U. Veidemanis, goda tiesā, kas veic arī nominācijas komisijas uzde-vumus — A. Brencis, A. Smans, A. Beizaks un A. Brencis. Klu-ba pārstāvis Latviešu namā A. Kvēps un kluba advokāts A. Zutis. Sapulces norisi protokolē-ja sekretārs K. Deklavs. Nākošā kluba biedru mēnešsanāksme 7. martā pl. 8 vak. DV namā.

—ls—

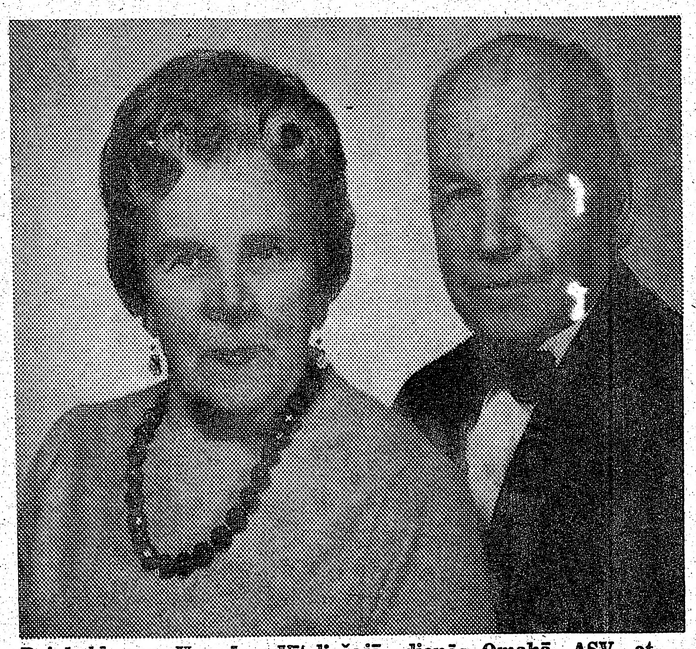

Reinholds un Hermīne Vītoli šajās dienās Omahā, ASV, at-skatījās uz laulības dzīvē pavadītiem 50 gadiem. Latvijā jubi-lāri dzīvoja savā īpašumā Mangaļos, kur nodarbojās ar lauk-saimniecību un lašu zveju, bet Omahā R. Vītols strādāja par būvuzņēmēju.

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5 (atvērta katru dienu no pl. 12 dienā līdz 8 vak., vasaras laikā sestdienās, un svinamās dienās slēgta). Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

CEPURE AR ZELTA VĀRPU

(19. turpinājums)

Patērētās enerģijas daudzuma noskaidrošanai apskatīsim aktivitātes skolā. Skolēni, kam jāiet strādāt kūtī, ceļas pulksten četros no rīta. Modina naktssargs. Tanī laikā par naktssargu strādāja Eglītis. Pirmos modināja lopkopjus un lauksaimniekus pirts augšā, tad steidzās uz pienotavu un uzmodināja piensaimniekus.

Lopkopji un lauksaimnieki strādā kūtī līdz pulksten septiņiem un tad iet brokastīs. Pēc tam nomazgājas un mācās klasē līdz divpadsmitiem, paēd pusdienas un atkal atpakaļ uz kūti. Atkal stundas līdz pulksten pieciem pēcpusdienā. Vakariņas un atkal darbs kūtīs, cūkkūtīs, vistu kūtīs un zirgu staļļos.

Pārnākot atpakaļ pirts augšā, vienam otram jau deguns vazājas gar zemi. Ir arī tādi, kuŗus aktivitātes nevar nomākt. Tie vēl spēj jokot, smieties un spēlēt šachu. Šacha spēle ir viena no pirtsaugšas internāta iemītnieku galveniem laika kavēkļiem. Arī tie, kas vēl neprot, ātrāk vai vēlāk iemācās šo ķēnišķīgo spēli.

Piensaimnieku diena ir šāda: Celšanās apmēram 4.15 no rīta, atkarā no tā, cik ātri naktssargs var aizčāpot no pirts līdz pienotavai, sevišķi sniegā vai lietus laikā. Skolēni strādā pienotavā līdz pulksten 7.30, iet brokastīs un pēc tam atpakaļ uz pienotavu. No desmitiem skolēni divas stundas klausās lekcijas. Tad pusdienas un viena stunda atpūtai. No vieniem līdz četriem atkal klasē vai laboratorijās. Tad vakariņās. Tiem, kas atbildīgi par pienotavu, jāmazgā pienotavas mašīnas un darba rīki. Pulksten astoņos tie ir brīvi un var iet uz klasi sagatavot stundas. Pienotavā gan strādā trīs maiņās. Tā nu piensaimniekiem viena nedēļa iznāk smaga, bet nākošās vieglākas. Skolas vadība ir atzinusi, ka uztura lietā būtu kaut kas darāms. Bet kas? Ceturtai ēdienu reizei nav līdzekļu, telpu un darba spēka dēļ to nemaz nevar iekārtot. Beidzot Zemkopības ministrija piešķir trūcīgiem skolēniem bezprocentu aizdevumu. Jāsamaksā triju gadu laikā pēc skolas beigšanas. Neatceros vairs piešķirtās summas lielumu.

Latvijas apceļotāji Smilteni sauca par dārzu un ezeru pilsētu. Pašā pilsētā ir divi ezeri, bet netālu no pilsētas vēl otri divi. Dabisks ezers gan ir tikai viens — Ninieris. Tas atrodas aiz Smiltenes priekšpilsētas Cērtenes, ko sauc par čigānu pilsētu, jo tā bija vienīgā vieta, kur tik koncentrēti Latvijas pilsētā dzīvoja čigāni. Tur arī dzīvoja Latvijas čigānu organizētājs un vadītājs Krišs Marcinkēvičs. Viņš pat čigānu valodā bija pārtulkojis bībeli.

Niniera ezers bija radies meteora krišanas rezultātā, kas nokritis apmēram sestā gadsimtā pēc Kristus.

No pilsētas sievieši gāja uz Ninieri mazgāt veļu, ja ļaudis melsa, ka Ninierī varot izmazgāt veļu bez ziepēm un bez „Borsil baltā".

Kādu svētdienu abi ar Palmbacha Kārli ejam pārliecināties, vai tas taisnība, ko ļaudis runā. Paņemam abi ķiteļus un ejam. Niniera ezers no visām pusēm ir ierobežots ar uzkalniem, apaugušiem ar priedēm. Ezers nav liels, zskatās, it kā liela bļoda būtu ielikta starp kalniem.

Aizejam malā, izskalojam ūdenī savus ķiteļus un pakaram priežu zaros, lai izkalst saulē. Saule silda tik patīkami, ka gandrīz gribētos iet peldēties.

Ninierī cilvēki ļoti maz iet peldēties. Virsū ūdens ir gan ļoti silts, bet jau ielaižoties vertikāli sajūtams milzīgs aukstums. Kārlis stāsta, ka Ninierī ejot peldēties tikai pārdrošnieki.

Kad esam izgulējušies saulē un katrs izpīpējuši pāris papirosu, ejam skatīties, kas noticis ar ķiteļiem. Ja sākumā par šī ezera brīnumiem negribējās ticēt, tad tagad man no brīnumiem mute paliek vaļā. Tiešām, abi mūsu ķiteļi izskatās tīri un sniega baltumā bez „Borsil baltā".

„Nebūtu to iedomājies!" iesaucos.

„Kad nācām, zināju, ka tu neticēsi. Te nav vērts ar cilvēkiem strīdēties. Tā arī kāds mūsu rada gabals, pa vasaru atbraucis ciemos, arī sākumā neticēja, tāpat kā tu. Kad viņš visu nedēļu sviedros savalkāto kreklu izskaloja Ninierī, tas kļuva sniega baltumā — tīrs. Nu neticīgajam Tomam bija jātic," lielīgi saka Kārlis.

„Nākot šurp, man tā vien likās, ka arī tu pats par to neesi pārmērīgi pārliecināts," saku Kārlim, vēlreiz apbrīnodams ķiteļus.

Pašlaik Smiltenes apstādījumus rotā milzīga krāsu bagātība. No Cērtenes kalna Smiltenes dārzi un apstādījumi izskatās kā dzeltenu, sarkanu un zaļu lapotu rožu buķetes, kas rindā saliktas uz galda. Stāvu ilgu laiku un acis nenovērsis priecājos par mūsu dzimtenes skaisto dabu.

„Vai tu jau sāc sapņot? Ja gribi tēlot bālo zēnu, nevajadzēja iet lauksaimniecības mācības iestādē, bet videnē," uzvelk mani Kārlis.

„Pavasaris un rudens esot skaistākie gadalaiki. Kad gāju ganos un katru dienu biju kopā ar dabu, tā nemaz tik skaista neizskatījās. Sevišķi, ja lija lietus vai no rītiem rasā sala kājas — tad gan nekādu skaistumu neizjutu. Varbūt tagad par to jūsmoju vairāk nekā vajadzīgs. Laikam man tāda mīksta daba," atbildu Kārlim.

„Ar mīkstčaulību nekur nevar tikt. Sapņošanai dzīvē nav vietas. Tikai tie, kas dzīvi ņem tādu, kāda tā ir, tiek dzīvē uz priekšu," lielīgi saka Kārlis.

„Nupat tu man pārmeti, ka esmu sapņotājs. Tagad es tevi varētu saukt par filozofu. Galu galā, kur tu visas tādas gudrības esi iemācījies? Taču ne jau pats izgudrojis?" prasu Kārlim.

„Kur nu pats. Saklausījos Launekalnā no kaimiņa Jāņa Matveja. Viņš studē Rīgā. Sākumā nēsāja tādu melnu studenta cepuri, bet tagad esot piešķirta zaļa cepure ar visādiem tur raibumiem. Kad tu zinātu, cik viņš gudrs. Prasi ko gribi, viņš vienmēr zina atbildi. Arī to, ko es nupat teicu, viņš man kādreiz stāstīja, kad bija atnācis pie mana vecā iedzert alu. Jānim patīk iedzert alu. Cilvēki mūsu pusē saka, ka visi studenti esot lieli dzērāji. Ja jau tā ir, kāpēc gan tad lai Jānis nedzertu. Gudrība ar dzeršanu laikam labi saderas kopā. Es gan vēl neprotu dzert. Pāris reizes esmu mēģinājis, tomēr tā lieta neiet. Otrā dienā sāp galva, un pāris reizes esmu pat laidis pār mēli. Tāpēc jau nācu uz Smiltenes muižu skolā. Palikšu par lauķi," vienā laidā man nobeŗ Kārlis.

„Bet kas tas krāšņais laukums tur pa labi netālu no stacijas?" prasu Kārlim.

„Tas nav nekāds laukums. Tā ir Smiltenes kapsēta. Kā tas nākas, ka tu vēl nezini, kur Smiltenes kapsēta? Visi cilvēki zina, kur kapsēta. Mēs viņu saucam par Kapsētas kalnu. Tā iet kalnā un lejā. Tur guļ visi smilteniešu senči. Tur gulēs arī tie, kas šodien vēl elpo un smaida," atkal filozofē Kārlis Palmbachs.

„Un arī tu?" iejautājos.

„Nē, es ne. Mums pašiem Launkalnē sava kapsēta. Man patīk tur labāk. Tur zeme līdzena. Neiet kalnā un lejā kā te Smiltenē.'

Atpakaļ nākot, mēs apstājamies pie čigānu kapiem smilšainā klajumā. Tie nav apkopti, nav nekādu apstādījumu.

„Tie gan izskatās trūcīgi. Būtu vismaz iestādījuši kādu koku," saku Kārlim.

„Kāpēc čigānam koku? Visu mūžu viņš dzīvojis krūmos un zaļumos, kad nomirst, var gulēt smiltīs," nopietni saka Kārlis.

Redzēdams, ka man pasprūk smiekli, viņš piemetina:

„Nesmejies. Tas taisnība. Otrkārt, viņiem taču nav naudas. Turklāt čigāns taču ir slinks kā maita. Viņi dzīvo no diedelēšanas un zagšanas. Smiltenes apkārtnē viņi nezog. Tas gods godam. Par to mums nav jābaidās. Mums Launkalnē visi slēdz durvis cieti, ja ierodas čigāni. Skaties, kādās drausmīgās būdās viņi dzīvo. Kāds no politiķiem reiz teicis, ka Cērtenes būdas vajadzētu nodedzināt un laist čigānus atpakaļ uz krūmiem," saka Kārlis.

(Turpmāk vēl)

Pasūtiniet tagad SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS labāko dāvanu uz LATVIJU

Tagad labāku nekā jebkad agrāk
INTERTRADE EXPRESS CORP.
To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
var jums piesūtīt par šādiem darījumiem paraugus.
Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.
PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA
Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.
Speciālā rubļa vērtība ir $2.50

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JĀMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU.

Mēs gribam jums aizrādīt, ka šie rubļi ir SPECIĀLI RUBĻI, vismaz 4 reiz vērtīgāki nekā PARASTIE RUBĻI, par ko variet pārliecināties mūsu katalogos.
Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.
PASŪTINAIT TAGAD tikai caur INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, Fifth floor
NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530
Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101 Jaunais, uzlabotais (Export Model)	$3362.00
Zhiguli Vaz 2103	$3857.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$3709.00
Moskvitch 412 IE	$3412.00
Moskvitch 408 IE	$3138.00
Moskvitch 426 Station Wagon IE	$3560.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$3820.00
Zaporochets Zaz 968	$2151.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.
PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju!
Mums ir 25 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.
Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.
Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

Berta Ziediņš

dzim. 1893. g. 28. maijā,
mirusi 1974. g. 26. janvārī

Sv. Andreja ev.lut. latviešu draudzes PALĪDZĪBAS FONDS

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. Artūrs Voitkus

Vai mūsu ugunskurs degs?

Kāda īsti ir mūsdienu cilvēku attieksme pret Kristu? — Būsim pilnīgi atklāti un godīgi, atzīdamies: Viņš vairs nav mums jauna atklāsme, nav vairs garīgais dzīlais pārdzīvojums, nav vairs Pirmais un Pēdējais, kāds Viņš bija pirmiem kristiešiem Antioches draudzē. Mums tagad zudusi izjūta par Kristus pirmreizību un Viņa vienreizīgumu. Viņš mūsu acīs vairs nav nekāda sensācija, ko mēs nevarētu vienaldzīgi noklusēt, nepastāstot par to viesiem, visiem. Ja rastos kāds cilvēks, kas gribētu uzstādīt statistisku aprēķinu par to, cik reizes tiek pieminēts Kristus vārds mūsu baznīcas ļaužu sanāksmēs un cik ir to jautājumu, kas tiek apsvērti stingri Viņa garā, tad šim cilvēkam būtu laikam jākonstatē, ka tas notiek gaužām reti, un stundām ilgi pat nemaz. Ja tur ienāktu kāds cilvēks no ārpuses, un tas nekā nezinātu par sanāksmes raksturu, tad nezin vai viņš to apzīmētu par kristiešu kopā sanākšanu. Vai pēc tā gara, kas valda rietumu pasaulē mūsu dienās, kāds varētu skaidri un bez aplinkiem pateikt, ar ko īsti atšķiras caurmēra kristietis no nekristieša? Un tomēr mēs sevi joprojām dēvējam par Kristus sekotājiem!

Modernajam kristietim nevis Kristus ir par Kungu, bet tam ir kāds cits kungs un citi kungi, gan lieli, gan mazi. Mums liekas, ka Kristus pieder mums un nevis mēs viņam. Līdz ar to mēs cenšamies pielāgot Viņu šo savu kungu prasībām un vajadzībām, padarām Viņu par savu pestīšanas objektu, par savdabīgu fainomenu, par vienu no saviem dižgariem. Un kur tad paliek mūsu Kungs un Pestītājs Kristus? — Nē, mums vairs nav šādas attieksmes pret Viņu, un ja tās vēl būtu kaut kur saglabājušās, tad vairs vienīgi kā tradicijas.

Kāds tropu pētnieks stāsta par vienu šimpanzi, kas, cilvēka rīcību atdarinādama, bija mērķtiecīgi uzlasījusi vai nolauzusi sausus zarus, savākusi tos vienkopus un tad racionāli sakārtojusi tos ugunskura kaudzē, bet nebijusi spējīga to aizdedzināt. Vai kristīgajā pasaulē nenotiek kaut kas līdzīgs tam?

Mēs ceļam sev namus — skaistus un stiprus, plānojam savu dzīvi un organizējam savas aktīvitātes šķietami racionālā garā; dibinām draudzes, draudžu apvienības; projektējam sēdes un konferences. Pie tam viss tas notiek glīti un gludi: mums ir konstitūcijas, ir statūti, ir kārtības ruļļi, ir arī augsti un zemi amati. — Bet būsim pilnīgi atklāti un jautāsim sev: Vai mūsu ugunskurs jau deg? Vai arī nav tā, ka īstās dzirksts, — tās dzirksts, kas aizdedzinātu mūsu rūpīgi izveidoto ugunskuru, mums tomēr vēl trūkst?

Esam Dievam pateicīgi, ka Viņš ļāvis šīs dienas mums kopā pavadīt. Lai tagad Viņš dod, ka arī mūsu sirdīs būtu iedegta tā uguns, pēc kuras Kristus ilgojās, kaut tā jau degtu.

Velta Zante

Spirituālie dziedinātāji

(1. turpinājums)

Amerikā, ar to es domaju Ziemeļameriku, patlaban visziņģīmīgākā persona spirituālajā dziednieclībā ir Katrīne Kūlmane (Kathryu Kuhlman), cēlusies no Šveices vāciešu ģimenes, dzimusi ASV, kā viņa pati sacīja dievkalpojumā, ko apmeklēju. Viņa notur kārtējus dievkalpojumus Pitsburgā, Pensilvēnijā, un Jangstaunā (Youngstown), Ohaio, kā arī visai bieži izbrauc citās vietās. Visplašāko saskari ar ļaudīm viņa iegūst radio un televīzijas raidījumos, un tie sagādā sirsnības un sirds gaišuma brīžus neskaitāmiem vientuļiem ļaudīm. Viņas dziedināšanas darba norise ir latviešu lasītājiem apmēram aprakstīta vairākkārt; aprakstīt to pilnībā nemaz nav iespējams. Man bija izdevība apmeklēt viņas dziedināšanas dievkalpojumu Pitsburgā 1973. gada vasarā. Nebraucu, lai tiktu dziedināta personiski, bet pavadīju savu paziņu. Esmu gan tikusi spirituāli dziedināta daudzkārt, bet no dažādiem citiem avotiem.

Kūlmane nav personiskā kontakta dziedinātāja. Milzīgajā ļaužu pieplūdumā arī nav domājams aizkart cilvēkus individuāli. Tas prasītu pārāk daudz laika. Saskaņā ar svētnieces pašas izteicieniem, viņa esot novērojusi, ka dziedinošais spēks koncentrējas kādā telpas daļā, kur tad arī atklājas visvairāk izdziedināto. Retāk tiek dziedināts slimnieks, kas ieradies pirmoreiz, bet visbiežāk cilvēki ierodas vairākkārt, pat vairāk nekā desmit reizes, iekāms tiek dziedināti. To pārdomājot, šķiet, ka zināma priekšrocība būtu personiskā kontakta dziedniekiem, jo slimnieks, ierazdamies, lūgdams palīdzību, gaidu pilns atļaujas dziednieka pieskārienam, tādā kārtā atveŗot savu apziņu dziedinošā spēka pieplūdei. Sēžot lielā auditorijā, slimnieka uzmanību aizņem apkārtējie cilvēki un pati dievkalpojuma norise; viņa domas ir nemiera un jautājuma varā, vēloties, šaubоties, lūdzot, gaidot, vai brīnums notiks arī viņam. Šāds apziņas stāvoklis neliekas esam piemērots dziedinošā spēka uztveršanai. Tādēļ allaž nepieciešams dievkalpojumu apmeklēt vairākkārt. — Tomēr jāatzīst, ka teorētizēt par šiem jautājumiem ir grūti, jo mēs patiesi nezinām, kā īsti viss notiek. Ir cita iespēja (un varbūt vēl kāda), kādēļ nepieciešami bieži apmeklējumi. Nereti nepieciešamas dziļejošas pārmaiņas, piem., līdzsvarojama endokrīna darbība vai garīgais stāvoklis, jo bezcerībā, dvēseles saltumā, ierāvībā vai dzīves ārišķībās, vai paspāmetumos, cilvēka sirds nocietinās un viņi nav dziedināmi, kā saka Jesaja un Kristus (Jes. 6:9—10; Jāņa ev. 12:40). Daudzkārtējos apmeklējumos var tik paveikti, teiksim, priekšdarbi, cilvēkam pašam sevišķi nemanot un neizprotot. Tas saskanētu ar pieredzi dziedinot personiskā kontaktā, kad slimnieks parasti uzlabojas pakāpeniski, un ir gadījumi, kad atkārtota, regulāra dziedināšana turpināta vairāk mēnešu.

Un, diemžēl, netiek dziedināti visi. Taču arī tie, kas netop veseli, iegūst mierinājumu un skaidrāku nemirstības apziņu, tā ka mazinās fiziskās ciešanas un neziņas pilnā baiļošanās, atstājot ķermeni.

Milzīgajā cilvēku pieplūdē ļoti koncentrētajā garīgajā gaisotnē attīstās ārkārtējs spēks, Svētā Gara spēks. Tam tur ir daudz pieturas punktu, daudz cilvēku dvēseļu, kur pieslēgties. Galvenais, protams, ir dziedinātājs pats, kam ir apmēram tā kā transformātora loma, jo strāvojot caur viņa ķermeni Gara spēks spēj piemēroties blīvās vielas plākšnei, lai uz to iedarbotos. Lielajam cilvēku pulkam ir daudz citas nozīmes, daļu mēs spējam apdomāt, bet ne visu. Šis spēks tiek izlietots, no cilvēku viedokļa raugoties, nesaudzīgi, pārdroši, ja nepieciešams, radot pēkšņas fizioloģiskas pārmaiņas slimajos audos. Tāda momentāla dziedināšana pazīstama dziedinātājiem ne tikai plašās sanāksmēs; tā notiek arī, bet retāk, dziedinot savrup.

Vispār ir novērots, ka cilvēki, kas tikuši dziedināti, par šo notikumu vairāk vai mazāk klusēdami, atgriežas agrākajās dzīves sliedēs; sevišķi tas sakāms par sabiedrību, kur jēdziens un pārdzīvojums par garīgo pasauli vēl ir pārāk saduļķots, bet ne, piemēram, Anglijā. Kūlmanes dziedināšana nereti saistīta ar tādiem pieredzējumiem, kas cilvēkiem patiesi atļauj kļūt aktīviem. Caur katra dziedinātāja ķermeni strāvo milzu spēks. Kūlmane izteikusies, ka reizēm viņai tikai ar pūlēm izdodoties noturēties kājās. Nenorūdītu cilvēku, kad viņa to aizkaŗ ar savām plaukstām laikā, kad viņa ir sī spēka varā, tas momentā noved transa stāvoklī, kā izsakās spirituālisti. Jaunajā Derībā to sauc par „paraušanu garā". To var aprakstīt kā paplašinātu vai sublimētu apziņas stāvokli, kuŗa laikā nevingrinātais cilvēks zaudē dienišķo, laicīgā saprāta kontrolēto apziņu, nokrītot gar zemi un kādu brīdi gulot šķietamā nesamaņā. Pamodies, cilvēks atceras, ka ir kavējies gaišajās, tīrajās pārpasaules sfairās, ko Kristus mums mācījis saukt par Tēva mājokļiem, par Debesu valstību. To saskata arī īsti dievticīgie spirituālie gaišredzīgie.

(Nobeigums sekos)

Latviešu Svētrīta radio raid.
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
Nepārtraukti 18. gadagājumā
Katru svētdienas rītu no
pl. 8 — 8.30
Vilnis 1270 AM.
No Niagāra WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106
Dorset Rd. Scarborough,
Ont.. Tālr. 261-4218.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide mainījis savas runas stundas un sastopams baznīcas kancelejā katru dienu no pl. 9.30 līdz 12.30, izņemot pirmdienās, kad kanceleja slēgta, un otrdienās no pl. 5.30 — 9 vakarā.

24. febr. pl. 11 dievkalpojums.

3. martā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu un dievnama iesvētes 10 gadu atcere. Dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma archibīskapa A. Lūša referāts par tematu Jēzus gleznās un īstenībā.

10. martā pl. 11 dievkalpojums. Dziedās baritons Alberts Vītols.

10. martā pl. 6 vak. dievkalpojums, veltīts plkv. O. Kalpaka piemiņai, piedaloties archibīskapam A. Lūsim, mācītājam I. Gaidem un J. Cālītim.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale, Ont., tālr. 493-8211. Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 5 līdz 8 vakarā, piektdienās no 12 dienā līdz 7 vakarā. arī citā laikā, iepriekš piesakoties. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tel. 249-6593.

24. febr. pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Iesvētes mācība. Dāmu komitejas gadskārtējais bazārs.

3. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce. Sanāksme jauniešiem (no 13 līdz 15 g.) — 1.30 pēcp. Iesvētes stunda — 1.30 pēcpusdienā.

10. un 24. martā pl. 11 rītā dievkalpojumi. Iesvētes mācība 12.30 pēcpusdienā.

17. un 31. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojumi. Iesvētes stunda — plkst. 1.30 pēcpusdienā.

3. un 17. martā plkst. 1.30 sanāksmes jauniešiem.

10. martā plkst. 6 vakarā Kalpaka dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

30. martā (sestdien) plkst. 1.30 rītā Latviešu leģiona atceres dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

24. februārī pl. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmsiesvētes jauniešu grupai. Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

24. februārī plkst. 10.30 no rīta bērnu dievkalpojums ar svētdienas skolu; plkst. 11 no rīta dievkalpojums; plkst 10.15 stunda abām bībeles klasēm.

3. martā plkst. 11,00 pr. pusd. Latvijas atbrīvošanas cīņu atceres dievkalpojums; piedalās draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā; skauti un gaidas.

10. martā, plkst. 10.30 pr. p. bērnu dievkalpojums ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11,00 pr. pusd. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu, plkst. 10,15 pr. pusd. stunda abām bībeles klasēm.

17. martā plkst. 10,30 pr. p. bērnu dievkalpojums ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11,00 dievkalpojums; plkst. 10,15 pr. pusd. stunda abām bībeles klasēm.

24. martā plkst 4.00 p. p. Evaņģelizācijas dievkalpojums. Piedalās: mācītājs J. Cālītis no Toronto, draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā; pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes vakars, kuŗā mācītājs J. Cālītis rādīs slīdītes par savu darbu Arubas salā.

31. martā, plkst. 11,00 pr. pusd. dievkalpojums.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

PRIEKA VĒSTS
Kristīgs latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl 1.45 pēcp.
no Niagara WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-0832

V. Bebris ar 36 x 12 collu lielo čeku, kuru viņš 15. februārī nosūtījis nodokļu departamentam. Augšējā stūrī redzams protesta sauklis: „Neplēsiet bebriem ādu!"

Foto: J. Ligers

NEPLĒSIET BEBRIEM ĀDU

Ar šādu saukli (Don't skin the beavers) Kanadas neatkarīgo veikalnieku apvienība (Canadian Federation of Indepent Business) protestēja pret Kanadas federālās valdības rīcību — paceļot bezdarba apdrošinājumu par 40%, kas stājās spēkā ar 1. janvāri, jo šis valdības fonds bija palicis sauss — respektīvi iztukšots. Tam par iemeslu straujais tās ļaužu grupas pieaugums, sevišķi lielpilsētās, kas izmanto iespēju nestrādāt, bet saņemt regulāru pabalstu no šī fonda (Unemployment Insurance).

Daudziem darba devējiem, sevišķi mazu uzņēmumu īpašniekiem vai veikalniekiem, ir lielas grūtības atrast strādniekus, jo ir veselas grupas šo „brīvprātīgi nestrādājošo", kas atrod dažādus iemeslus un iespējas atkratīties no piedāvātā darba un saņemt bezdarba pabalsta čekus, kas ir daudz izdevīgāk, jo lai tiktu šajā grupā, ir jānostrādā tikai 8 nedēļas, bet pēc tam ir iespējas saņemt minēto pabalstu.

Jaunais valdības nodokļu pacēlums visvairāk skāra mazos uzņēmumus, vai, kā veikalnieku apvienība tos sauc „darbīgos bebrus", kas nepārtraukti strādā un cīnās par savu eksistenci.

Lai pievērstu valdības uzmanību, pirmais šo mazo veikalnieku protesta solis bija liela izmēra čeks (36 x 12 collu) brūnā krāsā, ar bebra siluetu centrā un bebra ādu kreisajā stūrī, zem kuŗas uzraksts „Nedīrājiet bebriem ādu." Ar šādu liela izmēra čeku, ko bankā apstiprina, uzņēmumu īpašnieki no visām Kanadas malām „bombardēja" tiešā ceļā federālās valdības nodokļu departamentu Otavā. Skaidrs, ka šim departamentam būs grūtības, saņemot lielos papīru plūdus, kas agrāk tika samaksāti attiecīgo pilsētu bankās.

Pavisam zīmīga sagadīšanās, ka viens no šiem „bebriem", kas nosūtīja minēto čeku uz Otavu, ir mūsu tautietis Voldemārs Bebris — uzņēmuma „Beaverbrook Insurance and Real Estate Ltd." īpašnieks. Mūsu laikraksta līdzstrādniekam saruna ar V. Bebri izdevās noskaidrot, ka šis pirmais protesta solis ar čekiem ir paredzēts tikai vienu reizi, tālākā protesta daļa izpaudīsies citā veidā, ja valdība nemēģinās savu nostāju mainīt.

Jautājumam, vai šādu izmēru čeks ir legāls, mūsu tautietis V. Bebris paskaidro, ka šādi čeki ir pavisam oficiāli, pie tam apstiprināti bankā (certified), un daudziem uzņēmumiem 15. februāris bija pēdējā diena šā gada nodokļu pirmās daļas samaksai.

Izrādās, ka Kanadā nav likuma par čeku lielumu, formu vai veidu, jo čeks patiesībā ir rīkojums izmaksāt naudu, kas noguldīta kādā attiecīgā kontā. Ir bijuši steidzamības gadījumi, kad čeki izrakstīti uz avīzes papīra, bērza tāss sloksnes, govs ādas un pat uz dēļa gabala.

Kā veiksies „bebriem" ar savas ādas saglabāšanu, par to rādīs tuvākā nākotne.

J. V.

Ikvienam Ontario pieejama laba juridiskā palīdzība

Jūs varat palīdzēt darīt to vēl labāku.

Agrāk vai vēlāk gandrīz ikvienam ir vajadzīgs advokāts, bet ne katrs to var atļauties, tādēļ jau pirms septiņiem gadiem Ontario provincē nodibināja juridiskās palīdzības sistēmu, kas nodrošina ikvienam šādu palīdzību, neatkarīgi no viņa maksāšanas spējām.

Līdz šim šai sistēmai bijuši labi rezultāti. Tagad provinces virsprokurors iecēlis īpašu komisiju (Task Force) šo jautājumu pētīšanai un palīdzības uzlabošanai. Mums ir vajadzīgas ieinteresēto personu domas un priekšlikumi, kādi panākumi ir pašreizējai sistēmai un kā to varētu uzlabot. Īpaša speciālo uzdevumu komisija vēlas zināt:

● Kādas juridiskas problēmas šai plānā nav ietvertas? Vai juridiskā palīdzība tiešām pieejama visās juridiskās nozarēs, piemēram, kriminālos gadījumos, ģimenes tiesību, vispārējos civiltiesību, namsaimnieku un īrnieku attiecībās, patērētāju problēmās, sociālos pabalstos, strādnieku nelaimes gadījumu apdrošināšanā (Workmen's Compensation), sabiedriskā stāvokļa problēmās un attiecīgā rīcībā un vai saņemami vispārēji juridiski padomi.

● Vai šo juridisko palīdzību saņem pietiekami daudz cilvēku, kam tā nepieciešama? Kā lai uzlabo palīdzību mazturīgiem lauku un pilsētu iedzīvotājiem? Minoritāšu grupām, iezemiešiem, nesenim immigrantiem un jaunkanadiešiem, kā arī ģimenēm ar vidējiem ienākumiem?

● Vai veikalu tipa biroji ir pats labākais veids juridiskai palīdzībai, kur tā visvairāk nepieciešama? Vai ir vēl kāds cits veids ērtas juridiskas palīdzības sniegšanai?

● Vai tikai advokātiem būtu viss tas darāms? Vai ir praktiski iespējams un vēlams profesionālam personālam apmācīt izpalīgus, kas palīdzētu parastākās juridiskās problēmās?

● Kā būtu sedzami legālās palīdzības izdevumi — un vai izdevumi, kas sedzami nodokļu maksātājiem, atbilst ieguvumam?

Šī speciālā komisija (Task Force) paredz sasaukt publikas sanāksmes tuvākā laikā Hamiltonā, Londonā, Otavā, Sadberijā, Sanderbei (Thunder Bay), Toronto un Vindzorā, varbūt arī citās vietās. Personām un grupām, kas speciālā komisijas (Task Force) sanāksmē vēlas piedalīties, jāpaziņo komisijai drīzākā laikā. Visiem, kas iesniedz rakstveida priekšlikumus, vēlams norādīt, vai viņi būtu ar mieru piedalīties komisijas sēdē un kuŗā no iepriekš minētajām vietām.

Sarakste adresējama

Task Force on Legal Aid

145 Queen Street West, Toronto, Ontario M5H 2N7 Telephone (416) 965-7773

JOHN H. OSLER, Chairman — IAN SCOTT, Q.C., Counsel — MARIE CORBETT, Executive Secretary

Intensīvāk mācīs latviešu valodu

Minsteres latviešu ģimnazija tagad pastiprināti māca latviešu valodu pēc kursu sistēmas, kas jau ieviesta 4. un 5. klasē, tāpat 11. un 12. klasē. Šajos kursos latviešu valodu māca Eduards Avots no ASV.

E. Avotam latviešu valodas mācīšanā svešumā ir liela pieredze. Viņš ilgus gadus darbojies latviešu skolās ASV, tāpat Gaŗezerā, Divreiz divi nometnē un Austrumkrasta vasaras vidusskolā Beverīnā. Piedzīvojušais paidagogs uzņēmies arī audzinātāja pienākumus skolas internātā. Skolā latviešu valodu viņš mācīs 24 stundas nedēļā, bet pārējo laiku veltī audzināšanai internātā.

Pārmaiņas ar jauno mācības pusgadu notikušas arī internātā. Audzinātāja Sandra Janševska ar 1. februāri no audzinātājas pienākumiem atteicās, jo turpinās pārtrauktās valodu studijas. Viņas vietā stājās jauna pagaidu audzinātāja Silvija Lazdiņa no Ludvigsburgas. Viņa ir pazīstama jaunatnes darbiniece un par audzinātāju strādāja latviešu bērnu vasaras kolonijā Zviedrijā.

Skolā ar jauno mācības pusgadu skolēnu skaits palicis nemainīgs. No Austrālijas gan ieradusies Ināra Strunga, bet mācīties pārtraukusi Ilze Sprūdža un devusies atpakaļ uz Čikagu, ASV.

Minsterē, kā zināms, par audzinātāju strādā arī Baiba Šmita-Kalēja no Hamiltonas, Kanadā.

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZĪRĒ TELPAS

sarīkojumiem viesībām klāj viesību galdus

Tel. 922-2931

2 istabu dzīvoklis ar virtuvi un verandu

izdodams FLORIDĀ, kūrvietas apstākļos, klusums, sērūdens kā Ķemeros, saule cauru gadu. Cena $120 mēnesī. Iespēja piepelnīt pie pensijas. Zvanīt pēc pl. 6 vak. — Toronto 769-4666.

Jauns garīgo dziesmu krājums

VLADISLAVA VIŠTEĻA SAKĀRTOJUMĀ IZDOTAIS KATOĻU DZIESMU, HIMNU UN DZIEDĀJUMU KRĀJUMS DZIEDĀSIM TAM KUNGAM

Bija laiks, kad mūsu koriem šai kontinentā bija lielas grūtības atrast un izvēlēties nošu rakstus saviem koncertiem un garīgā laukā — mūsu dziedāšanai baznīcās. Ja šodien ieskatāmies mūsu dziesmu krājumu izdevumos, mēs ar prieku varam konstatēt jau vairākus no tiem. Tas viss sagādā lielu atvieglinājumu un ērtības koŗu vadītājiem un dziedātājiem, koncentrē un uzglabā dziesmu kultūras lielās vērtības.

Skaistu devumu jau esošiem dziesmu sakopojumiem, starp kuŗiem ir komponista A. Purva sakārtotais garīgo dziesmu krājums, ir pienesis komponists un ērģelnieks Vladislavs Vištelis ar savu garīgo dziesmu krājumu Dziedāsim tam Kungam. V. Vištelis ir kluss, bet krietns darbinieks mūzikas laukā. Kā profesionāls mūziķis, šķiet, dara lielu darbu ārpus latviešu vides. Īsā sadarbībā ar viņu kā pavadītāju koŗa dziedājumu priekšnesumos iepazinu viņu kā nopietnu mūziķu saimes pārstāvi, kas nav atstājis novārtā arī jaunu dziesmu radīšanu, sevišķi baznīcas koŗu vajadzībām. Dziesmu laukā biežāk var manīt viņa vārdu koncertu programmās. Viņa aranžējumi koklētāju ansambļiem atrod pievilcību kā pašos koklētājos, tā klausītājos.

Kopā ar saviem līdzstrādniekiem V. Vištelis jaunajā dziesmu krājumā ielicis daudz rūpīga darba. Cerams, ka šis krājums atradīs vietu katra ticīga dziesmas mīļotāja mājā, nezdams līdz tīkamo garīgās dziesmas daiļuma veldzi.

Grāmatā sakopotas 84 dziesmas. Daudzas no tām starptautiski iecienītas dziesmas. 29 dziesmas ir V. Vištelja harmonizētas, un astoņām viņš devis savu oriģinālo nošu rakstu. Harmonizējumi tīkami. Dziesma No vaidu zemes savā pacilājošā meldijas plūdumā jūtami ceļ lūgšanu tuvāk pie Dieva, aizrauj dziedātāju un klausītāju sev līdz, raḍot ilgas biežāk būt šīs dziesmas noskaņojumā. Saista arī viņa oriģinālie darbi. Tēva Jāņa (B. Krastiņa) jaukajam Dievmātes slavinājumam, šķiet, laikmeta notikumu dēļ, viņš devis pazemīgu minora nošu rakstu. Janīnas Babres dzejas viņš ietērpis piemērotā skaņu tērpā, kas atmiņā izsauc mūsu dzimtenes dievnamu izskaņu.

Mūsu aktīvā dzejniece J. Babre, kas bieži redzama mūsu rakstnieku un dzejnieku dienās, ir bijusi čakla līdzstrādniece pie šī dziesmu izdevuma. No citu tautu dziesmām viņa atdzejojusi 43 un devusi 7 savus dzejoļus. Populāro L. H. Rednera Ziemsvētku dziesmu O Little Town of of Bethlehem latviski viņa risina vieglā ritmiskā plūsmā.

Krājumā starp citiem vēl atrodam L. Bērziņa, A. Skultes un J. Ērmaņa vārdus. Īpatnēja ir satura rādītājā dziesmu sameklēšanas sistēma. Nodaļījumi ietver sevī Baznīcas gada laikam atbilstošās dziesmas. Grāmatas ietērps košs, ar liturģisko krāsu ievītnēm nodaļījumu priekšlapās. Pie grāmatas veidošanas palīdzīgu roku pielikuši arī Mons. Dr. Kazimirs Ručs un dzejnieks Ojārs Jēgens.

Blakus šim koŗa dziesmu krājumam ir izdots arī samazināta formāta šo pašu dziesmu krājums vienai balsij. Krājuma nobeigumā Latvijas himnas pielikums koŗu lietošanai un vienai balsij ar pavadījumu. Jāvēlas, lai nākošais sējums ietvertu vairāk mūsu dzejnieku un skaņražu darbus.

Viktors Rundāns

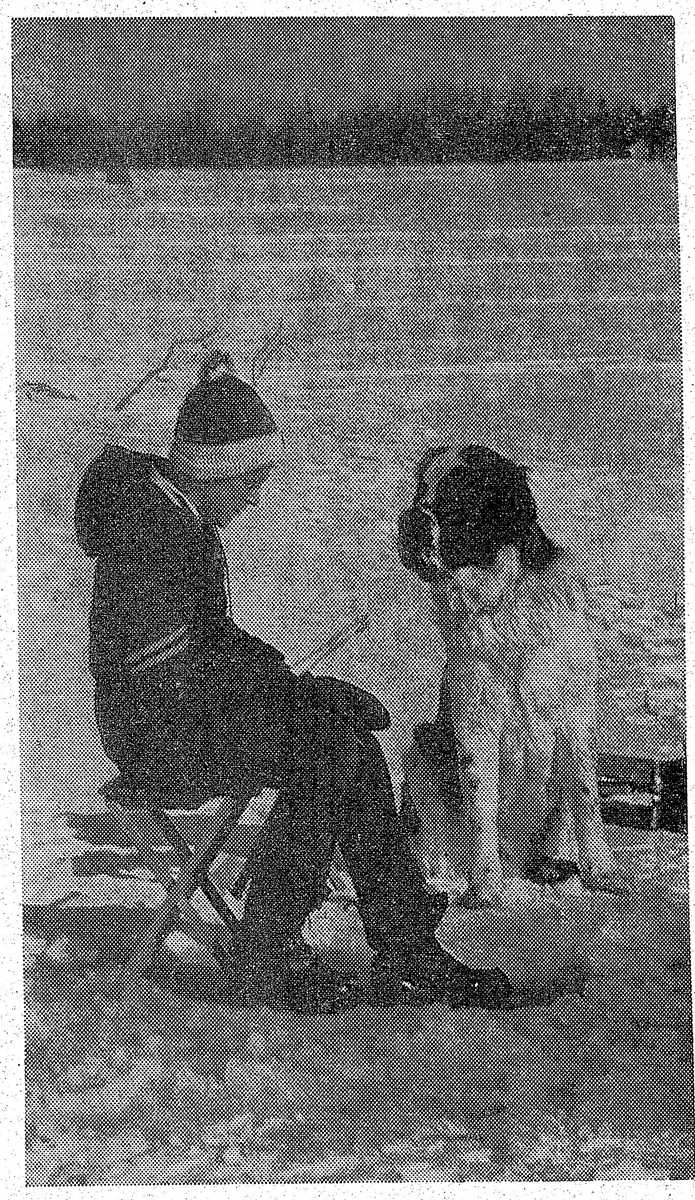

Divi draugi uz Simko ezera ledus gaida lomu.
Foto: J. Liģers

LATVIEŠU CEĻOJUMU BIROJS
RĪKO Ī
BURŠU KOPLIDOJUMU
UZ
11. TAUTU KOMERŠU
Heidelbergā, Vācijā.
no š. g. 18. maija līdz 2. jūnijam

LATVIAN VACATION CLUB
12636 S.W. 161. St., Renton, Wa. 98055 U.S.A. (206) 255-6082

PĀRSTĀVJI:
Mrs. H. Bajārs — 42 Kingsley Rd. Huntington, N. Y. 11743. (516) 423-3772
Mr. A. Kandrovics — 2106 S. 22nd Ave. Broadview, Ill. 60153. (312) 681-0963
Mrs. V. Vistucis — 2826 Torrington Ave. Parma, Oh. 44134. (216) 351-5349
Mrs. G. Ķirsis — 12040 Lake Ave., Apt. 201, Lakewood Oh. 44107. (216) 226-5796
Mrs. E. Drullis — 9323 Meadow Dr. Omaha, Nb. 68114. (402) 391-2662
Mr. V. Ozols — 1720 So. 15th. Lincoln, Nb. 68502 (402) 477-1444
Mrs. E. Rozens — 9106 East Arcadia Ave. San Gabriel, Ca. 91775. (213) 285-6098
Mr. A. Langmanis — 339 Broadway St. Alamanda, Ca. 94501. (415) 523-6383
Mr. P. Ratnieks — DV Bookstore, 491 College St., Toronto, M6G 1A5 Ont., Canada. (416) 921-7121
Pieprasiet brīvo katalogu

ziggys
fantastic foods
Līdzšinējais
TIP-TOP MEATS
delicatessen
Eiropiešu delikatešu un gaļas veikali
Minētajos veikalos jūs vienmēr atradīsit
„SPECIĀLAS CENAS"
1727 Bloor St. W. (pretim Keele pazemja stacijai) ● Yorkdale Shopping Centre ● Fairview Mall ● Ziggy's at Sherway Gardens ● Scarborough Town Centre ● Bramalea City Centre ● Huron Square Shopping Centre, Cooksville, 2500 Hurontario St. ● Westcliffe Mall, Hamilton, Mohawk Rd. & Upper Paradiese ● un šādos LOBLAWS veikalos: 480 St. Clair Ave. West ● 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) ● Eastgate Square ● Stoney Creek White Oaks Plaza, London ● 596 Montreal Rd., Ottawa ● 2085 Carlingwood, Ottawa ● 2241 Riverside Dr. (Billings Bridge), Ottawa ● 1040 Princess Street, Kingston.

Dzīve Latvijā

(Turpinājums no 5. lp.)

90—180, operdziedoņi — ap 180, slavenības 200 rubļu mēnesī. Tirdzniecības kuģa kapteiņa alga ir 350, matrožu un pāŗējās apkalpes algas — no 120 līdz 150 rubļu mēnesī. Kvalificēta strādnieka alga ir 120 rubļu mēnesī, arī sievietēm. Klāt nāk vēl prēmija divreiz gadā par veikto plānu, 10—30 proc. no izpeļņas. Pārdevējs pelna ap 90 rb. mēnesī, tikpat arī sētnieks, kam dažkārt veicami arī citi pienākumi, un mazāku uzņēmumu grāmatvedi. Restorāna apkalpotāja saņem 120 rb. mēnesī. Tresta direktora alga ir 180—300 rb. mēnesī.

Šūšanas fabrikā „Latvija", piemēram, ir šādas algas: sargi, apkopējas 65—75 rb., šuvējas 120—140 rb., piegriezēji, šoferi, noliktavu pārziņi, modelētāji 120—160 rb., galvenais inženieris 175 rb., direktors 200 rb. mēnesī. Rīgas politechniskajā institūtā ir šādas algas: jaunākajam pasniedzējam 120 rb., vecākajam — 180 rb., bet atkarā no nostrādātiem gadiem šīs algas var paaugstināties, ko nosaka kadru daļa. Profesora alga ir 400 rb. mēnesī.

Ministru padomes priekšsēža alga ir 200 rb. mēnesī, brīvs dzīvoklis, garāža, valsts limuzīns ar šoferi, pavārs vai saimniece un beztermiņa lietošanā vasarnīca jūrmalā. Dzīvoklis ir reprezentabls, ar vairākām istabām. Ja ministrs aiziet no amata, dzīvokli par savu naudu var paturēt, tāpat arī vasarnīcu, bet ja nomirst, piederīgiem kā no dzīvokļa, tā vasarnīcas jāizvācas 6 mēnešu laikā. To piedzīvojušas arī Viļa Lāča, prof. A. Kirchenšteina, arodbiedrību priekšsēža Putniņa un citas ģimenes.

Salīdzinājumā ar algām minamas arī dažas pārtikas preču cenas (rubļos par klgr.): šķiņķis, sālīts, bez kaula, 3,50, vārīts 4, vērša gaļa 2,60, malta 1,90—2,30, karbonāde 2,50, svaigs speķis 2,00, žāvēts 2,20, vista 2,50—3,50, tītars 1,60—2,70, teļa gaļa 2,60, jēra gaļa 1,80, nēģi 3,70, lasis, svaigs 5,10, siļķes 0,80—1,60, olas 12 kap. gabalā, sviests 3,50, piens 26 kap. ltr., baltmaize 12—22 kap. klaips, rupjmaize 12—30 kap., kafija 4,50, cukurs 80 kap., kviešu milti 36—50 kap., rudzu milti (valsts nepārdod) kolchozu tirgū 60 kap., sieri 2—3,20, kartupeļi 12 kapeiku, tomāti sezonā 3,50, gurķi 60 kap., ziemā 2,50 līdz 6,00, āboli 20 kap. līdz 1 rb. Dzērieni: alus ½ ltr. 36 kap., vodka ½ ltr. 3,60—4,70, konjaks ½ ltr. 8,12—15,00, vīni 1,50—3,70 (0,70 ltr.), papirosi 12—40 kap. Drēbe metros: mētelim 35 rb., kleitām (vilnas) 12—30, kokvilnas drēbe 80 kap. līdz 3 rb., zīda drēbe (90 cm. plata) 8—15, vīriešu uzvalks 95—170 rb., sieviešu mētelis 70—150,. adīta vilnas jaka — 30—50, dāmu zeķes 1,40—3,20, vīriešu kurpes 35, sieviešu 25—46, sieviešu zābaki 90, dāmu rokas somas 8—15.

LNF

Veco ļaužu stāvoklis Japānā

Varētu domāt, ka Japānā, kuŗas rūpniecības ražojumi atraduši tirgu visā plašajā pasaulē, būs rūpējusies arī par saviem vecajiem ļaudīm, bet izrādās pretējais.

Laikrakstā Christians Science Monitor norādīts, kā vecie ļaudis cīnās par to, lai panāktu sava nožēlojamā stāvokļa uzlabošanu, jo ik gadus ap 5000 cilvēku izdarot pašnāvību, nespēdami dzīvot bezizejas stāvoklī, jo valsts par tiem nerūpējoties.

Līdzšinējā valsts pensija, sākot ar 70 gadu vecumu, esot 330o jēnas mēnesī (ap 11 dol.). Ko par tām varot iegādāties, un ar ko mūža vakarā nonākušiem jāiztiek, parādot kāds vecs japāņu vīrs, kas, lai vērstu valdības uzmanību, nosēdies pie Japānas finanču ministrijas ēkas žoga, rādot japāņu pensionāru iespējamo pārtikas devu. Viņš kopš nedēļas sēžot uz veca, izbalējuša kokvilnas paklāja, tērpies vecā mētelī. Apkārt izlicis spilvenus, salmu cepuri un draugu dāvātās kurpes. Parādīti esot produkti, ko visai mēneša iztikai par saņemto pensiju varot iegādāties: 10 kg rīsi, žāvēta zivs, sīpola loki, viens rutks, kartupeļi, kāposti, sēnes un sojas pupiņu mērce. Šie produkti pietiekot tikai vienai nedēļai. Liels plakāts „lūdzot" uzlabot veco ļaužu stāvokli.

Meklē:

Miķeli Pankoku, kokgriezēju

Pēdējās ziņas no Austrijas 1950. g.

Vili Actiņu,

Pēteŗa dēlu, dz. 1919. g. Pēdējās ziņas un Berlīnes 1945. g.

Ja kāds ko zinātu, lūdz atsaukties A. Plaudim 29 Euston Av., Park Orchards 3114, Australia — tieši vai arī šim laikrakstam.

GRĀMATAS DĀVANĀM UN PAŠU PRIEKAM

88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
T. Puisāns — Nogrimušās jaunavas mantojums	6.50
L. Bārene — Ardievas, romāns	6.00
J. Babre — Svētums nav greznība	6.50
Kā to sauc (latviski un angliski) bērniem	7.00
A. Brigadere — Sprīdītis, ilustr.	$9.60
Alise Osis-Stunda — Dzejnieks un nepazīstamā (Eduards Vulfs 1. pasaules kaŗa vidē)	6.50
T. Krūka — Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež, rom.	6.00
Ā. Zveja — Vārdi - atspulgi, dzeja	4.00
K. Ieviņš — Dvēseļu nemiers, rom.	6.50
M. Kovaļevska — Deviņpadsmit	11.00
E. Spēks — M. T. Viktoria, rom.	7.00
R. Līdums — Latvieši - brīvības meklētāji	6.00
A. Bērziņš — Kārlis Ulmanis	$8.00
Ē. Raisters — Es Rīgu sirdī jūtu, dz.	5.50
G. Janovskis — Uz neatgriešanos, rom.	$6.50
P. Jurevičs — Pretstatu pasaule, esejas	6.50
H. Krauja — Nemiera vīns, dzejoļi	4.50
I. Brēdrichs — Vakarvējš, dzejas	5.50
Baltic States (Studijas par Baltijas valstīm)	10.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	25.00
Liesma — Mūžības krasti, dzeja	6.50
J. Klīdzējs — Tās balsis, tās balsis	6.00
Archīvs XIII	7.00
J. Norvilis — Senā gadskārta, nošu grāmata	1.50
J. Grīnblats — Jaunkundz, nepareizi savienots	5.60
A. Ivaska — Solis silos, dzejas	6.50
E. Aistars — Goda diena, rom.	5.50
L. Slaucītājs — Kādreiz un tagad	6.50
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	5.50
Dr. H. Tichovskis — Bīskaps Jāzeps Rancāns — dzīve un darbs	7.50
V. Kārkliņš — Dieva zeme, rom.	$7.50
Z. Mauriņa — Dzīves jēgu meklējot, esejas	6.00
Ē. Stons — Dzīves alkas, rom.	7.50
Ģen. O. Dankers — No atmiņu pūra	7.50
A. Grīns — Zemes atjaunotāji	12.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā

491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pasta sūtījumiem 10% no pasūt. Tālr. 921-7121

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$21.—
☐ 6 mēnešiem	$11.50
☐ 3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Ceļš uz Eiropas vienību tāls

EIROPAS KUSTĪBAS SĒDE BRISELĒ

Briselē janvāŗa beigās uz sēdi sanāca starptautiskās Eiropas kustības komiteja priekšsēža prof. V. Halšteina vadībā, lai pārrunātu pašreizējo Eiropas politisko stāvokli un vadlīnijas turpmākai darbībai. Komitejas sēdē piedalījās arī Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) priekšsēdis Dr. P. Reinhards. Sēdē nebija ieradies Anglijas delegāts, ko delegāti nožēloja, saprazdami angļu grūtības.

Franču delegāts Riflē saistošā referātā analizēja pagājušā gada saimniecisko sajukumu Eiropā, ellas piegādes traucējumus, atsevišķo valstu separātos gājienus, valūtas vērtību svārstību, inflācijas un bezdarba pieaugumu, kā arī Eiropas kopējās saimnieciskās un monetārās politikas trūkumu. To varētu īsumā apzīmēt arī kā kopējas Eiropas politikas trūkumu.

Tomēr pieminams, ka pirms trim gadiem prof. Halšteina Eiropas kustības kongresā proklamētais mērķis — panākt Eiropas apvienošanu līdz 1980. gadam, pagājušā gadā pieņemts Eiropas vienības valdību galvu konferencē ar visām no tā izrietošām saistībām un norādījumiem, kādā virzienā jāiet Eiropas attīstībai, lai šo terminu ievērotu.

Pašreiz pārdzīvojamā krize ir brīdinājums Eiropas kopības valdībām, kādas briesmas var draudēt, ja tās nesekos Eiropas kustības mudinājumiem un nopietni neķersies pie Eiropas saimnieciskās, monetārās un politiskās darbības vienveidības īstenošanas.

Cik svarīgi ir vienota pieeja arī tīri politiskā plāksnē, to uzskatāmi pierādījusi pašreizējā drošības konference Ženēvā, kur pret monolītiskā Austrumu bloka dogmām brīvās Eiropas tautām bija beidzot jāparāda, ka tās nav ar mieru pret skaistām frazēm iztirgot cilvēku fundamentālās prasības pēc elementārām un precīzi formulētām brīvu cilvēku dabiskajām tiesībām.

Eiropas kustībai arī šogad jāturpina ar tanī ietilpstošām nacionālām, politiskām, arodnieciskām un ideoloģiskām organizācijām vienotās Eiropas nepieciešamības pārliecināšanas darbs. Bez vienotas vadības Eiropa pagrims nevarībā lielvalstu spēku līniju krustojumos.

Pārrunāja arī jau agrāk ierosināto jautājumu un ieteikumus Eiropas kustības prezidijam uzsākt dialogu vienlaicīgi kā ar šai kustībai simpatizējošām aprindām Amerikā, tā arī ar Austrumeiropas zemēm.

Dr. P. Reinhards atbalstīja dialoga uzsākšanu ar Amerikas aprindām, bet attieksmē uz Austrumeiropas zemēm ieteica nesteigties un labāk nogaidīt Eiropas drošības konferences iznākumu Ženēvā, jo tikai pēc tā varēs spriest, vai šai virzienā vispār ir izredzes uz jebkādiem panākumiem. Eiropas kustības komitejas priekšsēdis tam piekrita, uzsverot, ka īstā brīža izvēlei šādam gājienam ir svarīga nozīme.

Nobeigumā pārrunāja tālāko Eiropas kustības konferenču datumu izvēli un vienojās, ka 28. februāris būtu piemērots datums vispirms Eiropas kustībā ietilpstošo organizāciju ģenerālsekretāru sanāksmei Romā, bet 30. marts — vēlreizējai kustības vadošās komitejas sēdei Briselē.

Pārrunas izraisījās pie Eiropas kustības federālās padomes konferences laika, vietas un darba kārtas izvēles, jo parasti tās sarīkošana saistās ar lielākiem izdevumiem un oficiālām attiecīgās zemes valdības funkcijām. Pagājušā gadā Romā Eiropas kustības padomes locekļus svinīgā ceremonijā savā pilī pieņēma Italijas valsts prezidents Kvirināls. Pastāv izredzes, ka šogad līdzīga pieņemšana varētu notikt Parīzē, kas būtu arī izteikojums kā Francijas labvēlības žests Eiropas kustības idejām; otra iespēja būtu Briselē.

Grūtības radās konferences datuma izvēlē delegātu dažādu apsvērumu dēļ. Beidzot vienojās par Dr. P. Reinharda kompromisa priekšlikumu sasaukt Federālās padomes sesiju 17. un 18. maijā, kad arī ievēlēs jauno Eiropas kustības prezidentu un nospraudīs vadlīnijas turpmākai darbībai.

Dr. P. Reinhards izmantoja savu uzturēšanās laiku Briselē, lai apspriestos arī ar Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra finanču daļas vadītāju un Beļģijas latviešu nacionālās komitejas priekšsēdi Dr. J. Jerumani un Elm. Ozolu.

P. R.

Ceturtā AABS konference Čikagā

Baltijas studiju veicināšanas apvienības (Toronto) Kanadas komiteja tekošajam darbības gadam sadalīja amatus šādi: priekšsēdis Olevs Trass, vicepriekšsēdis Arnolds Bāliņš, sekretāre Male Rūsepe, bibliotēkas materiāli Emilija Ziplāne, finances Ervins Ziplāns, studiju koordinētājs Juris Dreifelds, biedrzinis un AABS publikācijas — Endels Aruja.

Iedrošināta ar latviešu valodas kursa sekmīgu nodibināšanu pie Toronto universitātes, komiteja nolēma sākt priekšdarbus baltu studiju paplašināšanai. Jauns kurss iecerēts Baltijas telpas un tautu arhaioloģijas, vēstures, kā arī sociālās, politiskās un ekonomiskās dzīves izvērtēšanai.

Baltijas studiju veicināšanas apvienība — AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc.) par biedru var iestāties ikviens, kas ieinteresēts Baltijas lauka studiju un pētniecības atbalstīšanā un veicināšanā. Biedru maksa ir 12 dol. gadā (pilna laika studentiem 6 dol.) no personas; organizācijām un biedrībām — 15 dol. Šai summā ieskaitīta maksa par AABS žurnālu (Journal of Baltic Studies), kas iznāk 4 reizes gadā. Pašreizējais žurnāla redaktors ir Arvids Ziedonis jun. Līdzstrādnieku vidū ir kā baltiešu, tā arī citu tautu zinātnieki no visām pasaules zemēm, garantējot žurnāla satura daudzpusību un augstu zinātnisko līmeni. Apvienība pašlaik publicē Trešās Baltijas studiju konferences, kas norisinājās 1972. gada maijā Toronto, materiālus. Tie sakopoti 3 sēj.: Baltiešu literatūra un valodniecība; Mazo valstu problēmas — Baltijas perspektīva un Baltijas vēsture. Pirmie divi sējumi jau iznākuši, cena 8 dol. par iesietu sējumu.

Ceturtā Baltijas studiju konference risināsies no 15. līdz 19. maijam Ilinojas universitātē Čikagā (University of Illinois, Chicago Circle). Konferences galvenais temats: Modernizācija un nacionālisms Baltijas telpā pagātnē un nākotnē. Tiek noskaidrotas grupu brauciena iespējas uz konferenci no Toronto — ar autobusu, vilcienu vai lidmašīnu. Tuvāka informācija par AABS pašreizējo un plānoto darbu iegūstama no komitejas darbiniekiem.

Zp

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķi numuri pērkami

HAMILTONĀ

Northland Grocery

173 Glendale Ave. North

1974. g. 23. februārī pl. 8.00 vak.

St. Lawrence mākslas centrā vijolnieces

Rasmas Lielmanes

KONCERTS

pie klavierēm Leo Barkins

Programmā:

Locatelli, Isaye, Bethovena, Ķeniņa, Revela un Sibeliusa darbi.

Ieeja 4.50 un 3.50 dol., pensionāriem un studentiem 2.50 dol.

Biļetes iepriekšpārdošanā St. Lawrence centra kasē.

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam-- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760 un 79 Duncaster, Thornhill, tel. 881,0000.

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai lesk. plektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor

V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

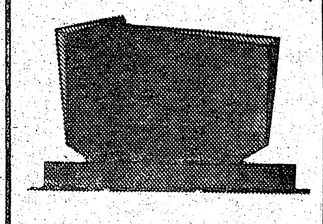

PIEMINEKĻI

Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS

316 Harbord Street, Toronto, Ont. **Tel. 534-8447**

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. **Īpašnieks St. ČUKULS**

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

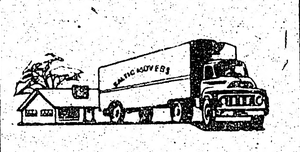

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

KALUPE

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

ALUMINUM SIDING

- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

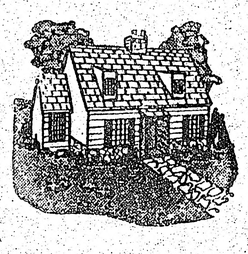

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
248-9984
38 Noranda Drive
Toronto 15, Ont.

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTULU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9

TĀLR. (416) 466-1514

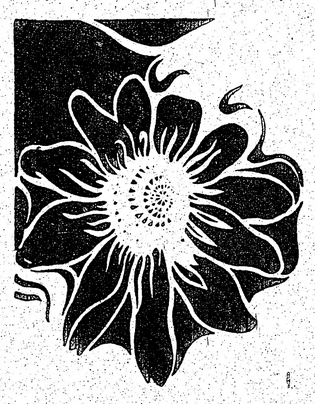

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija

247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2

Tel. (416) 863-1166

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

A. Eglītis — TV RENTALS

19" $10.00 mēnesī
23" $10.00 mēnesī
krāsu $18.00 mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
805 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

Brežņevs dosies uz...

(Turpinājums no 1. lp.)

arī viens no nedaudzajiem tālredzīgajiem, kas brīdināja rietumus neielaisties apšaubāmā sadarbībā ar Pad. savienību. Padomju prese Solžeņicinu arī nosauca par „noziedzīgu izdzimumu, kas mēģinot uzspridzināt ASV un Pad. savienības sadarbību un kas skubinot rietumus sarunās ar Maskavu paturēt vērā to, ka Kremlis respektējot tikai kailu spēku." Viņš norādīja arī uz to, ka Maskavas un Vašingtonas politbirojs ir iccerējis kā vienpusīgu Maskavai izdevīgu darījumu.

Solžeņicina personība, viņa populāritāte visā pasaulē un apbrīnojamā drosme tagad piespiedu trimdā izsūtīto rakstnieku manuprāt padara par vienu no svarīgākiem individiem visā pasaulē. Nav nekāds noslēpums, ka Solžeņicinu jau tagad dienu un nakti apsargā piedzīvojuši slepenā dienesta aģenti. Tie nenāk no Kremļa. Tajā pašā laikā nav izslēgta varbūtība, ka Kremlī jau tiek plānota kāda akcija, nejauša auto katastrofa vai kāds cits negadījums, kas apklusinātu Solžeņicinu uz visiem laikiem.

Pagājušā nedēļā Ženēvā atjaunojās Vašingtonas un Maskavas SALT otrā posma sarunas. Varbūt ka šīm „atbruņošanās sarunām" par godu Maskava Klusā okeanā izšāva vairākas visjaunākā tipa SS-16,17 un SS-19 atomraķetes. Šiem ierocīem ir vairāki lādiņi, kas pēc izšaušanas var doties vairākos virzienos, pat uz vietām 5000 jūdžu attālumā.

Īsu laiku pabijis Vašingtonā, Pad. savienības ārlietu ministrs Andrejs Gromiko devās uz Parīzi, kur viņš uzslavēja Francijas savrupo nostāju enerģijas krizes atrisināšanā un arī Eiropas drošības jautājumā. Acīm redzot Maskava Rietumeiropas vienotības uzspridzināšanai tagad par izejas bazi izvēlēsies Parīzi. Jāpiezīmē, ka franči to labi apzinās un pa galvu un kaklu Maskavas apkampienos mesties nemaz nedomā.

Viens no šā gada ievērojamākiem notikumiem ir Vatikāna izšķiršanās atcelt no amata Ungārijas kardināli Mindcentiju. as ir vēl nepiedzīvots gadījums katoļu baznīcas vēsturē, bet ungāru kardinālis ir deklarējis, ka viņš šo pāvesta ediktu ignorēs. Iespējams, ka viņš pārcelas uz ASV un atlikušos dzīves gadus veltī komūnisma patiesās sejas atmaskošanai. Pāvests Midcentiju atcēlis droši vien tādēļ, lai uzlabotu katoļu baznīcas attieksmes ar komūnistisko Ungāriju. Te jāpiezīmē, ka Mindcentijs ir norādījis, ka ungāru komūnisti sagatavo tā dēvētos „miera priesterus", kuriem ar katoļu baznīcas dogmām un kristīgās ticības reliģiju ir gaužām maz kopēja. Vašingtonā jau ilgi runā par pāvesta nozīmi pasaules miera nodrošināšanā. Nenoliedzami pāvests ir viens no nozīmīgākiem reliģiskiem vadoņiem pasaulē. Būtu vislielākā muļķība par zemu novērtēt katoļu baznīcas varu. Pat komūnistiskā Polijā vēl šodien ir pāri par 80% praktizējošu katoļu un tikai nepilni 10% komūnistu. Polijas katoļu galvam Višinskim klausa vairāk poļu nekā poļu komūnistu partijas politbirojam. Uz Vatikānu devušies miljoniem svētceļotāju. Asas mēles Vašingtonā runāja, ka nākamais svētceļnieks uz Romu būšot prezidents Niksons, un viņam tur tikšot piedoti visi Votergeites grēki. Izrādās, ka ceļā uz Romu jau atrodas Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko. Viņa misijas mērķis ir sagatavot Vatikānā komūnistu partijas ģenerālsekretāram Brežņevam audienci ar pāvestu. Te vēl jāpiezīmē, ka Italijā ir skaitliski vislielākā komūnistu partija rietumu pasaulē.

Atgriežoties Vašingtonā, jāpiemin mistiskais helikopteŗa uzlidojums Baltajam namam. Jaunais cilvēks, kas helikopteru bija nozadzis tuvējā gaisa spēku bazē, nav plānojis atentātu pret prezidentu Niksonu. Amerikāņu psichiatri pašreiz pārbauda pārdrošā lidotāja gara spējas.

Niksons ir atgriezies Vašingtonā, un var gadīties, ka viņš jau šonedēļ paziņos amerikāņiem prieka vēsti, ka turpmāk par benzīnu vairs nebūs jārunā. Ārlietu ministra Dr. Kisingera sarunas ar vairākiem arabu valstu ārlietu ministriem ir bijušas tik sekmīgas, ka iespējams visai drīz atkal saņemt arabu eļļu.

Vidējos austrumos stāvoklis ir bez redzamām pārmaiņām, bet visas zīmes rāda, ka ar laiku izdosies panākt attieksmju uzlabošanu, un tas notiks bez aktīvas Kremļa līdzdalības.

Vēl jāpiemin Vašingtonas negaidītais solis atjaunot labas attieksmes ar Indiju. ASV sūtnis Ņudēlijā Moinhāns nodevis Indijas valdībai čeku 2,2 biljonu apmērā. Protams, ka amerikāņu un indiešu attieksmju uzlabošanās nesagādā nekādu prieku Brežņevam. Viņa un Kosīgina braucieni aizvadītajos gados uz Indiju var izrādīties par nevajadzīgām ekskursijām. Arī uz 25 gadiem parakstīto sadraudzības un palīdzības līgumu, kā tagad izrādās, Ņudēlija neskatās pārāk nopietni

Prezidenta Niksona popularitātes termometrs ar ASV panākumiem ārpolitikā var drīzumā lēnām kāpt augšup, bet te jāņem vērā, ka caurmēra amerikānim pasaules lielā politika nekad nav bijusi vislielākā aktuālitāte. Maizes, gaļas, benzīna cenas, algas pielikums, inflācija un citas sasāpējušas pašu mājas problēmas amerikānim daudz tuvākas. Un te Niksonam paveŗas plašas iespējas pierādīt, ka viņš patiesi ir goda vīrs, kam rūp savas zemes labklājība un ilgstošs miers virs zemes.

Aleksandrs Ķegumnieks

Mūžībā aizgājis

Teodors Blosmanis

dzimis 1896. gada 17. janvārī Sātiņos,
miris 1974. gada 29. janvārī Los Gatos, California.

Sērās viņu piemin
piederīgie Kanadā

300 dziedātāju jau pošas uz Sidrabeni

Sidrabenes lielsarīkojumā 13. un 14. jūnijā paredzētam kopkoŗu koncertam jau pieteikušies 11 koŗi, no tiem 7 jaukti un 4 sieviešu koŗi. Koncertā piedalīsies Rota no Konektikatas, Brusubārdas koris no Milvokiem, Čikagas siev. dubultkvartets, Sv. Andreja draudzes koris, Dainas koris, DV vanadžu koris Zīle, Hamiltonas Kristus draudzes un Latviešu biedrības koris, Otavas jaukts koris, Sv. Katrīnu sieviešu ansamblis Senatne un Montrealas kokļētāju un dainotāju kopa, vairāk nekā 300 dziedātāju.

Programmā uzņemtas 18 dziesmas, no tām 4 sieviešu kopkorim. Divas dziesmas rakstītas īpaši Sidrabenes koncertam: V. Baštika — Aši, aši zīle dzied un J. Norviļa — Viena meita Rīgā dzied, abi pirmatskaņojumi, ko diriģēs komponists Jānis Norvilis. Soliste — Dace Kārkliņa. Notiš koncertam sagatavojusi A. Skudra-Kārkliņa. Bez tam lielsarīkojuma programmā būs tautas deju uzvedums, ko organizēs deju kopas Diždancis ilggadējais vadītājs Z. Miezītis. Notiks arī rakstnieku cēliens, futbola un basketbola sacīkstes. Pēdējās uzņēmusies organizēt Kanadas latviešu sporta apvienība.

Lielsarīkojuma laikā paredzētas koŗu diriģentu, priekšnieku un koristu pārrunas. Nobeigumā ugunskurs un balle. Lielsarīkojuma rīcības komitejas priekšsēdis Osvalds Liepa, kas ir arī svētku programmas organizētājs un vadītājs, bet rīcības komitejā ieiet visa Sidrabenes pārvalde, kas veiks sarīkojuma administrātīvos, tehniskos un saimnieciskos darbus.

—ls—

HAMILTONA

● Gadskārtējā Hamiltonas DV karenvālā „Laternas gaismā" 9. februārī, Poļu zālē, redzēja vairākas laternas, gan Hamiltonā ražotas, gan arī patapinātas no Toronto. Jaunus sienu zīmējumus bija darinājuši mākslinieki T. Kiķauka un A. Niedre. Masku godalgošanai E. Robežgruntnieks, K. Šteinbergs, A. Kārkliņš, D. Leja, J. Loja, M. Ozols, V. Tuklers, J. Liepa un Runči trimdā bija dāvinājuši balvas. Zūrijas komisija A. Robežgruntnieces vadībā piešķīra par maskām godalgas. 1. godalgu ieguva lelles — I. Andersone un M. Alksnis; 2. — gorillas (A. Jakabsons un J. Grīnvalds); 3. — „Lily Marlēn"" pie laternas (I. Haas). Godalgoja arī četras citas labākās maskas. Apmeklētāju bija nedaudz pāri simtam. Sarīkojumu vadīja jaunais Hamiltonas DV priekšsēdis Valdis Tuklers. Maskās bija ieradušies ap 35 apmeklētāji.

J. G.

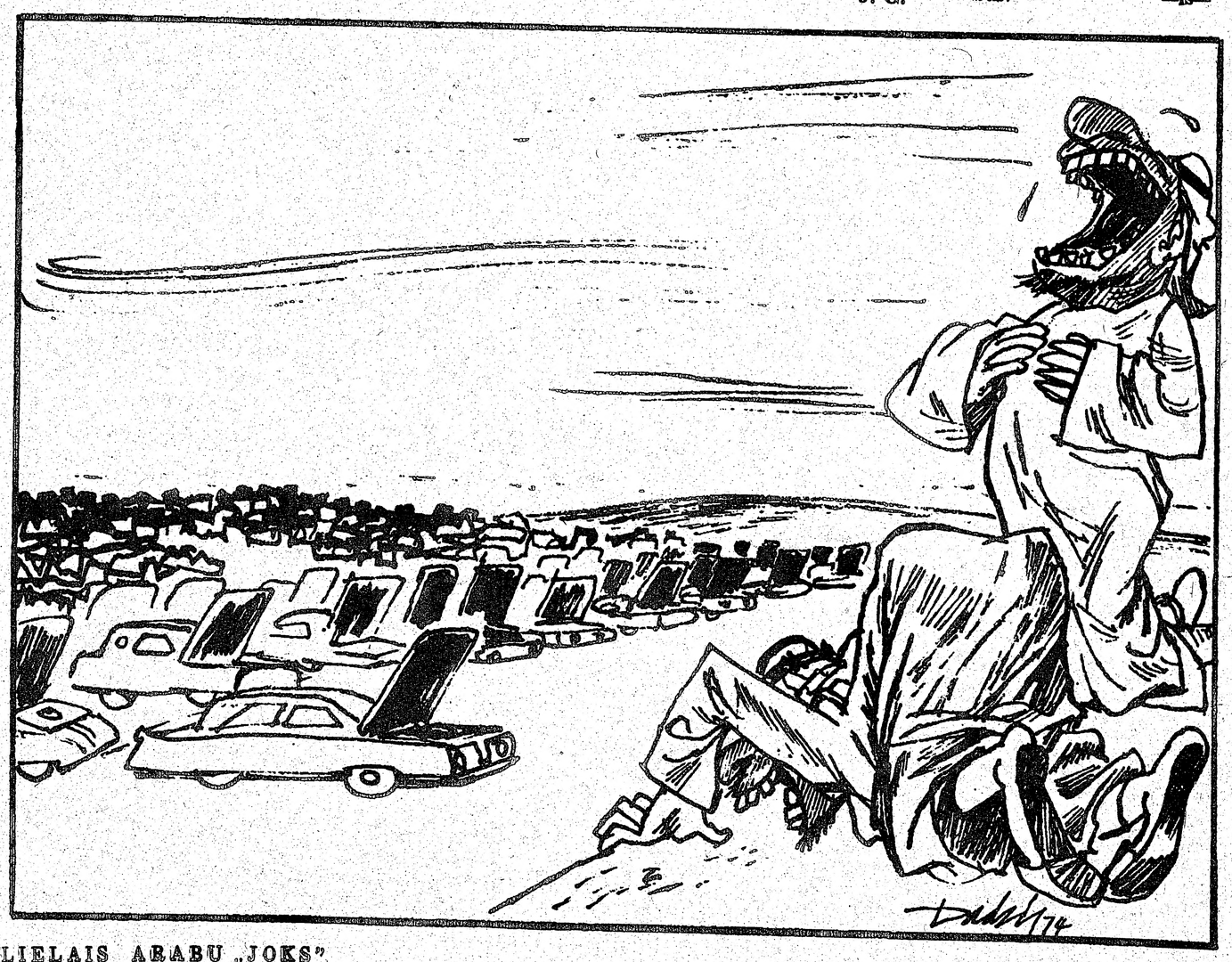

LIELAIS ARABU „JOKS"

Dadža zīmējums